

འདིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་
བསྐྱེད་དེམ་བྱིན་གྱིས།

མཛད་པ་ཡོ། ཨ་ཁྱ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
སེར་བྱེས་དུག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་ལྗོངས་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་དབལ་རྒྱལ་དཔལ་དབང་ལོ་མ་ཉེད་གདོང་ཅན་
 བརྩ་གཞུང་ལྷོ་མེ་འཁོར་ལོ་མེ་རི་མ་པ་དང་པོ་མེ་ཐབ་ཁྲིད་
 རིན་ཁྲིས་འཛིགས་མཐུན་རྩོམ་ལྷོ་མེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཐུན་པ་པོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
 སེར་གྲེས་རིག་མཐུན་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྷོ་མེ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0269

ཞོལ་པར་གསར་མ་ལ་གཞི་བཙུག་བ་ཡིན།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ལྷོ་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཅོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམས་སྤྲེལ་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བཅུ་པར་གསར་ཏུ་རྩོམ་སྤྲིག་བྱས།

༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བཅུ་པར་བསྐྱར་སྤྲིག་ཐེངས་གཉིས་པ་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཞི་བ་བསྐྱར་དང་བཅོས་སྤྲིག་པ། སྤྲེལ་བཅང་ཐར་འདོད།

དེབ་འདིའི་པར་སྤྲོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་འོ་སྟོན།	ii
ཞུ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།	vii
འཇམ་དཔལ་དྲུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་བརྩུ་གསུམ་སྣའི་འཁོར་ལོའི་ རིམ་པ་དང་པོའི་ཐབ་ཁྱིད་ཟེན་གྱིས།	༡
གང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན།	༡༦
གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས།	༡༨
རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ།	༡༩
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བཤད་པ།	༢༤
དང་པོ་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།	༢༤
འཆི་བ་ཆོས་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར།	༢༤
བར་དོ་ལོངས་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར།	༢༥
སྦྱེ་བ་སྦྱལ་སྐྱའི་རྣལ་འབྱོར།	༢༦
དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་པ།	༧༧
ལས་རྒྱལ་མཆོག་བཤད་པ།	༡༡༠
བར་བྱང་སྟོན་ཆོག།	༡༡༢

མཛད་པ་པོ་འོ་སྤྲོད།

ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི། གྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ལོར་ཅེ་གཞུང་བླ་མ་དམར་མདོ་ཞེས་པའི་ཡུལ་དུ་
ཡབ་ནོའི་ཁོ་དང་ཡུམ་ཅིན་ཐར་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྐྱུ་འབྱུངས།

དགྲུང་ལོ་དྲུག་གི་སྐྱབས་ཁུ་བོ་ཇེ་སང་ལྷ་མ་ལས་ལོ་གཅིག་གི་རིང་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོན་སྦྱངས།
ལོ་དེར་དགེ་བསྟན་དང་རབ་བྱུང་གི་སྟོན་པ་ཞུས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པར་དབེན་གནས་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་བསམ་གཏན་འཕེལ་རྒྱས་སྤིང་
དུ་གནས་བརྟན་དཀོན་མཆོག་དགེ་འདུན་ལས་ཆངས་སྟོང་དགེ་བསྟན་གྱི་སྟོན་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་
སྟོན་པ་མཛོལ། ལོ་དེའི་ལྷ་མཆོད་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཐོག་གི་ཡར་འཕྱོངས་ལ་སླ་བྲང་བཟ་ཤིས་འབྲིས་
གྱི་ཐོས་བསམ་སྤིང་བྲུ་ཆང་དུ་ཞུགས་ཏེ། བཟ་ཤིས་འབྲིས་ཀྱི་ཁྱིམ་གཉེར་བརྒྱུད་པ་སྤིང་སྦྲུལ་པའི་
སྐྱུ་དཀོན་མཆོག་དགེས་པའི་སྟོན་པ་ལས་བཅི་བཞག་ཐོག་མར་གསན་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་
དཀོན་མཆོག་དོན་ཡོད་སྟོབ་དཔོན་དུ་བསྟན་ནས་བསྐྱུས་བྲུ་གསན་པ་དང་སྟོར་སྦྱང་དང་ཅོད་པ་
གནང་ཞིང་། ར་སྟོད་བསྐྱུས་བྲུ་སོགས་བསྐྱུས་བྲུའི་སྟོར་དང་། རྟོན་གས་དང་ནམ་འབྲེལ་སོགས་
ཆོད་མའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་མང་པོར་གཞིགས་ཏོག་གནང་། དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་
དེའ་བྲུ་ལྷ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། བྱང་ཆུབ་བདེ་ལམ་གྱི་ཁྱིད་སོགས་དང་། རྟོ་རམས་པ་དཀོན་
མཆོག་དགེ་འདུན་དང་། རྒྱ་རོང་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉི་མ་ལས་ཀྱང་སྟོང་འཇུག་དང་། བཀའ་
གདམས་གཞུང་དྲུག་སྟོར་ཚུལ་སོགས་ལུང་ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱན་གང་མང་གསན་པར་མཛད།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ ༡༩༡༩ ལོར་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེ་ལས་རབ་བྱུང་བསྐྱུར་མ་
དང་ཆོགས་སྲ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་ཤིང་མཆོན་ལ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་གསོལ།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ ༡༤༢༣ ལོ་ནས་ཁྲི་ཐོག་ཉེར་དགུ་བ་དཔལ་མང་ཆུང་བ་དགོན་མཆོག་ཆོས་
འཕེལ་དང་། ལུས་ལྷ་བ་སྟེ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ། སོ་གཅིག་བ་དོ་རམས་བ་དགོན་མཆོག་དབང་ལྷུག་ལྷམས་
ལས་པར་ཕྱིན་གྱི་བཅི་བཞག་གསན་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བཅི་བ་སོགས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དང་།
ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་སྦྱངས་བ་གནང་།

དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་ ༡༤༢༤ ལོར་པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་ནས་པར་ཕྱིན་གྱི་གྲ་སྒྲོར་
གནང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་སྟོབ་གཉེར་དབུ་འཇུགས་གནང་བ་དང་། གྲུང་ཐང་
འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་ལས། དབུ་མ་འཇུག་བ་དང་། འཇུག་རྟེན་གསལ་
བའི་མེ་ལོང་། ལུང་རིགས་སྟོན་མེ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷམས་ཀྱི་ཅལ་བཤད་དང་མཇུབ་ཁྲིད།
བཤད་ལུང་སོགས་ཀྱང་གསན། ཁྲི་ཐུར་དགེ་འདུན་དར་རྒྱས་ལས་སྟོར་ཐུན་གྱི་བཤད་རྒྱུན་དང་།
ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོང་། བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་གསན་སྐབས་ཐེན་གྱིས་སུ་མཛད་བ་དང་། སྟེ་ཁྲི་རིན་པོ་
ཆེ་ལས་ལྷ་བའི་གནད་གང་མང་ཞུས་ཤིང་ཐེན་གྱིས་ཀྱང་མཛད།

དགུང་ལོ་ཉེར་དྲུག་བ་ ༡༤༢༥ ལོར་འཛིན་གྲ་མཛོད་དུ་ཕེབས་བ་དང་མཛོད་རྩ་དང་སྟོན་ཆེག་
ཐུགས་འཛིན་དང་རྒྱུན་སྟོར། ཡིག་ཆའི་མཐའ་དཔྱོད། མངོན་པའི་རྒྱ། མཛོད་རྟེན་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད། མཛོད་རང་འགྲེལ་སོགས་རྒྱ་པོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱང་བསྐྱིགས་པའི་སྟེང་ནས་
ཆོས་མངོན་པའི་ཙོད་བ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྫོགས་པར་མཛད། སྐབས་དེར། ཆོས་མངོན་རྒྱ་
མཆོའི་མཐར་སོན་མོན་གྲ་བ། ཞེས་གྲགས་པ་མོན་གྲ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཛད་པའི་
མཛོད་འགྲེལ་དེ་སྦྱུ་འབྲུམ་གྱི་དཔེ་ཁང་གོག་པོ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ཞིག་ལས་རྟེན་པ་ལའང་
གཟིགས་ཞིབ་མཛད།

དགུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་བ་ ༡༤༢༦ ལོར་འཇམ་བཞད་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་
མཆོས་མཁན་སྟོབ་སྐྱགས་མ་དང་། སྟོ་མེ་ལྷ་རམས་པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་འཛིན་གྱིས་གསང་སྟོན། རྟོ་
རམས་བ་དགོན་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དུས་གོ་བ། ལྷ་པོད་བ་སྟོ་བཟང་དགོན་མཆོག་དང་།

སྐྱགས་རམས་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་དར་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བ་མཛད་པའི་དང་པའི་དགོ་
འདུན་གངས་ཚང་བའི་དབྱུས་སུ་རབ་བྱུང་དགོ་ཚུལ་བསྐྱར་སྐྱབ་ཐོག་དགོ་སྐོང་གི་སྒྲོམ་པ་མཛོས།
མཆོན་ལ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཆོ་གསོལ།

དེ་ནས་སྒོ་བཟང་ལུང་རྟོགས་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་འདུལ་རྟེན་རིན་ཆེ་མེད་པའི་ལུང་རྒྱན་
གསན་ཞིང་། དཔལ་མང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྤེམ་རིན་པོ་ཆེ་ལས། འདུལ་སྒྲོམ་དང་། འདུལ་བ་རྒྱ་
མཆོའི་སྤྱིང་པོའི་བཤད་ལུང་། འདུལ་རྟེན་གི་ས་བཅད་གཞིར་བཞག་བསྐྱུས་དོན་ནོར་བུའི་དོ་ཤལ་
དང་སྐྱགས་པའི་མདོ་ཅའི་བཤད་བ་གསན་བ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་འདུལ་བའི་གཞུང་རྣམས་ལ་
སྐྱགས་གཉེར་གནང་།

སྤྱིར་གསང་འདུས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། གཤེད་སྐོར་སོགས་པ་རྒྱུད། བདེ་དབྱེས་དུས་
གསུམ། རྒྱ་ཐོད་གདན་གསུམ་སོགས་མ་རྒྱུད། དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དུས་བཞི་སོགས་སྐྱགས་
སྒྲོགས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་དགོངས་འབྲེལ་རྣམས་ལའང་གསན་བསམ་མཛད།

གཞན་འཇམ་བཞད་སྐབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ་དང་། བཀའ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན། སྤེམ་འཇམ་དབྱངས་སྐབ་བསྟན་ཉི་མ། དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་རིས་མེད་ཀྱི་
བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་བྱང་ནས་དབང་རྗེས་གནང་ལུང་ཁྲིད་མན་ངག་སོགས་གང་མང་གསན་བ་
དང་། གཏོར་བཟོ་བཅའ་གསོལ། དབྱ་ཅན་དབྱ་མེད་ལ་རྒྱ་སོགས་ཡིག་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བྲིས་
ལའང་སྦྱངས་པ་མཛད་ཅིང་། དུག་བྲིས་སོགས་ལ་བྱང་བས་འཇམ་བཞད་སྐྱ་སྤེང་གསུམ་པའི་བྱང་
ཡིག་དང་། དབང་རྗེས་གནང་གི་མཆོད་གཡོག་ཀྱང་གནང་། ཞོར་དུ་ཆོས་འབྱུང་། རྣམ་ཐར། ལོ་
རྒྱུས། དེ་བཟེང་སོགས་ལའང་གཟིགས་རྟོག་མཛད།

དཔལ་མང་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་མཆོན་ལས། རྒྱ་མདོ་ཀ་ལུ་པ་དུཤ་སིང་ཉིའི་ལྷ་རྒྱུ་ཀྱི་མདོ་རྟེན་
པ་བཞི་དང་བཅས་པ་དང་། ཞ་ལུ་ལོ་རྒྱ་བའི་བཤད་སྐྱར་གཞུང་དོན་གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་
ཀྱི་སྤྱིང་ནས་མཆོམས་སྦྱོར་དང་། མིང་དང་། ཀྱན་བཤད་སོགས་གསན་བ་དང་། རིག་སྐྱ་སྒོ་བཟང་

ཆོས་འཕེལ་ལས་དབྱངས་ཅན་སྤྱི་མཐོང་འབྲེལ་བ་གསལ་ལྡན་རི་མོ་དང་བཅས་པ། དེག་སྤྱི་འཇམ་
དཔལ་དབྱེས་པའི་སྒོ་བྱོས་ལས་ཅན་བ་དང་། དེའི་བསྐྱུས་དོན་སྤྱི་དེག་རྒྱ་མཆོར་བཟོད་པའི་བྱ་
གཞིངས་དང་སྤྱི་བའི་བཤད་རྒྱུན་གསན་ཏེ་སྤྱི་སྒོར་གྱི་ཐིན་གྱིས་ཀྱང་མཛད། བཤེས་གཉེན་དེ་
དག་དང་། རྒྱལ་མཁན་ཆེན། དགེ་བཤེས་དཀོན་མཆོག་ཐོགས་མེད་སོགས་ལས་པཎྜི་ཏ་རྩ་ཨ་ཀ་
ར་ཤུགས་མཛད་པའི་སྤྱི་བཟོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། ལོ་ཆེན་རྣམ་ཤིའི་སྤྱི་བཟོར་འབྲེལ་བ་
དོན་གསལ་མེ་ལོང་སོགས་སྤྱི་བཟོར་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་། མངོན་བཛྲོད་འཆི་མེད་མཛོད་དང་།
དེའི་འབྲེལ་བ་འདོད་འཛེའི་བཟོ་སོགས་མངོན་བཛྲོད་གྱི་གཞུང་། སྤགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཐབས། བོད་ཀྱི་
བནའི་བསྐྱུས་བཅས་སུ་མ་རྟགས་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད། སྤྱི་དག་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྤྱི་དང་། དཔྲེའི་
དགོངས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་སོགས་གསན་བ་དང་། ཨ་མཆོག་སྤྱི་སྤྱི་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོ་
དང་། གཙུ་ཤེའི་སྤགས་རམས་པ་སོགས་ལས། བྱ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོད་
རྟེན་གྱི་བཤད་བ་དང་། ལྷོ་བྲག་པ་སྤྱི་ཐང་ཡབ་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཅའི་སྤྱི་ཐང་ནས་སྤྱི་ཐིག་དང་།
མཆོད་རྟེན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐིག་ཁྲིད། རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་སྒྲོན་ལྟར་རྟོག་འཕྲིལ་ཅད་ཏེ་འབྱུང་བྱུག་
བཟོ་རྩལ་སོགས་ཞིབ་སྒྲོལ། རིན་པོ་ཆེ་བརྟག་པའི་གཏམ་ཅི་རྩ་མ་ཉིའི་མཛོད་ཁང་གི་ལུང་སོགས་
གསན་བ་དང་། འདུལ་འཛིན་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་ལས་རིགས་ལྡན་མཆོད་པའི་འོད་སྤྱི་སོགས་
དང་། རྒྱ་ཅིས་འཇམ་དབྱངས་མཆོད་པའི་མེ་ཉོག་དང་བྱུང་འདེབས། འཇམ་དབྱངས་འཇུམ་ཐེད།
དབྱངས་འཆར་གྱི་རྒྱད། དེའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུང་རྒྱུན་སོགས་གསན་བ་དང་། རྒྱུད་བཞི་གཙོ་
བྱས་པའི་སྤྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ལུང་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱང་གསན་བ་སོགས་དམ་པ་སུམ་ཅུ་ལྟག་བསྟེན་
ནས་མདོ་སྤགས་རིག་གནས་དབང་ཁྲིད་སོགས་ལ་གསན་བསམ་གནང་།

སྤྱི་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྟོག་སེམས་སྒྲོམ་བཞུས། བདག་འཇུག་སོགས་རྒྱུན་དུ་མཛད་པ་
དང་། བཀའ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་སེང་བར་རྣམས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་དང་འབྲེལ་བར་མཐུལ་དང་
བྱུག་སྤྱི་ལ་གཞོལ་བར་མཛད།

དུས་འཁོར་གྱ་ཚང་དུ་ནཱ་སྒྲིབ་མཛོད་བྱང་གི་སྒྲིབ་མཛོད་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་
བཙུགས་པ་སོགས་སྒྲིག་གསུང་ཐུགས་ཉེན་ཡང་མང་དུ་བཞེངས།

སྒྲིབ་བསྒྲིབ་བྱ་མང་པོ་སོ་སོར་ཐར་པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་དང་། བྲག་རི་དགོན་དང་། སྒར་
ལུང་བཀ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གླིང་། བྲག་དཀར་བྱང་རྒྱུ་གླིང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོར་ཐེབས་ཏེ་
དབང་ལུང་མན་དག་གི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གནང་བ་སོགས་སྒྲིཆེ་གང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་།
འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་མཛད།

སྒྲོབ་མ་ལ། འཇམ་བཞད་སྤུལ་སྒྲིབ་དང་། བཀ་ཤིས་འབྲིལ་གྱི་གསེར་ཁྲི་ནཱ་གསུམ། མཁན་པོ་
ནཱ་ས་དང་། སྒྲིབ་ཆེ་རྒྱུ་གང་མང་བྱུང་ངོ་། །

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་སྒྲིག་ཤིགས། གསུང་ཚོམ་ལ། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས།
ཐོང་གི་མི་འདི་དབང་བཤད། དུས་འཁོར་བསྐྱེད་རིམ། ཆེ་དཔག་མེད་དང་སྒྲོལ་དཀར་གྱི་ཆེ་ཁྲིད་
སྒྲོར་སོགས་ཆོས་ཚན་བཙུགས་ཁ་ཤིང་གསུང་རྒྱུན་ཕྱག་ལེན་དོགས་གཅོད་ལོ་རྒྱུས་སོགས་
ཀྱི་ཟིན་བྲིས་དང་། བཟུང་བྱང་གང་ཡོད་པར་དུ་བཀོད་ན་པོ་ཉི་ཉི་ལྷུང་ལོངས་པ་ཡོད་ཅིང་། ལྷགས་
མཁར་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ཁྲིད་ཟིན་བྲིས་པར་དུ་བཀོད་མི་ཆོག་པའང་མང་ལ། ད་སྔ་པར་
ཕུད་ཟིན་པ་པོ་ཉི་བདུན་བཞུགས།

འདིའི་ནཱ་ཐར་ལ། སྡེ་ཁྲི་འཇམ་དབྱངས་ཐུབ་བསྟན་ཉི་མས་བརྩམས་པའི་དམ་པ་འདིའི་སྒྲིབ་
ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལས་བརྩམས་པའི་གསེལ་འདེབས་ཆོགས་བཅད་དང་། དེའི་འབྲེལ་པ་དམ་པ་
དེའི་སྒྲོབ་མའི་གསུང་དབང་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པ་སོགས་བཞུགས།

མཚན་གྱི་ནཱ་གངས། ཨ་ཁུ་ཆིང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ལྷུང་ཆེན་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ལྷུང་པ་
ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། སྒྲིབ་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ། ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།
ཨ་ཁུ་ཆང་།

༡༩༧༩.༠༥.༡༩ ལ་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་པས་ཐོགས་བཅུས་བྲས།

འཁྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཕྱོད་ཕྱོད་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མེད་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྒྲིགས་བཅ་ཁྱིམ་མང་པོ་ཞིག་བྱང་སྤྱོད་ནའང་། ཏུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མེད་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེད་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་
སྤྱི་གཞི་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེད་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཙོང་སྤྱི་གཞི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་དུ་ཙོང་སྤྱི་གཞི་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བཅུལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
སྒྲུང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱུན་དང་འཁྲིག་བྱེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཙོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་ཆ་འབྲུང་མིན་པས་བསྐྱེད་ལྷན་དང་བཙོ་བཙོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཙོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཙོང་སྤྱི་གཞི་ཁང་ལ་མཆོན་ན། བར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཙོང་སྤྱི་གཞི་བྱེད་རྒྱ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་བར་གཞི་མི་འདྲ་

བ་གཞན་ཡང་ལག་སྟོན་བྱུང་ན་བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་འད་གང་རུས་ཤིག་སྤར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ཞོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཅོས་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་
ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཚྭ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚྭ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྟོན་སྐབས་ངས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་
སྟོན་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དགྲུས་སུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་
མཆན་དང་དགྲུས་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགྲུས་སུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་
དགོས་སའི་ཡི་གེ་འཕྲ་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་
བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྟོན་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་
སྟོར་སྙད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་
ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་
བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྟོན་སྐབས་དེབ་དེ་དབེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྟེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་ལྷན་པོ། ཞོལ། སྤྱ་
འབྲུམ། རྒྱ་བྱང་བར་མ་རྣམས། རྟེ། བཟ། ཞོལ། སྤྱ། རྒྱ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁྲིད་དུ་རྟགས་ཅན་ *བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཞོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་
བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་
ཆོག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་
དང་། +བསྐྱབས་ ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། མ་ཕྱི། ༤༩ན། བསྐྱབ་ *བསྐྱབས་ སྤྱ། ༡༠ན། ༦ན།

ཟླ ༡༡༠བ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་ལོག་གངས་
༥༥མདུན་ངོས། ཡིག་ཐེང་༥པ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲེས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། *བསྐྱབས་ ཅི་མ་ཕྱི་ལོ་
ཡིག་ནོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ཐེབ་གངས་༡༠༣མདུན་ངོས། ཡིག་ཐེང་༦པ་ན། ཟླ་བའ་པར་
མའི་ཐེབ་གངས་༡༡༠རྒྱབ་ངོས། ཡིག་ཐེང་༣པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་དགོས་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན།

ཀྱི་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཆ་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྲུལ་དེ་བ་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་པ་
ནམས་ནས་འདི་གའི་ཚུལ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་ཀྱི་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཐོག་གས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཀྱིས་ཉེ་སྤྱིས་ཀ་
རི་ལེགས་སུ་གཏོང་རེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷོ་འཕྲོ་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །འཇམ་དཔལ་དུས་དབྱེ་དབང་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་
བརྩ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་བབ་ཁྲིད་
ཟེན་གྱིས་འཛིགས་མཛད་དོན་རྗེའི་ཞལ་ལུང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་བཟླ་རྩེ་ར་སྒྲ་ཡ། །འཇམ་པའི་དོན་རྗེ་བརྩ་གསུམ་ལྟའི་འཁོར་
ལོའི། །རྣམ་རྒྱལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སྤང་མར་བཅས། །དབྱེས་པའི་གར་གྱིས་
བགེགས་དཔུང་ཀུན་ཆོམས་ལ། །མཆོག་ཐུན་དངོས་བྱུང་ཞོར་བུའི་སྒོ་བརྒྱ་ཕྱེ། །
དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་བབ་ལམ་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣམ་བཞག་
ཅུང་ཟད་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཆེར་འདྲ། བར་
དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་མདོ་སྤྲེལ་གཉིས་དང་། སྤྲེལ་སྤྲེལ་
ཀྱི་རྒྱད་སྟེ་གོང་འོག་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྲེལ་གསལ། གང་ལྟར་
ཡང་རྒྱ་གར་དོན་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ལོ་དེར་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ནག་པའི་ཉ་ལ་བྱ་རྒྱུ་དུང་པོའི་རིར་ཤེར་
མདོ་གསུངས་པ་དང་དུས་མཚུངས་པར་རྒྱ་གར་སྟོ་སྟོགས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་

སྤངས་ཀྱི་མཚན་རྟེན་དུ། རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་འཁོར་ཤམ་ན་ལའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་
བ་དགུ་བཅུ་ཅ་དུག་གི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ལ་དུས་འཁོར་སོགས་རྒྱུ་སྡེ་རབ་
འབྱམས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་མཛོད་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ། སྤྲུགས་
ལ་རྒྱུ་སྡེ་བཞི་ལས་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་ཀྱི་རྒྱུ་སྡེ་རྒྱ་མེད་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་
རྒྱུ་སྡེ་གཉིས་ལས་ཐབས་རྒྱུ། འདོད་ཆགས་ཐབས་རྒྱུ་སོགས་གསུམ་ལས་ཞེ་
སྤང་ཐབས་རྒྱུ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན།

དེ་ཡང་སྐྱེ་མོང་བ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུ་མཁའ་ཡོངས་
མི་འདུ། །ཆོས་ཀྱང་ལུ་བ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་དང་ཕྱོགས་འབྲ་བར་
མཚན་བརྗོད་ལས། འདས་པའི་སངས་རྒྱུ་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསུངས། །མ་འོང་
ནམས་ཀྱང་གསུང་འགྱུར་ལ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རྗེ་གས་སངས་རྒྱུ་སྤྲུགས། །ཡང་དང་
ཡང་དུ་གསུང་བ་གང་། ཞེས་རྒྱུ་སྤྲུགས་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བཤད་
བ་ལྟར་སྤྱིང་གཞི་དང་སྐྱར་ན་རྒྱུ་དང་དང་གསུངས་ཚུལ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མི་འབྲ་བ་
མང་པོ་ཡོད་པས། འདི་ལ་དུ་སྐྱོ་ཞང་གསུམ་གྱིས་སྤྲོ་ཆོགས་གཞུགས་ཅན་
མཁའ་ཡུམ་རོ་ལངས་མས་ཁྱས་ནས་རྒྱུ་སྤྲུགས་པར་འདོད་པ་མཐུན་ལ། ཁྱ་
བ་པོ་སྤང་ཆོད་ཐ་དད་ཀྱང་དོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་དང་རྒྱུ་གཅིག་
པར་རྒྱུ་སྤྲུགས་གསུངས། འདི་ལྟར་རྒྱུ་དང་དང་ལ་སྤྱད་པ་པོ་གསུངས་པའང་
མང་ལ། སྤྱིར་རྒྱུ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྗེར་གྱིས་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གསང་མཛོད་འཛིན་པར་བསྤྲུགས། དེའང་རྒྱུ་སྤྲུགས་མ་སྤྲུགས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་མེད་དུ་བསྤྲུགས་མི་བྱུང་བས། ལུ་བ་ཕྱོགས་ཨོ་རྒྱན་རྣམས་གཞུ་སྡེ་

ཆོས་ཀྱི་གན་མཛོད་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དམ་པོར་གསང་བའི་
རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བཞུགས་པར་བཤད། སྟོན་པས་རྒྱད་གསུངས་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་
རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཟིན་སོ་མེད་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
དུར་ཁྱོད་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནས། ཞེས་སོགས་འདིའི་སྐྱེད་གཞིའི་ས་བོན་དང་ཁྱེད་ས་ཡིན་པས་
རྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གིས་འོག་མིན་དང་། དབང་ཕྱག་འདུལ་ཆེད་ས་སྟེང་།
བདུད་འདུལ་ཆེད་རྟོ་རྟེ་གདན། གཤིན་རྟེ་འདུལ་ཆེད་ཐོད་པ་ལྷགས་ཀྱི་གྲོང་སྤྱིར་
རྣམས་སུ་གསུངས་པར་འདིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་གསུངས།

དེ་ནས་རེ་ཞིག་རྒྱད་འདི་རྒྱ་གར་དུ་ཡང་མི་བཞུགས་པས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་
དབང་ཕྱག་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་བཟླས་མཆན་བཛོད་ཀྱི། རྟོ་རྟེ་འདིགས་བྱེད་
འདིགས་པར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བརྟེན་ཏ་མང་པོ་ལ་བྲིས་པས། གཅིག་ན་
རེ། རྒྱབ་སྤྱོད་ལས་ཨོ་རྒྱན་ན་འདིའི་ཆོག་རེ་རེ་དང་སྦྱར་བའི་རྒྱད་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་
རེད་ཟེར་བ་ཐོས་ནས། ཨོ་རྒྱན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱད་གདན་བྲངས་པ་ལ་རྩ་སྟོ་ཞང་
གསུམ་མ་ཐུན་ཡང་། ཅི་ལྟར་གསན་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱས་ལ་ཞབས་མཐེལ་དུ་སི་རྩུ་ར་
སོགས་རྟེང་མགྲོགས་ཀྱི་རྩས་བྱགས་ཏེ་ཕེབས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
རེད་ཅག་གི་སྤྱི་བོར་བྱགས་པའི་རྩས་འདིའི་རྟེང་མཐེལ་དུ་བྱགས་པས་འདི་ལྟར་
ཀྱིས་ཞེས་སྤྱི་འུ་ཚུགས་སུ་བཞག་ཅེས་སོགས་འདྲ་མིན་མང་།

གང་ལྟར་ཡང་མཁའ་འགྲོ་མ་ཞིག་རྩ་ལེན་དུ་འོང་བའི་རྟེང་པ་ས་ལ་མི་རེག་
པར་འགྲོ་བ་གཟིགས་ནས། ཡུལ་འདི་ན་ངོ་མཆར་བ་ཅི་ཡོད་བྲིས་པས། རྟོ་རྟེ་

འདིགས་བྱེད་སྒྲུང་མགོ་ཅན་གྱ་བ་ཡོད། དེའི་གདམས་པ་ཁོ་མོ་དང་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཤེས་ཟེར་བས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པར་ཁུས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་གདམས་པ་ནོད་པ་ལ་ཚོད་པ་མེད། ཡང་རྒྱད་འབྲུམ་པའི་སྒྲེགས་བཅ་གདན་དྲངས་པས་མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མི་ལྷས་ལོག་ནས་སྤྱིར་བྱེད་ཏེ་སྤྱར་མ་ཞིག་གཏད་ནས་འདིས་ཅི་ཅམ་སྤྲུག་པ་བྱེད་ཞེས་པའང་ཡོད། ཞག་བདུན་དུ་སྒོ་ལ་གང་ཟིན་པ་ཅམ་བྱེད། དེ་ལས་ལྷག་པའི་གདུལ་གྱ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད།

གང་ལྟར་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་རྟོག་བདུན། རྟོག་གསུམ། ཏེ་ལུ་ལོ་པའི་རྟོག་པ། ཚུ་རྩྭ་རྩ་རའི་རྟོག་པ། གདོང་དུག་གི་རྒྱད། དམར་ནག་གི་རྒྱད་རྣམས་སྤྲུགས་སུ་རྒྱད་པར་མཛད་ནས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པས་པཌ་བྱབ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་དང་འབྲུ་བར་ཆད་མར་མཛད། གཏམ་རྒྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ནི་རྩ་ལྷགས་ལ་རྒྱད་རྣམ་དག་ཏུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྒོ་ལྷགས་རྒྱད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱད་ཀྱི་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱདས་སུ་འདྲིན་པར་མཛད། དེ་ལས་ཨ་མོ་ལྷ་བརྩ་རམ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་ཆེ་བ་སོགས་ལས་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་མང་ཡང་བོད་དུ་རྩ་སྒྱུ་ཞང་གསུམ་གྲགས་ཆེ། རྩ་ལོ་རྩ་བ་དོ་རྗེ་གྲགས་ཀྱིས་བལ་པོ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འམ་མེ་སྒྲིང་བ་དང་། རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་སྤྲུག་མཛུ་བ་བཅད་པས་རྩ་རོ་སྤྲུག་རྩམ་གཉིས་ལས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་མགོ་བཙུགས་ནས་དབང་དང་གདམས་པ་རྫོགས་པར་གསན། སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་མཐར་སྤྱིན་ནས་བསམ་གཏན་ཅམ་ཀྱིས་ལས་བཞི་འབྲུབ་

པའི་སྐབས་ལ་སླེབས་པས་མངོན་སྲོད་མཛད་ཚུལ་གྱི་ནམ་ཐར་ཤིན་ཏུ་མང་།

སྐྱེ་ཆའི་སྐད་ལ་སྐྱིད་ཤོད་སྟོད་ནི་ལུ་མེ་ཉོག་ལྡན་གྱི་གསང་སྔགས་ཆོས་རྫོང་
དུ་བཞུགས་ཤིང་། དེར་སྐྱེ་འདས་པའི་གདུང་རིམ་པོ་ལྡན་མདའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་
བུམ་པར་བཞུགས་པ། སྤེལ་རྫོང་དུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་མཆོད་མོ་
གཙང་པོར་གོ་བྱ་ལ་འབྲས་སྤངས་སུ་གདན་དྲངས་ནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
རྗེར་ཕུལ་བས་སྔགས་ཁང་གི་འདིགས་བྱེད་གྱི་གཟུངས་སུ་བཞུགས་ཤིང་།
ཕྱག་མཆོད་གཅིག་དེ་ལ་གནང་བ་གཟུངས་སུ་བཞུགས་པའི་འདིགས་བྱེད་གྱི་
སྐྱེ་ཕྱིས་ཁྲི་དགེ་འདུན་སུན་ཆོགས་པའི་ཕྱག་དུ་བྱང་བ་རེད། ལྡན་གྱི་ལུང་བ་དེའི་
ཚུར་ཁར་གཉན་ལོ་རྩ་བ་དར་མ་གྲགས་བཞུགས་པས་ད་ལྟའང་དེར་གཉན་
མགོན་གྱིན་རྒྱབས་ཅན་ཡོད་པར་འདུག །རྩ་གཉན་གཉིས་མཐུ་འབྲས་ཤོར་བར་
གྲགས་ཀྱང་གཉན་གྱིས་རྩ་ལོ་འདིགས་བྱེད་གནམ་ས་གང་བ་དང་། རྩ་ལོས་
མགོན་པོའི་རྩོ་བ་ལུང་བ་ལྟ་བུའི་ནང་གཉན་ལོ་འཁོར་བཅས་ཚུད་བ་གཟིགས་
ནས་སན་ཚུན་སྐྱག་མ་རྟེན་ཚུལ་མཛད་པ་རྣལ་འབྱོར་བ་ནང་སན་ཚུན་བོད་ཆད་
སྐུལ་ནས་རྟོགས་པའི་ཐོག་འདོན་བ་ཡིན། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མས་ཀྱང་ལྡན་གྱི་
མདར་འདིགས་བྱེད་གཟིགས་པ་དེ་འབྲའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཡིན་པ་འདྲ།

གཞན་ཡང་ཤམ་པོས་གངས་པབ་ནས་བྱ་བ་གཅིག་འདས་པ་ལ། ཤམ་པོ་
རུས་མཐུ་ཆེ་མཐོ་འཕ། རྩ་ཀན་ལོ་རྩ་ཀས་མཐོ་འཕ། འདིགས་བྱེད་མཐུ་རུས་
ཚུང་མཐོ་འཕ། རྩ་མཆོན་རྩེ་མོ་ཟད་མཐོ་འཕ། ཞེས་བསྐྱེད་པས་མ་བཟོད་པར་
བྱ་བཙུན་ལྟ་བུ་སྐུལ་བ་དང་། ཆང་དང་བུད་མེད་བསྟེན། མངོན་སྲོད་གྱིས་

གཞན་གསོད། བསྐྱོན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་པོ་མཛད་པར། སྐྱོ་འདུལ་འཛིན་པས་མ་
རངས་བ་དུ་མ་མཛད་པས། ཤ་ཆང་བཟའ་བ་ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན། །དམ་
ཉམས་གསོད་བ་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཆིག་ཡིན། །བྱད་མེད་བསྐྱོན་བ་ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་
ཡིན། །ང་ཡིས་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་ན། །འདུལ་འཛིན་དགེ་སྦྱོང་དག་
དང་འགལ་བ་མེད། །དེ་བས་དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱང་། །ཞག་བདུན་ཐོ་
རངས་གཤེགས་སུ་གསོལ་བར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས།

ཐུབ་བཀྲའ་རིན་པོ་ཆེས། གསུངས་ལུགས་དེའི་བབས་ལ་དཔག་ན་ནུ་ལོ་
ཁོང་གི་སྟེང་དུ་ཅིག་འབབ་ཀྱང་ཞག་བདུན་པའི་ཐོ་རིངས་སྐྱོ་འདུལ་འདས་འདུག་
གསུངས། ཆོས་ལ་བཀའ་དམ་པས་ནུ་པོ་དུ་དུ་ཅེ་སེམས་འཛིན། མཚན་མ་
གྱེན་འགྱེད། མཚན་མོ་རྒྱ་བ་སོགས་ཐོ་ཅམ་ལས་ལམ་རིམ་མི་གསལ། དབང་
ཡོན་གསེར་སྤང་རེ་དགོས་པས་འདྲ་མིན་སྤུལ་བར་གཤོང་དུག་གནང་ཚུལ་
སོགས་ལོ་རྒྱས་མང་དུ་གསུངས། བོད་སྤྲ་མ་སྦྱངས་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་དད་
བརྩོན་ཆེ་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་བ་སྦྱོང་བའི་
གཉེན་པོར་འགྲོ་མི་འགྲོ་སོགས་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱར་ན་ཅི་འདྲ་ཡོད་
སུས་ཤེས་ཀྱང་འཕྲལ་བལྟས་ཆོད་མཁས་བ་དང་བྱབ་པས་ས་བྱབ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་།

འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྲགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་བྲིལ་ནས་
གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཉེན་གཅིག་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་བ་ཆང་ལ་མ་
ནོར་བ་གསལ་བར་འདོམས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདྲ་བ་མ་བྱུང་བ་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་འདྲུང་གིས་ཨ་མོ་སྟ་བུ་ཆུང་བ་དང་། ཞང་ལོ་རྩ་བ་སྤྲུལ་

དུ་འཕམ་ཤེས་རབ་སྒྲ་མས་ཀྱང་ཨ་མོ་ལྷ་བཟླ་ལ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་གསན་པས་ད་ལྟ་རྒྱའི་ཆོས་སྒྲོར་ལ་རྩ་པོ་ཏེ། འད་གི་ཆོས་སྒྲོར་དཔལ་པོ་ཏེ། སྐྱེའི་ཆོས་སྒྲོར་ཐོར་བྱ་ཡོད། གཞན་མལ་ལོ་རྩ་བ་སྒྲོ་བྱོས་གྲགས། གཉོས་ལོ་རྩ་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས་སོགས་ལས་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་རི་སྟེད་བཞུགས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ཞེས་ལྷ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་དེ་སྐྱེ་འབྱུང་མན་གྱི་ཚུ་དཀར་རི་ཁྱོད་དུ་བཞུགས་དུས་མི་ལམ་དུ་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞལ་གཟིགས། དངོས་སུ་གཟིགས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སང་པོད་ད་ཅམ་ལུང་པ་འདིའི་མདར་ཡོད། དེ་བར་དུ་བདེ་བར་གྱིས་གསུངས།

ལོ་རྗེས་མར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འཁྲུངས་པ་ན་སྤར་གྱི་མཆན་མིས་དེ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛོན་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ནས་འཇམ་དབྱངས་རིལ་བྱ་གནང་བ་སོགས་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེས་དོན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཞེ་ཁྱོ་མའི་རྣམ་པར་རོལ་བ་སྟོགས་ཞེན་ཅམ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ། ང་ནི་སྤངས་འདས་འོག་ཏུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པས། ཁྱོད་ཉིད་ཅེས་སྐྱེལ་བ་ཅམ་མིན་པར་འཇམ་དབྱངས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་འབྱོན་པ་དང་། གྱིས་པའི་གཟུགས་ཞེས་ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་རང་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་བ་ལྟར་བསྟན་ཡང་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་འདིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་ཁྱད་མེད་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་འདིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་ཁྱེད་ཀྱི་འབྲོམ་གསུམ་སོགས་ལ་

ལུགས་སློལ་འདི་ཉིད་བསྟན་པས་བཀའ་གདམས་པ་ཞེས་སྐྱབ་པ་སྟོང་པོར་
མཛད་དེ་བསྟན་པའི་སློལ་མ་ཉམས་པར་བཟུང་བ་ལས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་
ཤར་བྱུང་གི་མཐའི་བར་འབྲུལ་མེད་གི་བསྟན་པས་བྱུང་བར་མཛད་པ་སྟོན་
ཆད་མ་བྱུང་བས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཡབ་ཡུམ་སོགས་ཀྱང་སྐྱུལ་པར་གོ་དགོས་པ་ལྟར་ཡོད་ལ། དེའི་
ཚུལ་ཡང་རྗེ་རང་གི་རྟོགས་བརྗོད་འདུན་ལེགས་མ་ལྟར་བོད་ཁ་བ་ཅན་གི་མཁས་
བྱུང་སྐུས་ཀྱང་མཛད་མ་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་ཐོས་བསམ་གནང་བས་སྤྱི་ཕྱི་འཁྲུག་མཁས་
པ་ཐམས་ཅད་གི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་སྦྱར། རྗེ་བཙུན་གི་བཀའ་ལྟར་འཁོར་དག་པ་
ནམ་བུ་དུ་ཁྱེད་ནས་འོལ་ཁར་སྐྱབ་པ་མཛད། དེས་ཀྱང་སྐུགས་མ་ཚིམ་པར་རྒྱ་
གར་ཤིང་གི་རི་ལ་སྐྱུ་བྱང་དང་མི་ཏུ་སོགས་མཛལ་ཏེ་ལྟ་བའི་སྤྱ་ཐག་གཅོད་པར་
བཞེད་པ་ལྟོ་བྲག་བྱུང་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གིས་བཞོལ་བཏབ། འཇམ་
པའི་དབྱངས་གིས་ཁྲོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་
ཁོ་སྐྱབ་ནས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་མི་དང་མི་ལབ་པ་ལྟར་མདོ་སྐུགས་
ཟབ་རྒྱས་གི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་གསན་ཏེ་གསུང་རབ་རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་
བའི་དགོངས་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་སྐུགས་སུ་རྒྱུད།

ཞི་ལྟག་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་གང་སྤང་
ལྟའི་རྣམ་རེལ་དུ་འཆར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བྱང་པར་ཅན་བརྟེན་པ་
སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁོ་དངོས་དང་། ལྟན་མོང་བ་
ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་གཟིགས། གསུང་གི་སྤང་བ་སྦྱལ། ཕྱིན་གིས་བརྒྱབས་པས་བོད་དུ་

འགྱུར་བའི་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོར་ནི་སྟེང་གསན་པ་ལ་བར་སྐབས་སུ་
འཁྲུལ་བའི་བྱི་མ་གང་ཡོད་བསལ་ཏེ་དག་ཐེར་མད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། ཁྱད་པར་
འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐྱུར། གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་
བསྟན་པ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་འདོམས་པར་མཛད་པས་ཀྱན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་
པོས། རྩ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་མིན་བྱས་ན་འཇིགས་བྱེད་ངན་པར་སོང་
དོགས་མི་དགོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་དབང་བསྐྱུར་ཏེ་
གདམས་པ་གནང་བས་དགོ་ལུགས་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་བྱས་པས་ཆོག་གསུངས་
པར། དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་གྲོགས་ཆོལ་བ་
ལས་གསུང་བྱང་པོ་མིན་གསུངས་པའང་ཡོད།

གང་ལྟར་རྩ་ལུགས་ཡིན་པ་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་དབང་གསན་
པ་ལས་ལྷག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་དགོས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གསན་
ཡང་དེ་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བས་གཞན་དང་ག་ལ་གཅིག་ཤེར་མ་
ཟད་གསང་ནམ་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལྟ་དང་པཎ་གྲུབ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་
བུའི་ཞལ་གཟིགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རྗེ་རང་ཉིད་དེ་དག་གི་གངས་ཡིན་གྱང་།
འདི་དག་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་འདི་དག་གི་
གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་འབྲུག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་པན་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་
ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་མན་ངག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེ།
རྫོགས་ལྟན་ལ། རྗེ་ཤེར་སངས་གསུམ་ལ་གནང་། རྫོགས་ལྟན་པ་ལས་དབེན་ས་
དང་། མཁས་གྲུབ་ལས་སྤང་དབེན། ཤེར་སངས་ལས་རྒྱད་སྟོད་སྤང་ལ་བརྒྱད་པ་

གྲེས། དེའང་བསྟན་པ་གནས་པ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་རགས་ལས་པར་དགོངས་
ནས། རྗེས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱངས་སུ་འགྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་གནང་ནས་མཐར་སྟེགས་
བཅུ་ཕྱག་ཏུ་བཏེག་སྟེ་འདིའི་བདག་སྟེན་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་ལན་གསུམ་གསུངས་
པར་རྗེ་ཤེར་སེང་བས་ཕྱག་ཕུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་
བདག་གིས་བྱའོ། །ཞེས་ཞུས་པ་སྟོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྟུན་སྤར་རྒྱལ་
སྤུས་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོས་མདོ་སྟགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་
བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དབང་པོའི་ཏོག་
དང་། ཤེར་སེང་སྟོང་སྟོབས་ཆེན་པོའི་སྟུལ་པ་དང་། རྗེ་རྗེ་འཆང་དང་གསང་
བདག་ལྟར་སྟགས་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་སྟོབས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་བཞུགས་པའི་གསུང་
རྒྱུན་ཡང་ཡོད།

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འབྲེལ་པ་བཞི་སྟགས་ཀྱི་སྟེགས་བཅུ་ ཤོ་ཀ་ལི།
ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤྲ་ལ། དགའ་ལྡན་ནས་གཏེར་ཏུ་བཞེས་པའི་ཞལ་འབག་དང་
ཐོད་ཞགས། རྗེར་བྱིལ་སོགས་གནང་སྟེ་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་
དབང་བསྐྱར་བས་རྗེའི་གསང་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་དང་། ལུང་བསྟན་ལྟར་
གཙང་གི་སྟུན་པོ་ཅིར་རྒྱུད་ཀྱི་འཆང་ཉན་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤྲད་རྒྱུད་ཚུགས། དེ་
ཏུས་སྤྱི་རྩས་དང་གཞིས་ཀ་མང་པོའི་ཅིས་གདབ་མི་དགོས་པར་སྟོབས་མ་གང་
འདུས་པ་ལ་འཆང་ཉན་ཅལ་ཏུ་བཏོན། ཆ་རྒྱུན་མེད་པས་ཆོས་པར་བཏེག་ཅེས་
ཆོས་མཆོམས་སུ་དཔོན་སྟོབས་སྟུན་ཅིག་འཆང་ཉན་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ངང་ནས་
ཆོས་ཐོག་རྗེས་མའི་སྤྱིན་བདག་ཆོལ་ཞིང་ཕེབས། རིམ་བས་དད་པ་ཅན་དག་

གིས་མཐུན་སྐྱེད་སྐྱུར་ནས་གཞི་ཟིན་པ་བྱུང་བ་རེད།

ལན་གཅིག་ཟླ་ཤིང་སེང་བྱ་སྟོབ་མང་པོའི་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་བཞུགས་པའི་གཡས་ཀྱི་གྲལ་མགོར་འདུལ་ནག་པ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་དང་། གཡོན་གྱི་གྲལ་མགོར་འདུལ་དཀར་པ་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན་ནམ་འདུལ་འདྲིན་སྟོ་གོས་སྐྱས་པ་བཞུགས། འདུལ་དཀར་ནག་ཞལ་རས་ལས་བཏགས་པ་འབྲ། ཤིང་སེང་གིས་འདུལ་ནག་པར་ཁྱོད་ཀྱི་ལོ་སྟོང་ཅི་ཡིན་གསུངས། ཏྲ་ལགས་ཁྱས་པས། འོ་ན་གཡལ་གཤིས་ར་ཏྲ་འབྲལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་གཡལ་གཤིས་ལྷང་པར་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་གྱིས་གསུངས། སྐྱ་མའི་གསུང་ཆད་མར་བྱས་ནས་ས་དེ་ཅད་བཅད་ནས་ཐེབས་པས་གཡལ་གཤིས་ནང་ཟེར་བ་རྟེན། དེར་གད་པ་བྱས་ནས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཞིང་བཞུགས། སྟོབ་མ་འགའ་འདུས་པ་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་མཛད།

ནམ་ཞིག་གྲོང་པ་ནང་འཁྲུགས་པའི་སྐྱེད་ཀྱིས་མི་མང་པོ་བསད་པའི་སྤྲིག་སྟོང་ལ་གདན་བྲངས་ནས་ཁང་པའི་ཤིང་ལྷལ་བས་འདུ་ཁང་དང་། མི་བསད་པའི་སྟོང་གིས་གསང་རྟེན་མཛད་དེ་སྤང་རྒྱུད་དམ་གཅོད་སྟོང་རྒྱུད་པ་ཚུགས། གཅོད་གི་རྒྱུད་སྟོང་དང་། དབུས་ཀྱི་སྤང་རྒྱུད་གཉིས་ཚུ་མིག་ལྷང་དུ་དབྱར་གནས་ལྷན་ཅིག་མཛད་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་ལ་སྐྱག་སྟོད་དགོས། སྤང་རྒྱུད་དུ་ད་ལྟའི་བར་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིས་གཅོད་པ་རྒྱལ་པོའི་དུས་འཁྲུགས་ཀྱིས་ལམ་འགག་ནས་ཆད་པ་རེད། འདུལ་ནག་པའི་དཔོན་པོ་འཇམ་དབྱངས་དགེ་འདུན་འཕེལ་དང་། འདུལ་ནག་སྐྱལ་སྐྱུ་པ་ཏ་ཆེན་བསམ་བློབ་རྒྱ་

མཚོ་ནས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བར་བདེ་གསང་འདྲིམ་གསུམ་
གྱི་རིམ་གཉིས་དང་མགོན་ཚོས་གྱི་གདམས་པ་སྒྲིབ་ལ་གཅིག་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ཡིན།

སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་སྡེ་པ་གཞུང་ལ་རིམ་གྱི་འཕེལ་བས་སྐབས་ཀྱི་གཞིགས་ལྡན་པ་
ཆེན་པོར་མངལ་བས་སློབ་དཔོན་པ་ལ་འཕྲོས་པ་མངའ་བའི་མན་གྱིས་ཐུགས་
འཕྲོག་ནས་བསྐྱེད་བཞེད་གནང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷང་སྐྱེད་གཏང་བའི་ཆོས་ལུན་
དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རྣམ་གཉིས་གྱིས་ད་ལྟ་དགོ་ལུགས་པའི་
སྐྱོན་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་པ་སྒྲིབ་དང་དཔེན་ས་ནས་བརྒྱུད་པ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཀོན་
མཆོག་ཡར་འཕེལ་དང་། བཀྲས་སྐྱོན་སྐྱེད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་མཚན་
རྣམ་གཉིས་ལ་བཞུགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྐྱེན་སྐྱོན་པས་ཉན་ཐབས་བྱེད་ཅེས་
གྲོས་བྱས། དེ་སྐབས་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུད་ཆེན་པས་ཀྱང་སྐྱོན་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་
པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཕྱོགས་ཅེས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་གཏོར་མ་བཏང་ནས་
འཕྲོན་བཅོལ་མངའ་བས་མེར་གན་སྒྲུབ་དག་དབང་སློབ་གྲོས་པས་དགའ་ལྡན་
སྐྱོན་བརྒྱུད་པའི་ཁྱིད་སོགས་གསལ་ཏེ་མན་དག་ཐོར་བྱའི་བཀའ་བབས། ལྷང་སྐྱེད་
བཀྲས་སྐྱོན་སྐྱེད་ཆེན་སོགས་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་དང་། སྒྲིབ་རྒྱུ་ལས་
བདེ་མཆོག་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མན་དག་མང་དུ་གསལ་ནས་བདེ་མཆོག་གི་
བཀའ་བབས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱུད་ཅུའི་
དུས་མངལ་ནས་ལོ་གཅིག་ཅུ་མ་བཞུགས། ལམ་བར་ཆར་གྱིས་བརྒྱན། ན་བཟང་
དང་ཇ་གནང་། ཁ་དར་ལྡན་འཕེལ་ལྷན། ཞབས་སྤྱི་བོར་སྒྲངས། འཕྲོས་པ་གནང་།

བའི་ལན་གྱིས་མཉེས། བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་གྱི་རིམ་གཉིས་སོགས་མན་
ངག་བྱུལ་པ་གང་ཁྱོར་གསན། གཟིམས་ཕྱག་ཏུ་མིན་བསྐྱེད་ས། སྐབས་སུ་དོགས་
གཙོད་བྱས། མན་ངག་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པ་ད་ལྟའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ཞ་ལུའི་
ཙྰ་ཙྰ་གྱི་མཆན་འགྲེལ་སོགས་ཡིན། ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྒྱད་ཆེན་དགོན་མཆོག་རྒྱ་
མཚོའི་སྐུ་བར་དོས་འདྲིན་མཛད། མདོ་སྤྱད་དུ་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་
འཇུགས་པ་སོགས་ལུང་བསྟན་དང་། འདུས་པའི་བཀའ་བབས་ཏེ་ཆོས་བདག་པོ་
ལ་འཁྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་དགྱེས་ཆོར་དང་། ཉན་གྱི་ཕྱགས་སྤྲས་གཅིག་ལུང་ལུང་
པའི་རྣམ་ཐར་ཞིབ་པར་གསུངས། གུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་ཁྲི་རྒྱ་ནག་པ་སློ་གྲོས་རྒྱ་
མཚོ་དང་། མེར་གན་སྒྲ་མ་ངག་དབང་སློ་གྲོས། ལུང་སྐུ་ངག་དབང་ཆོས་ལུན་
རྣམས་ལས་ཀྱང་སྤྱད་རྒྱད་དང་སྤྱད་དང་དབེན་སའི་གདམས་པ་གང་ཡོད་ཞིབ་
པར་གསན། ཐང་སག་པ་དངོས་བྱུག་རྒྱ་མཚོས་སྤྱད་རྒྱད་ལས་འདིགས་
གསང་གི་བསྐྱེད་རྫོགས་གསན་ཏེ་ཟིན་བྲིས་ཀྱང་མཛད་ནས་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་
བཀའ་བབས། སློབ་མ་གཅིག་ལྟ་སའི་པར་ཁའི་གྲིབ་ཀྱི་ལུང་པར་བཞུགས་པ་
གྲུ་ས་དང་མཆན་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་སྟན་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཉམས་སུ་
སྤངས་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་མཆོག་བརྟེས་པ་དེ་སྐབས་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པའི་བཀའ་
བབས་ཡིན་ཞེས་དཔོན་སློབ་བྱམས་པ་གསུངས་པར་བྲག་དཀར་དཀར་བུ་
རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

བཀའ་བབས་ཀྱི་སློབ་མ་ལྟ་པོ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཐ་མ་རྟོ་རྟོ་མཆད་ལྟ་ཞེས་ཐང་
སག་པའི་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས། རྒྱད་ཆེན་དང་གོང་མ་བཞི་ལ་རྒྱད་ཆེན་ཡཔ་

སྤྲུལ་ལྷ་ཟེར། ཐང་སག་པས་ཀྱང་མན་དག་གི་ཞིབ་ཆ་མཐའ་དག་པར་ཀུན་
མཁུན་གོང་མ་ལས་གསན་པ་དང་། ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གིས་ཀུན་མཁུན་
ལྷ་མ་ལ་བདེ་གསང་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་བྲིད་ཁྲིས་པར་མདོར་བསྐྱུས་རེ་གནང་
ནས། ཐང་སག་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་གྱི་ལྷ་མ་འདི་དེད་རང་གི་ཡང་སློབ་མ་
ཡིན་པས་ཁོང་ལ་ཉན་པས་འབྱས་ཞེས་བཏང་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཡིན། དུར་བྱ་
སྟོག་དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་གསང་འདྲིགས་གཉིས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་དང་།
བདེ་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྩོུ་ལས་གསན་ནས་ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་
དབྱིད་ལ་བདེ་ལམ་དང་ཞལ་ལུང་། མཐུག་ཏུ་བདེ་གསང་འདྲིགས་གསུམ་གྱི་
བསྐྱེད་རྩོགས་རེས་མོས་གིས་གནང་བ་བསོད་གྲགས་རྩོུ་ལའང་དང་། བག་
དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་གསན་ནས་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་ཡོད།

སྤྱིར་བྲིད་ལ་ལུང་རྒྱན་ཐོབ་པའི་ཡིག་ཆ་གཅིག་གཞིར་བཞག་ནས་ལུང་དང་
སྒྲགས་ཏེ་བྲིད་བྱས་པ་ལུང་བྲིད། ཡིག་ཆ་དེའི་ལུང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྟངས་བྲིད་ཆ་
ཆང་བྱས་པ་བཤད་བྲིད། ལྷ་མ་རང་གི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟངས་གནང་བ་ཉམས་
བྲིད། ལྷ་མའི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟངས་བྲིད་པ་སློབ་མས་ཀྱང་སྟོང་བ་ལ་བསྐྱོར་
ནས་ཉམས་སྟོང་བསྐྱུས་ཏེ་གནང་བ་སྟོང་བྲིད། སྤྲུལ་པ་མཁས་པས་རང་གི་བྱ་ལ་
མི་རོ་དམར་པོ་ཁ་བྱེ་ནས་ལུས་དང་དོན་སྟོང་ཅའི་ཆགས་ལུགས་སྟོན་པ་ལྟར།
ཐོག་མར་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས། རྟོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤྱེས་ནས་དེའི་གོགས་
སེལ་བོག་འདོན་དང་བཅས་ཞིབ་པར་བྲིད་པ་དམར་བྲིད། དེ་དག་ལས་ལུང་བྲིད་
ནི་བཤད་བྲིད་ཡིན་ཀྱང་། བཤད་བྲིད་ལུང་བྲིད་མིན། དང་པོ་གཉིས་ཡིག་ཆའི་

སྟོང་ནས་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། ཡིག་
ཆ་ལ་བསྟེན་པ་མི་རུང་བ་མིན། བྱིད་ཅེས་པ་མི་མགོ་འཁོར་བ་ལག་མགོ་ནས་
བྱིད་དེ་ལམ་སྟོན་བའམ་ཁྲོགས་དང་སྟོན་པ་ལྟར། སྟོབ་མ་འཁོར་བར་འཐོམ་ནས་
ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོར་བ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྟོན་པའི་
ལམ་མ་ཞོར་བ་འདི་ཡིན་ཞེས་ངོ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་ཞེས་བྱིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
རྣམས་ཐུབ་བཟུང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་མ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐོར་
རེ་བ་གསུངས།

དེ་ཡང་སྤར་བསོད་གྲགས་དོ་རྩེ་འཆང་གི་རུང་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་
བསྐྱེད་རིམ་སྟོང་ནས་ལུང་བྱིད་ཆར་གཅིག་དང་། ཐར་སག་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་
སྟོང་ནས་ལུང་བྱིད་ཆར་གཅིག་ཐོབ། སྐབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་དགོན་
འདིར་གསང་བདེའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱིད་ལུང་པ་མ་གནང་བས་དེའི་རྒྱན་ཉིད་ན་
གལ་ཆེ། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་རྒྱས་བསྐྱེད་འགའ་གནང་ཡང་འགྲོ་མ་
ཐུབ་པས་མཛོད་དག་མཆོམས་པ་ཆང་གིས་བསྐྱེད་རིམ་སྐབས་མགོན་རང་
དང་། རྫོགས་རིམ་རང་གི་དག་ཀན་ས་བརྒྱད་པ་བར་གྲགས་པ་རྒྱད་པ་ལྷ་མ་སྟོ་
བཟང་མཆོག་གྲུབ་ལས་གསན་ན་འདུག་པས་ཁོང་ལ་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་རྒྱད་
པ་ལྷ་མའི་དུས་བྲག་དཀར་དཀར་བཙུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བདེ་གསང་
འདིགས་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་སོགས་བྱིད་བཀའ་མང་པོ་ཞུས་སྐབས་
ཐུགས་ཐོག་ནས་གནང་བ་ཡིན། དེས་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱད་དང་བཞུ་
གྲུབ་ཀྱི་གདམས་པའི་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་དང་དབེན་ས་

གཉིས་བཀའ་བབས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲགས་ཆེ་བ་དང་བྱབ་ཆེ་བ་བྱུང་། བརྒྱད་པ་
འདི་ལ་སྔད་དཔེན་གཉིས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་མེད་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱད་
པའི་ཁྱིད་རྒྱན་ཆང་བ་ཡིན།

དེ་ལ་གང་གིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་རྟེན། གང་དུ་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་གནས།
ནལ་འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས་ནས་རི་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཚུལ་
དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་སྦྱངས། ལྷགས་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བཞུགས་ནས་དབང་བཞི་ནམ་དག་ཐོབ། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
བསྐྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་སྒྲ་མའི་གདམས་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་
དགོས། ལམ་ཐུན་མོང་བ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མེད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྲུ་མི་
འགྱུར། ཉོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་ན་སྤང་བྱ་གང་ཡང་སྤོང་མི་རུས་ཤིང་། ལྟ་བསྟོམ་
པས་དེས་གོ་ཆོད་པ་དཀའ། ད་ལྟ་དུས་ཀྱི་སྦྱིགས་མར་སླེབ་པས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་གཉིས་ལ་སྤྱོད་བ་ནམ་དག་རྟེན་པ་པར་ཞོག། གོ་བ་ནལ་མ་ཆགས་པའང་
དགོན་པའི་ཆོད་ཡིན་ཀྱང་བག་ཆགས་ཅམ་རེ་འཛོག་རྒྱ་བྱུང་བའང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་
ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་པས། བརྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དང་མཇུག་བཞེད་ཅེས་དུ་མ་
སོང་བར་ལམ་རིམ་བསྐྱས་དོན་དང་ཡོན་ཏན་གཞིར་གྱུར་མ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཤར་སྟོམ་དང་། བྱད་པར་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་
བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ནན་ཏན་དུ་གསལ་བཏབ། ཐ་ན་སྔད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་
ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཞི་ཁྱོ་སྐྱགས་སྐྱབ་ཀྱི་དམིགས་སྟོར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ནའང་ལམ་

ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ཆང་བ་དང་། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པའི་གནད་མ་ཞོར་བར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་འབྱུབ་པའི་ཆེད་
སྦྱབ་སྒྲུལ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གལ་ཆེ།

དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱུང་བ་མེད་མི་རུང་དུ་དགོས།
བསྐྱུང་མ་བསྐྱུང་གི་ཁེ་ཉེན་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ཤེས་ནས་སྤུན་མགོར་རྡོར་
སེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོབས་བཞི་ཆང་བའི་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་
བསྐྱུས་ན་ལྷུང་བའི་འཕེལ་ཁ་ཆད་ཅིང་། སོ་ཐར་སྐབས། ལྷུང་བ་བཤགས་པར་
འོས་པ་བཤགས། བསྐྱུས་པར་འོས་པ་བསྐྱུས། སྤུན་མོང་བ་བྱིན་གྱིས་
བསྐྱུབས་པས་ལས་ལ་མི་སྤྱིབ་པ་ལྟར་སྤུན་གཅིག་ལ་རིམ་གཉིས་བསྐྱོམ་པའི་
སྒྲོད་རུང་དུ་སྦྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་གལ་ཆེ་བས་ལོ་མཆམས་
ཆེ་མཆམས་བྱས་ནས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞིལ་བར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་འདུག་སོགས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་དང་ཞག་ཏུ་མ་འགྲོགས་
པ་ལ་འབད་པ་བྱག་ལེན་ཡིན། ཨ་བར་དཀའ་བཙུང་ག་དབང་བཅོད་པ་དང་། ཅ་
ཡུང་ག་དབང་ཆོས་འཕེལ་ཆང་སོགས་དང་གཏམ་སྐྱེད་བར། ཐོག་མར་སྤུན་བྱག་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྒྲོས་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་བསྐྱུབ་བྱར་བསྐྱོ་བཟང་བྱས་ནས་དམ་ཆོག་
དང་འགལ་བ་བཤགས་ཕྱིར་བདག་འདུག་ཆག་མེད་བྱས་ན་རིམ་གྱིས་ལྷུང་བ་
འོས་ཟིན་ཏེ་རྗེ་ཉུང་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་དཀའ་ཆེགས་ཆེར་མི་དགོས་པ་ཡོང་བར།
གྲ་སྒྲོ་བཟང་མཁས་མཆོག་ལོ་སོ་གསུམ་དུ་མཆམས་མཛད་པས་དང་པོའི་ལོ་
བཙུ་ཅུ་ལ་བདག་འདུག་ཆག་མེད་བྱས། དེ་བྱིན་ཆད་ཐོན་ཤེས་བསྐྱེན་པ་

གོམས་ནས་བདག་འདྲུག་མི་དགོས་གསུངས། མཛོད་དགའི་མཚམས་པ་སྒོ་
བཟང་དགོན་མཚོག་ཚང་ཡང་དང་པོ་བདག་འདྲུག་ཆག་མེད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིས་སུ་
དེ་ཅུ་མི་མཛད་དེ། དུས་སྤྱོད་དག་པ་ལ་གདེང་ཁེལ་ནས་སྒོལ་དུ་ཚུད་པ་དེ་འདྲ་
དགོས་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་གང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གནས་ནི། རྟོགས་པ་སྤྱར་བར་འདོད་
ན་དུར་ཁྲིད། རྒྱ་ལྟུང་། ཤིང་གཅིག་ཤིང་མེའི་གནས། མཚན་མ་གཅིག་པ་སོགས་
ལ་གནས་ན་ཡུལ་དེའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་འཚུབས་བསྐྱང་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་གཉིས་དང་སྟོའི་རྣལ་འབྱོར་སྤར་ཡོད་བརྟན་ཞིང་སོག་དབྱུང་བ་
གཙུག་གི་སྐབས་དང་འདྲ། ལས་དང་པོ་པ་ལ་རང་གི་སྒོ་དང་འཚམས་པའི་ཡིད་
མ་སྤྱོད་གཤམ་ཆེ། མ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་རྗེས་མ་སྤྱོད་ལས་རྣམ་
གཡེང་དང་མ་སྤྱོད་པས་མི་ཆོག །

༦ གསུམ་པ་གནས་དེར་ཡོ་བྱད་འདྲུ་བྱ་བའི་སྐབས་བསྟེན་པ་གཏོང་ལུགས་
གྱི་གསུང་བཤད་མཛད་པས། དེ་ལ་དུས་ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་བྱང་བཟོད་ལ་ཞི་རྒྱས་
དབང་བྲག་གི་སྐྱབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཉི་མ་ཡང་ཆེས་གཅིག་ཞི་བ། ཆེས་
བརྒྱད་དབང་། བཙེ་ལྷ་རྒྱས་པ། བཙུ་བཞི་དང་ཉིར་དགུ་ལ་བྲག་པོ་དང་། དུས་
ཆོད་ཀྱང་སྤྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྤྱར་ནས་སྒོད་ལ་བྲེལ་བ་གང་ཡོད་ཆར་ནས་
སེམས་ཞི་ཞིང་འཇམ་པོར་གནས་པས་ཞི་བ། སྤྱོད་པོར་རྒྱས་ཤིང་བག་པེབས་
པས་སྤྱོད་ཤིང་སོགས་ལ་མེ་རྟོག་རྒྱས། རྩ་རི་དྲགས་ཚུན་ཆད་བག་པེབས་ནས་
སྟོབས་རྩལ་འབྲེལ་བའི་དུས་ཡིན་པས་རྒྱས་པ། ཉིན་བྱེད་གཡེང་ནས་ཆོང་

འདུས་སོགས་ལ་འབྲམས་པས་དབང་དུ་བསྐྱེད་ཕྱིར་འགྲུགས་སྐྱ་བས་དབང་།
མཆན་བྱེད་གཉིད་ལོག་སྟེ་བག་མེད་དུ་སྒྲ་འབྲམས་བའི་དུས་ཡིན་པས་དགའི་
ནམ་ཤེས་འགྲུགས་སྐྱ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པས་དྲག་པོ་བྱེད་པ་སྦྱིར་བཏང་རེད།
འདིགས་བྱེད་ལ་ཉེར་དགུ་དང་མཆན་བྱེད་ནས་མགོ་ཚུལ་པར་རྒྱད་ལས་
གསུངས་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉིན་རྒྱབ་རི་མཐོ་བའི་སར་རི་རྟེན་ལ་ཉི་མ་ཤར།
སྤྱང་དུ་མ་བབས་པའི་སྐབས་དེར་བྱེ་ལོགས་སུ་རྩི་ལྟར་འཆམས་པའི་སར་ཐོ་
ཞིག་བསྐྱང་སྟེ་བྱེ་མཆམས་བཅད། འདི་ལ་སྐྱེད་ཆོག་མི་དགོས། འདིའི་ནང་དམ་
གཙང་ཡིད་ཆེས་ལས་མི་གཏོང་།

དེ་ནས་ནང་དུ་བ་བྱུང་དང་བདུད་ཅིས་ཆག་ཆག་གདབ་ལ་སྦྱབ་ཁང་བྱེ་དོར་
བྱས། དམིགས་རྟེན་གྱི་སྐྱེ་ཐད་བྱང་དུ་བཤམས། མཆོད་གཏོར་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་
བྱས། མལ་འོག་ཏུ་ས་དཀར་རམ་འབྲུ་དཀར་གྱི་གཡུང་དུང་ཆོས་སྒྲོར་རམ།
བསྐྱེད་རྫོགས་སྐབས་སྐྱ་ཆོགས་རྩོམ་གལ་ཆེ་བ་བྱེད། དེར་ཀྱུ་ཤ་དང་དུར་བ་
བཀམས། འཕོལ་གདན་རྒྱབ་མཐོ་ལ་མདུན་ཅུང་ཟད་དམའ་བ་བཤམས། མདུན་
དུ་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཀ་སྤྲེལ། རྩོམ་ཅིལ། རྒྱ་མ་རུ། བདུད་ཅི་རིལ་བྱ་སོགས་ནལ་
འབྱོར་གྱི་ཡོ་བྱད་ཆོགས་པར་བྱས། བྱེ་བྱོ་མདུན་རིའི་སྤྱང་ལ་གྱིབ་སོ་བབས།
གྱིབ་མ་རི་རྟེན་ལ་མ་སྟེབ་གོང་སྤར་བྱེ་མཆམས་བཅད་པ་ལས་པར་མ་ཐལ་བའི་
སྒོ་བྱེ་ནང་གི་མཆམས་སྟེ་བྱ་ནས་བགེགས་གཏོར་བཏང་ལ་ནག་ཕྱོགས་པ་
ནམས་བསྐྱད། སྤར་བྱག་དར་བྱས་པའི་རྩལ་ཡོད་ན་དེའང་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
བགེགས་གཏོར་དང་མཉམ་དུ་བྱེ་རོལ་ཏུ་གཏོང་། དེ་བྱིན་ཆད་མཆམས་མ་གྲོལ་

བར་ཕྱག་དར་མི་བྱ་བ་སོགས་ཡིག་ཆ་དང་གསུང་བཤད་ལའང་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དཀར་གཏོར་བསྡེས་ནས་གཉུག་མར་གནས་པའི་དཀར་
ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ། འདི་རང་གནས་སུ་བསྡོ་བ་ཡིན།

རི་ལྗར་འཆམས་པར་ནང་མཆམས་ཀྱི་ཐོ་བསྐྱང་། འདིའི་ནང་མཆམས་
གཡོག་པ་དང་། མ་རྩུས་ན་གཞན་འདིས་བྱེད་དང་། སྐྱན་པ། ཟས་གོས་དང་དཔེ་
སོགས་ཡོ་བྱད་པར་སྟེར་ཚུར་ལེན་གང་དགོས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བཞག་ནས་
མི་བརྗེད་པའི་བརྟུར་རྟེན་ལེས་ཤིང་བྱ་རེ་ལྟ་བུ་འདོག་པ་ལ་མཆམས་རྟེལ་བེད།
ངེས་པར་དགོས་པ་མིན། མཆམས་ཐོ་ལྗར་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་
ཡོད། ལུང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པས་ཐོ་བཞི་ཡོད་ན་རྒྱལ་ཆེན་
བཞི། ཐོ་བྱ་བཞི་ཡིན་ན་ལོག་བཞིའལ། ཁང་པའི་ལོག་བཞི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིར་
བསྐྱེད་པའལ། ཡང་ན་སྟོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བ་འཕགས་སྐྱེས་པོར་བསྐྱེད་ན་དགོས་པ་
ཆེ་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཕྱར་ལྟ་བུའི་རིགས་
འགོས་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་གསར་མ་རྒྱུད་འབྱུང་དུ་ཁྱེད་མེད་གསུངས། དེ་ནི་
དོར་མེད་དུ་འཇིག་གོང་བཅོ་ལྔ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་བཞོད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བཅོ་ལྔའི་བ་དན་བཙུགས་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཏོར་མ་གཏོར་བར་གསུངས་པ་
རྟེན་ལྟ་བུའི་སྟོན་ལམ་དུས་གནང་བ་དེ་རེད། ད་ལྟ་མཆམས་ཐོ་ལ་ལྷག་ལོ་དང་
རས་ཤར་མ་རེ་འདོགས་པའང་དེ་ལ་དཔེ་སྤངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ལྟ་
བསྐྱེད་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད།

ཡང་འདུས་པར་བགེགས་མཐར་བྱེད། འདིགས་བྱེད་ལ་རལ་གྱི་གཤེན་རྩེ་
གཤེད། བདེ་མཆོག་ལ་དུམ་སྐྱེས་མར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷར་རང་རང་གི་བཀའ་
སློང་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སློང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་
པས་བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་ཀར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་
མང་། ལྷར་བསྐྱེད་ན་མཆོད་གཏོར་ཕུལ། སྐབས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་། མཐུན་
ཀྱིན་འབྲུག་པ་དང་། དགེ་བའི་བསམ་པ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད། སྐྱེས་པ་གནས།
གནས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱད་པར་མཆོམས་ཀྱི་རིང་འགོ་འོང་དང་
པར་སྟེར་ཚུར་ལེན་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་ཕྱིའི་བར་ཆད་ནང་དུ་མི་གཏོང་། རང་
གི་དངོས་གྲུབ་ཕྱིར་མི་འཆོར་བའི་སློང་གོགས་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ལ་
མཆོམས་རྟེན་ཐོའི་རྩར་སྦྲངས་ཀྱང་ཆོག །མཐར་འོད་ཁྱུ་མ་བྱས་ན་ཉི་མ་རེ་
བཞིན་གཏོར་འབུལ་སྐབས་མཆོམས་ཐོའི་ལྷ་ཡང་བྲན་དགོས། འོད་དུ་ཁྱུ་ནས་ཐོ་
ཅོག་གི་རྣམ་པར་བསམ་ཀྱང་ཆོག །ལྷ་བཞུས་ཀྱང་མཆོད་གཏོར་དང་འཕྲིན་
བཅོལ་བྱས་ཆོག་པ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བྱམ་ལྷ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན།

སྐབས་དེར་མཆོམས་གཡོག་པ་ཡོད་ན་འདྲུག །གཞན་ཆོ་བྲན་ཅམ་བྱས་
ནས་ངེས་མེད་དུ་འདི་དང་འདི་ཡོང་དགོས་པ་ཡོང་ཤས་ཆེ་སྟམ་དུ་རྒྱ་ཆེ་སེ་
བྱས་ན་མཆོམས་མི་རལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཐོ་བཞག་པ་འདི་ཕྱི་མཆོམས་
དང་། ཕྱོགས་དང་གནས་དང་བདག་བསྐྱུང་བ་ལ་ནང་མཆོམས་གཅོད་པར་བྱས་
པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་བགེགས་དང་ནང་གི་བགེགས་བསལ་བ་ལ་ཕྱི་
མཆོམས་དང་ནང་མཆོམས་བཅད་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རེད།

མཚམས་ནང་དེར་རབ་ལྷའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་སོགས་ལམ་རིམ་གཉིས་
དང་། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསམས་པ་ལས། ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གཞན་གྱི་
མཚམས་ཚོད་པ་དགོས་པ་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་དང་། ཁ་རག་སྒོམ་ཆུང་དང་།
རྒྱལ་སྤྲུལ་ཐོགས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་ཏེ། རིན་བཟང་གིས་ཐོ་གསུམ་
བསྐྱང་སྟེ་བྱི་མ་ལ་འདིའི་ནང་འདི་སྤང་གི་བསམ་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་
ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིས་པ་དང་། བར་མ་ལ་ཐར་པ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་སྤྲད་
ཅིག་མ་གཅིག་དོར་ན་ཆོས་སྤང་གིས་ཆར་ཆོད་ཅིག་ཅིས་དང་། ནང་མར་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྤྲད་ཅིག་དོར་ན་ཆར་ཆོད་ཅིས་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བྱི་མ་
གྲུ་ཡངས་པར་བྱས་པ་མ་མཐའ་མི་དགེ་བའི་བསམ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་
བསམ་པ་མ་དོར་བ་དགོས་པ་ཐོ་བསྐྱང་བའི་དོན་ཏེ། དེར་སང་ཐོ་བསྐྱང་བ་འདིའི་
ནང་ནས་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེས་ན་མི་འགྲིག་གོ་ཅིས་ཟེར་
བའི་བད་ལྟར་ཡོད་ཅིས་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་བས་གསུངས་པར་
ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལས་ཐོས། ཀོ་ཤི་རག་དབང་སྐལ་བཟང་གིས་ཁོ་བོ་
མཚམས་ལ་སྟོད་ཟེར་ནས་གླིང་བར་སོགས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་བྲིས་པས། ངས་ནི་
མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་མཚམས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལའང་གོ་རྒྱུ་ཆེ།

གདན་ལ་འཁོད་དེ། ཨོ་བཟླ་ཨ་སྤྱུ་མེ་རྩྱུ་ཞེས་ལག་པ་རྟོ་རྟེ་དང་བཅས་པས་
གདན་ལ་རེག་པས་གདན་རྟོ་རྟེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ནས་ལ་
སོགས་པའི་འབྲུ་སྤྲར་སྤྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མིན་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། རང་སྤྲར་གསལ་བའི་
སྤྲུ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བའམ། སྤྲུགས་ཀ་ནས་ཁོ་བོའི་ཆོགས་དབག་དུ་མེད་པ་

སྟོས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་སྟུབ་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་བགེགས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། ཨི་སྟུ་སྟུ་ནི་སྟུ་སྟུ་ཨྱུ་ཞེས་ཤར། ཨི་གྲི་སྟུ་གྲི་སྟུ་ཨྱུ་
ཞེས་ཨྱུ་ ཨི་གྲི་སྟུ་ཤ་ཡ་གྲི་སྟུ་ཤ་ཡ་ཨྱུ་ཞེས་བྱུང། ཨི་ཨྱུ་ན་ཡ་ཏེ་རྟ་ག་སྟུ་ན་བེདྲ་
རྟ་རྟ་ཨྱུ་པལ་ཅེས་བྱང་དུ་འཕྱོར་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པ་ཕྱོགས་དང་གནས་བསྐྱེད་
བ་དང་། དེ་ནས་རང་གི་སྦྱི་བོར་ཨི་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ལྟེ་བར་ཨི་གྲིས་
མཆན་བ། མགིན་བར་ཨྱུ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོའི་ལྟེ་བར་ཨྱུ་ས་མཆན་བ། སྦྱིར་
གར་ཨྱུ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་པོའི་ལྟེ་བར་ཨྱུ་གིས་མཆན་བར་གྱུར་ཅེས་བཟོད་ཅིང་
བསམ་ལ། གཡས་དོ་རྩེ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མཆོད་བྱིས་བདུད་ཅིའི་ཆུས་
གནས་གསུམ་རེག་ལ་ཨི་ཨྱུ་ཨྱུ་ལན་གསུམ་བཟོད་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་
དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྟེ་ནང་གི་བགེགས་བསམ་བ་ལ་ལུས་
བསྐྱེད་བའམ་བདག་བསྐྱེད་བའམ་སྟོ་གསུམ་བསྐྱེད་བ་ཟེར། བསྐྱེད་འཁོར་
བགེགས་གཏོར་གྱི་རྩེས་དང་། ཨྱུ་བཞི་བའི་སྟུགས་གྱི་རྩེས་དང་། སྐབས་འདིར་
ཡང་བསྟོམས་ཏེ། རང་གི་སྟུགས་ཀའི་ཨྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འོག་ཏུ་འཕྱོས་པས་དོ་རྩེ་
ས་གཞི། ནས། མེ་དབྱང་ཕྱོགས་བརྒྱུ་འཕྱོ་བར་གྱུར་ཅེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་མཆོམས་གཙོད་ལུགས་འདི་ལྟ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བའི་གསང་
འདིགས་གསུམ་ཀའི་བསྐྱེད་རྩོགས་གྱི་སྐབས་གནང་བ་འདིར་བསྟུས་ནས་གྱིས་
སོ། །སྟོན་མཆོམས་ལ་སྟོད་པའི་སྟུར་ནས་དཔེ་བལྟས་དང་དཔེ་བྲིད་བྱས། ལུག་
ལེན་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེང་སང་གལ་ཆུང་ཆོས་ལ་བྱས་
ནས་སང་སྟོད་པའི་དེ་རིང་ཅི་ལྟར་བྱེད་འདི་བ་དང་། གཏན་ནས་མི་འདི་བར་སྟོད་

མཁན་ཡང་འདུག་པས་དམ་པ་སྤྲ་མའི་བྱ་གཤེན་ཤེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
འདིགས་གསང་གཉིས་ལ་ཉིན་དང་པོར་སྐྱབས་སེམས་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་
སོགས་དགེ་སྦྱོར་གཞན་སྦྱོར་བ་ལས་ཆོ་ག་འདོན་མི་དགོས། འདི་ལ་ཉིར་དགུའི་
མཆན་བྱེད་ལངས་ཏེ་ཁྱས་བྱས། རོ་གདན་དངོས་སམ་བཅས་མ་ལ་རྣམ་སྒྲུང་གི་
ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱིས་ཁ་སྒྲོར་ཕྱོགས་ནས་སྡོད་པ་འདུལ་བྱ་གཤེན་རྗེ་སྟོན་
གནས་པ་དང་། སྟོན་བྱུང་ལ་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་གྱིས་སྟོན་ཕྱོགས་གྱི་གཤེན་རྗེ་
འཁོར་བཅས་བརྟལ་བ་ལྟར། རྗེས་འཇུག་སྐྱབས་པ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་འཇམ་དཔལ་
གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་གཤེན་རྗེ་
འཁོར་བཅས་བརྟལ་ཏེ་གདུལ་བྱར་འབྱུར་བའི་འཕེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
བསྐྱེགས་པའི་ཆེད་ཡིན།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་དམ་བདུད་ཅི་རིལ་བྱས་ཁ་དག་པར་
བྱས། རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་བྱིར་ཁོང་དུ་མིད། དཔེན་སའི་ལུགས་ལ་རང་
དམ་ཆོག་སྦྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་སོགས་བྱུབ་ཐོབ་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་བགེགས་གྱིས་མི་ཚུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་
བཤད། ཐུན་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་རིམ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་མིང་ཅམ་ལ་མ་
བཞག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་རྟོག་གི་སྒོ་བཀག་ནས་དད་གུས་
ལེགས་པར་སྦྱངས། བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདི་རྣམས་དུས་གསུམ་
གྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་གདུང་འཆོབ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བཀའ་བཀྲོས་ནས་
བདག་གི་དོན་དུ་སྦྱུའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་། ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་

བཅས་ཐམས་ཅད་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐོལ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བྱེད་ཏེ་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་མ་
རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས། བྱེད་བདག་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ་
གཤིན་རྩེ་གཤེད། །ཅེས་པའི་སྐབས་རྒྱུད་གསུང་བ་པོ་སྟོན་པ་དོ་རྩེ་འཆང་
གསལ་བྱུང།

མགོན་དེར་དབྱེས་པ་ཀུན་བསྐྱེད་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ། །ཞེས་རྒྱུད་སྐྱེད་པ་པོ་
གསལ་བྱུང། ཟུང་འཇུག་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ལྷ་ལི་ཏ། །ཞེས་རྒྱུད་སྐྱེན་འབྲེན་
པ་པོ་གསལ་བྱུང། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་བྱུང་རྣམ་གཉིས་སྟོལ། །ཞེས་
པའི་སྐབས་དེ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱེད་ས་བྱེད་པ་ཅ་བའི་སྒྲ་
མའི་བར་ལ་འབྲ། མཐར་ཐོང་མ་རྣམས་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་ཀྱི་ཅ་བའི་སྒྲ་མར་
ཐིམ། དེ་ཉིད་རང་ལ་ཐིམ་པས་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ། སྐྱེད་རྒྱུད་པས་
མི་གསུངས་ཀྱང་དབེན་ས་ལྟར་སྒྲ་བརྒྱུད་འདོན་ན་དེ་ལྟར་རེད། དེ་ནས་དལ་
འབྱོར་དོན་ཆེ་ཞིང་རྟེན་པར་དཀའ་འདིག་སྒྲ་བ་དང་། རན་འགྲོའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་
རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཏེ་འདི་སྐྱེད་གི་ཞེན་པ་འགོག་ཅི་ཐུབ་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་ཆེ་
འདིའི་ལག་ཆར་འགྲོ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་བྱི་མའི་སྐྱེད་
ཤས་འགོག་ཅི་ཐུབ་མ་བྱས་ན་ཅི་བྱས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྲོ་བས་ངས་འབྱུང་
བཅོས་མ་ཚུན་ཆད། བྱེད་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོའི་བྱས་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་གསལ་
བྱུང་སྟེ་སྐྱེད་དུ་དཔལ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གོ་འཕང་དེར་འགོད་སྟུང་དུ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་
ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གངས་སུ་ཅི་འགྲོ་བྱེད་དགོས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་སོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ཐ་མལ་པས་མི་རྒྱས་པས་སྐད་
ཅིག་དགོང་བསྐྱེད་བྱེད། དེ་ལ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་དོན་མེད་པས་བྱེད་
ཅེས་པའི་སྐབས་ང་ཞེས་པའི་འཆར་ཚུལ་ལ་ད་ལྟ་ལུས་སེམས་རགས་པས་བྱ་བ་
བྱེད་པས་ལུས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངའི་འཆར་ཚུལ་ཡོད། འཆི་
བའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཐེམ་ནས་བྱི་དབྱུགས་ཆད། ནང་དབྱུགས་མ་ཆད་པའི་
སྐབས་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་གཟུ་ཁ་སྒྲོར་གྱི་དབྱུས་སུ་རྒྱུང་སེམས་
མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུད་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་དང་། སེམས་དེ་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དེ་དུས་ལུས་སེམས་སྤྲ་བས་བྱ་བ་བྱེད། དེའི་ཆེ་
ངར་འཛིན་ལྟན་སྤྱི་སྒྲིལ་གྱིས་གང་དུ་བཟུང་བའི་ང་དེ་ལུས་སེམས་སྤྲ་བ་ལ་
བཏགས་པའི་ང་ཡིན།

དེས་ན་ལུས་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་བྱེད་དུས་སྤྲ་བ་ལ་
བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད། ལུས་སེམས་སྤྲ་བ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་
བྱེད་དུས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ངས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ང་ཐ་དད་པ་གཉིས་
ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར། རྒྱུང་སེམས་རགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ལ་
ཡང་ཡན་ལག་སོ་སོ་ལ་བཏགས་པའི་འཆར་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་།
སྐབས་འདིར་ལུས་སེམས་སྤྲ་རགས་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པའི་ང་མ་ཡིན་པར་
ལུང་པོ་ལ་སྤྲ་རགས་མ་བྱེ་བར་ལུས་སེམས་སྤྲ་རགས་དབྱེར་མེད་འོ་ཆུ་འཛེས་པ་
ལྟ་བུའི་ངོས་ནས་འཆར་བའི་ང་གདགས་གཞིའི་ལུང་པོ་དང་བཅས་པ་མིང་གིས་
བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་

སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་སེམས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རིས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་
བ་མི་འཆར་ཡང་སྒྲ་ངོར་འོད་སྟོན་པོ་ཐུགས་བ་ལ་དེ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བའི་
ཆོད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཞག། འོད་དེ་ལ་ཞལ་བྱག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཏོད་དེ་འཛིགས་
བྱེད་ཡུམ་བཅས་རྫོགས་པར་བྱུབ་པར་མོས།

དབང་པོ་རྣམས་སྟོང་པ་བསྐྱེད་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྒྱ། འོད་སྟོན་པོས་བར་
དོ་ཡོངས་སྒྱ། འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱའི་ལམ་འབྱེད་ཡིད་ངོར་
འཆར། དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པ་ལ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་མ་ཉིད་
གདོང་པ་ཅན་གྱི་ཐོད་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ཡོངས་མ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བ།
ཤངས་ནས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་ས་ཤིང་ཤངས་བྱག་ཟངས་དྲུང་མེས་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་བུ། སྐྱུན་གཉིས་སྟོག་ལྟར་འབྱུག་ཅིང་སྐྱུན་འབྲས་ཉི་མ་ལྟར་འབར་བ། སྐྱུན་
ཅ་ཐག་ཆོན་གྱིས་བྱགས་པ་ལྟ་བུ། བཞིན་ཏེ་ཞལ་རས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཁོ་
གཉིར་ཅན། ཞལ་གནས་ས་ལྟར་གདངས་ཤིང་མཆི་བ་གདངས་རི་ལྟར་གཅིགས་
བ། ལྷགས་སྟོག་བཞིན་གཡོ་ཞིང་ཞལ་ཐག་གིས་ངོམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན།
དབྱ་སྒྲ་སྒྲ་ར་སྟོན་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཚུགས་ཏུ་འབྱེད་བ། ཞབས་གཡས་
གཡོན་གྱི་བར་ལྟ་རང་གི་མཚོ་ལྟ་ཡོད་པ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་ཆོད་ལྟ་དང་། རུས་པའི་
རྒྱུ་སྐར་ཆོགས་ལྟར་བཟ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་སྟོང་ན་སྒྲ་
ཆོགས་བརྒྱུད་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་རྒྱུས་པར་འཆད་པའི་སྟོལ་
ཡོད་པ་སྟོན་རུས་ཁྱིད་བཏབ་པའི་དོ་རྒྱབ་ནས་དམིགས་ཁྱིད་བསྐྱེད་ཏེ་ཁྱིད་
རྫོགས་རུས་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཡིད་ངོར་འགོ་བའི་ཆོད་དུ་བྱས་པ་རེད།

ད་ལྟ་དེ་འབྲམ་ཡིན་པར་དཀྲུས་གཅིག་ལ་ཁྲིད་རྒྱན་ཅམ་རྩོགས་པར་བྱེད་
བས་སྐྱེའི་ནམ་པ་སོགས་ཞིབ་པར་ཞལ་བྱུག་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་སྐབས་ཡོང་བས་
འབྲུས། ཆོ་གའི་སྐབས་འདོན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱི་དུས་རྒྱུ་
དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཡང་གསུངས་པས་འགོ་བཤེས་གཉིན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཛུགས་
མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཛུགས་གི་བར་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་རྩེ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དེའི་བྱས་མཚོན་པས་དོན་དེ་ཡིད་ལ་བྲན་ནས་དོན་དམ་
པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཛུགས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ནམ་འགྲོར་
བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སྐར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་སོགས་ཀྱི་རྩོམ་སྟོང་གར་བཟུང་། བཟོ་
སྐྲུས་མཐེབ་སྟོན་གྱིས་དེའི་བྱ་དཀྱར་བསྟེན། སེམས་ཅན་མོངས་དང་སོགས་
ཀྱི་རྩོམ་སྟོགས་བརྒྱད་དུ་གསོལ། བཟོ་སྐྲུ་ར་ཁྱེའི་སྟགས་ཚན་དང་སོ་བརྒྱད་ལ་
དེའི་བྱ་སྟོགས་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བསྟོད་པས་དགོལ། སྟོ་ཁ་ཁྱེའི་སྟགས་ཀྱི་ཆ་སྟོམས་
པར་བསྟོར་ནས་འཁོལ། རྩོམ་གསོར་ཚུལ་ནས་མཁར་འཕེན་པ་དང་། འཕྲེད་ལ་
བཞག་སྟེ་བསྟོར་བ་དང་། ལག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟེང་ལོག་ཏུ་གསོར་བ་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་གཡས་སུ་བསྟོར་ནས་གསོར་བ་ཡིན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་པལ་ཆེར་ནལ་འགྲོར་རོལ་པའི་དགའ་སྟོན་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་
བཞིན་བྱེད། རྩོམ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབ་བྱེད་པ་ཆོ་གའི་མགོ་མཛུགས་ཀྱི་ལ་དམ་ཆོག་
གསུམ་དང་མ་བུལ་བ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྩོམ་ཞི་རྒྱལ་བའི་སྟགས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་སྐྱེའི་བྱས་སྟོགས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་

གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེས་རང་ལུས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་བསྐྱོམ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་བ་དགོས་པར་གོ།

སྒྲིམ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སོགས་དཀའ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་གསལ་སྒྲིམ་ཙམ་ལ་དཀའ་རྒྱ་མེད། དེ་གཉིས་མེད་པར་བྲག་སྒྲགས་བརྒྱབ་བ་མང་ན། ལྟོ་བྲག་བྲུབ་ཆེན་གྱིས། བརྒྱས་བརྗོད་མང་ཡང་རུ་ཅང་སྟེ། །ཞེས་རུ་ཅ་ནི་གདོན་བགོགས་ལ་ཟེར། ང་རྒྱལ་ཙམ་ལ་གོམས་ན་སྒྲིམ་བ་བདེན་འཛིན་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཉམས་འཆར་བ་སྟེ། སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་གསལ་ཅི་ཐབས་བྱས་ནས་དེའི་གཟུང་ནས་སྒྲིམ་བ་ལས་ཞལ་དགུ་སོགས་རབ་རབ་ཅིག་ཁོ་ན་ཨེ་འཆར་བལྟས་ན་སྟོ་ལའང་འཕྲོགས་པའི་སྒྲིམ་བ་འབྱུང་བ་དཔེ་ཆོས་ཀྱི། ལྟག་མོ་ཀོང་རུས་རྩ་དང་བྲག་ཅེས་བ་ལྟར་ཡིན་གསུངས།

དེ་ནས་ནང་མཆོད་བསངས། སྐྱུངས། བསྐྱེད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་བཞེ་ལས། དང་པོར་རང་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྒྲགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་རྗེ་རྗེ་སྤྱོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་ལྟེ་བར་སྒྲགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩྱི་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྒྲགས་སྤང་བྱེན་འབྲེང་འོང་ཟེར་འབར་བ་དང་། རང་སེམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རྩྱི་ཡིག་ལ་དམིགས་བ་གཏད་དེ། རྩྱི་དེས་སྒྲགས་རྒྱོམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལས་སྒྲགས་བརྗོད་པས་རྩྱི་གི་རྒྱ་ད་སྒྲགས་སྤང་དང་བཅས་བ་ལས་རང་འབྲེའི་ཁྲོ་བའི་ཆོགས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བཞིན་བ་བྱུང་བ་ཆང་རྗོལ་བ་བཞིན་སྒྲོས་ཏེ་དེས་དོན་གྱི་བགོགས་བདེན་འཛིན། དེས་

བསྐྱེད་པའི་བླ་འོན་གྱི་བགེགས་རང་གི་རྟོག་པའི་སྤང་བར་ཤར་ཆོད་རི་སྟེང་པ་
ཐམས་ཅད་སེང་གའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤང་པའི་ཁྱུ་བདས་པ་ལྟར་བྱི་མིག་ཅམ་ཡང་
བལྟ་བའི་སྒྲག་མེད་པར་བྱའི་རྒྱ་མཚོའི་པར་འགྲམ་དུ་བསྐྱེད་པར་མོས། བདེ་
སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེས་ངས་དོན་གྱི་བགེགས་སྟོང་པའི་རྩ་བ་བླ་མ་ནས་
འབྱེན་ན་བླ་འོན་གྱི་བགེགས་སྤྲོ་མོ་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་སོགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀུན་
མཁུན་གོང་མས་གསུངས་པ་གནད་ཟབ།

ཁྱོ་པོའི་ཚོགས་སྟོས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོང་གའི་རྩྭ་ལ་བསྟེན་པ་
བསངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། སྟོང་ག་ནས་སྟོ་བ་དང་དེར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡང་ཚོས་རྣམས་འཛོག་བྱེད་དང་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ལ་རགས་ལས་པ་
སྤར་ལྟར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་བཟོ་བ་དང་བཞེག་པ་ལ་དེ་ཡིད་འོར་བཞག་ནས་
དེར་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོན་འབྲེལ་སྤྲ་ཚོགས་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེགས་ནས་དེའི་རྟོན་
འབྲེལ་འགྲིག་ཆར་བ་ན་ཁང་པ་བྱུབ་པ་དང་བཞེག་པར་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རེད། རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་མར་དང་ཆང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་བ་གཞི་ལ་ནང་མཚན་གྱི་སྟོ་
བཞག་ །དེ་ཉིད་མིང་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་
པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་ན། གཅིག་གི་ལྟ་པོ་
གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོས་གང་ཡང་བདེན་བྱུབ་
ཏུ་མི་སྤང་བའི་སྟོང་པ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་དེ་ལ་ངོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་བཞག །

དེའི་ཆེ་རི་དུ་བ་ཁང་བྱིམ་སོགས་སྟོང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་

པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་ཞུགས་པའི་
དེས་དོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་མི་སྣང་བ་ལ་བྱེད། ཨོ་ལ་ཨ་ཨ་ཨ་ཨ་གསུམ་ཡོད་པས་
དེ་གསུམ་གྱིས་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་། སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱངས་པའི་དོ་བོ་གསུམ་
གྱིས་མཆོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། མཆོན་དོན་དེ་
བྲན་ནས་དག་ཏུ་ལན་གཅིག་བརྗོད་པས་རྡོ་རྗེ་ཅེ་མོ་ལྟར་པན་ཡོན་བདུན་འབྱུང་
བའང་བྲན། སྟོང་བ་དེའི་རང་ལས་གཉིད་ཀྱི་དོར་མི་ལམ་ལྟར་སྣང་ཆ་ནང་མཆོད་
ཀྱི་གོ་སར་རྒྱུད་གི་ས་བོན་ཡི་སྟོན་བོ་ལས་རྒྱུད་དཀྱིལ་སྟོ་སང་དེ་བ་གཞུང་
དབྱིབས་ཅན་བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་པའི་མཆོག་མ་གཉིས་སུ་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་
མཆོན་མ་མེད་པའི་དར་སྟེ་གསུམ་པའི་བ་དན་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་
མཆོན་པ། དེའི་སྟེང་མའི་ས་བོན་རྩི་དམར་བོ་ལས་མེད་ཀྱིལ་དམར་བོ་རྒྱར་
གསུམ་པའི་རྒྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ཏུ་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཆེ་གམ་ལྟ་བུ་
ཞིག་ལྟག་པ། རྒྱར་གསུམ་དུ་དཔལ་འབར་ལྟ་བུའི་མེ་སྟེ་དང་། ཁ་ལ་མར་མའི་
སྟེང་བ་བསྐྱིག་པ་ལྟར་མེ་འབར་བས་མཆོན་པ། དེའི་རྒྱར་གསུམ་དུ་ཨྲུ་དཀར་
དམར་མཐིང་གསུམ་མམ་དམར་བོ་ལས་མི་མགོ་རྫོན་པའི་སྐྱེད་བུ་ད་ལྟ་བཅད་
མ་ཐག་པ་ལྟར་མིག་ཁྲ་ཉིག་གི་བ། སོ་སྐྱ་ཤིག་གི་བ། སྐྱས་དབལ་པའི་སྐྱེད་ཅམ་
ཞེས་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་གསུམ་ལྟག་པ་སྤྱད་ནས་གནས་པ། དེའི་འཛོམ་དུ་ཨ་
དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཆགས་པ། དེ་ལས་ཐོད་པ་སྤྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་
དབལ་བ་རང་ལ་བསྟན་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ།

དེའི་ནང་གི་ཤར་རམ་མདུན་དོས་སུ་ནམ་སྣང་གི་ས་བོན་གྱི་མམ་གྱི་ལས་བ་

ལང་གི་ཤ་དེའི་མིང་ཡིག་གོས་མཚན་པ། ལྷོར་རིན་འབྱུང་གི་ས་བོན་ཨི་ལས་
ཁྱིའི་ཤ་དེའི་མིང་ཀྱ་ཀྱར་ཞེས་པའི་དང་པོ་ཀྱས་མཚན་པ། ལུབ་ཏུ་འོད་དཔག་
མེད་གྱི་ས་བོན་རྩོལ་ས་སྤང་ཆེན་གྱི་ཤ་དེའི་མིང་དཔྱེ་ཞེས་པའི་དང་པོ་དས་
མཚན་པ། བྱང་དུ་དོན་གྲུབ་གྱི་ས་བོན་ཁི་ལས་ཏྲའི་ཤ་ཏྲ་ཏྲེ་ལས་ཏྲ་ཡ་ཞེས་པའི་
ཏས་མཚན་པ། དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་པའི་ས་བོན་རྩྱུ་ལས་མིའི་ཤ་ན་ར་ཞེས་པའི་
དང་པོ་ནས་མཚན་པ། དེགས་ལྗེའི་ས་བོན་རང་མདོག་དང་། སློག་ཆགས་གྱི་ས་
བོན་རང་མདོག་གམ་དེགས་ལྗེའི་མདོག་ལྟར་བྱ། ཡི་གེ་རྣམས་ཤིག་བྱུངས་ཆང་
གན་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་ག། རྩོག་བྱར་གནས་པའི་མཚོག་མ། ཆ་ཆང་རྩམ་རྩམ་
གཏུབས་ཏེ་སྤངས་པའི་ཆེ་མོར་འགོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད། ཤར་ལྷོར་
སྤྱན་མའི་ས་བོན་ལི་ལས་བྱི་ཆེན་ལ་རང་མིང་གི་ཏྲའི་དང་པོ་གི། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་མ་
མ་གི་སྟེ་བདག་མའི་ས་བོན་མི་ལས་རྩྱ་སྟེ་ཁྱག་གི་མིང་དང་པོ་པ། ལུབ་བྱང་
དུ་གོས་དཀར་མའི་ས་བོན་པི་ལས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤུ་ཏྲ་ཞེས་པའི་དང་
པོ་ཤུ། བྱང་ཤར་དུ་སྐྱོལ་མའི་ས་བོན་ཏི་ལས་རྩྱང་མར་ཏེ་རྩྱང་མར་ཞེས་པའི་
དང་པོ་མས་མཚན་པ། མཚུ་ནི་བྱར་ཏེ་བྱ་ངན་གྱི་མིང་ཞེས་ལི་ཤིའི་ཀྱར་ཁང་
ལས་བཤད། འདུས་པར་ཤ་ཆེན། བདེ་མཚོག་ཏུ་ལྡན་པ། གཞན་དུ་ཆོལ་ཞེས་
འབྱུང་བ་རྒྱད་རང་རང་གི་གསུངས་ཚུལ་ལས་རང་རང་གང་མོས་བྱས་པས་
ཆོག་གསུངས།

དབུས་སུ་རྩོམ་དབྱིངས་གྱི་དབང་སྤྲུག་མཐམ་རྩོམ་རོ་ལངས་མའི་ས་བོན་
པི་ལས་བྱི་ཆུ་ལ་སྤྱ་ཏྲ་ཞེས་པའི་དང་པོ་སྤྱས་མཚན་པ། དབུས་གྱི་མི་ཤ་དང་བྱི་

ཅུ་གཉིས་པན་ཚུན་གོ་མི་འགོག་པར་ནམ་པ་སོ་སོར་གནས་པ། དེ་ནམས་ཁ་
དོག་ལྟའམ་རྩས་མདོག་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའོ། །

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དངོས་ནི་དེ་དག་གི་སྟེང་འབྲུ་གསུམ་དཀར་དམར་
མཐིང་ག་བཅེགས་ནས་གནས་པ། དེ་ལ་ཨོ་སྟེང་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། བྱམས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཕྱག་གིས་བརྟ་གནད་སྟེ་རེ་མཐོར་འགོ་བས་འོག་མ་བྱེད་པ་འདི་
གཙོ་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ལ་རྒྱུད་དཀྱིལ་གྱིས་
རྩོགས་རིམ་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། མེས་གཏུམ་མའི་རྣལ་འབྱོར། བྱེད་བྱ་གསུམ་
གྱིས་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་ལམ་ཡང་ཡོད་པས་སྤང་སྤང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་
ལམ་དུས་ཀྱི་དེའི་རྣལ་འབྱོར། ཐོད་པ་བྱི་དཀར་བས་སྟོང་ཉིད། ཅད་དམར་བས་
བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཆང་ཞིང་། གཞི་ལ་ཉི་གིས་
མཆོན་པའི་བདེ་བའི་རྟེན་ཀྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་དང་། ལྷན་དོད་ཀ་
ལ་ལ་བདེ་སྦྱོང་ལ་འབྲུག་པས་བདེ་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་མཆོན། ཤ་ལྡས་དག་མ་དག་
གི་སྦྱུ་ལུས། བདུད་ཅི་ལྡས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ། སྤངས་རྩོགས་སྤང་གསུམ་
གྱིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པས་བྱང་འབྲུག། སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་འབྲས་དུས་
ཀྱི་སྦྱུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲིག་ཅིང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་དགོ་ཅ་སྟེན་བྱེད་དུ་
འགྱུར་ཚུལ་བཞན་ལམ་གྱི་གནད་རྩོགས་པ་འབྱུང་།

སྟེང་གི་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་འཕྲོས་པས་སྦྱུ་རྩོད་རྩོད་ནམ་སྤང་གི་ལྟ་
ཆོགས་སྦྱན་བྲངས་ནས་ཨོ་ལ་ཐེམ། ལྷུང་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་པས་
གསུང་རྩོད་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ལྟ་ཆོགས་སྦྱན་བྲངས་ནས་ལྷུང་ལ་ཐེམ། ལྷུང་ལས་

སྤྱགས་དོ་རྩེ་ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དངས་ནས་རྩྱ་ལ་ཐེམ། རྩྱ་ཡིག་ཐོད་པའི་ནང་དུ་
སྤྱང་སྟེ་གཡས་སྒོར་དུ་ལན་གསུམ་འཁོར་ནས་དགྲགས་པས་ཁ་དོག་བྱི་རོ་རུས་
པའི་སྤྱན་སྤངས་པ་སྤངས་པ་སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་གྱིད། ཞུམ་ ཡིག་ཐོད་པར་སྤྱང་
ནས་ལན་གསུམ་དགྲགས་པས་འཆི་བ་མེད་པའི་བདུད་རྩིར་བསྐྱར་བརྟོགས་པ་
སྤྱན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེན་གྱིད། རྩྱ་ཡིག་ཐོད་པར་སྤྱང་ནས་ལན་གསུམ་དགྲགས་
པས་མང་པོར་སྤྱར་ཞིང་སྟེལ་བས་འབྲས་དུས་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྤྱན་ཚོགས་འབྲུབ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དང་། འབྲུ་གསུམ་ལན་གསུམ་བརྟོད་པའི་དང་པོས་
རང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས། གཉིས་པས་ངག་གསུམ་པས་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
བསགས་པའི་སྟོན་སྟེན་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་ཆད་ནས་ནང་མཆོད་
དང་འདྲེས་པ་སྤུལ་བས་སྟེན་ཆད་སྟོན་པས་མི་གོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད།

སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྟེ་ནང་གི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་ཞིང་གོགས་ལྡན་
མཛད་སྟེར་སྟོན་འགྲོའི་གཏོར་མ་འབུལ་བར། མཆོད་ལུལ་གྱི་གཡས་ནས་
མགོ་བརྩམས་ཏེ་འཕྲེད་ལ་བཞགས་པའམ། མཆོད་ལུལ་ལ་མགོ་བསྟན་ནས་
མཆོད་ཡོན་ནས་རོལ་མའི་བར་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་བཞགས། འྲྀགས་སྒྲིང་
གི་མཆོད་པ་སྤྱར་ལྟར་བསངས་སྤངས། མཆོད་པ་རེ་རེའི་གོ་སར་ཞུམ་ བརྒྱད་
ཆར་བཅུ་དྲུག་དང་། དེ་ལས་ཐོད་པ་བརྒྱད་ཆར་བཅུ་དྲུག་[དེའི་ནང་དུ་ཚོགས་
རྩྱ་གཉིས་འབྱུང་བས་དང་པོའི་ཆེ་ཐོད་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་
རྩྱ་སྟོན་པོ་རེ་བསམ།

རྩྱ་གཉིས་པ་བརྟོད་པས་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་

ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་མཆོད་ཡོན་སོགས་ཇུས་རང་རང་། བྱེད་ལས་ཞལ་སོགས་ལ་
ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེར་བའི་བྱེད་པར་གསུམ་ལྟན་དུ་བསྐྱེད། ཡལྱ་སོགས་
མཆོད་སྐྱེས་འབྲུ་གསུམ་ཀྱི་བར་དུ་སྟེལ་བ་དང་། རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱས་རྩོམ་
གསུམ་ཀྱི་རོ་པོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས། འདིགས་བྱེད་ཞེ་སྤང་ཐབས་རྒྱད་ཡིན་
པས་སྦྱར་བཏང་སྦྱང་ཁྱག་གི་མཆོད་ཡོན་དང་ཞབས་བསིལ། དབང་པོའི་མེ་
ཏོག་། འཕྱེད་ཆེལ་ཀྱི་བདུག་སྟོས། ལྷན་ཆེན་ཀྱི་མར་མེ། སྦྱང་ཁྱག་གི་དིས་
བགོས་པའི་དྲི་ཆབ། དོན་སྦྱང་དང་འཁྱུས་ཀྱི་ཞལ་ཟས། རུས་པའི་འབྲུད་དགོལ་
ཀྱི་རོལ་མོ་གསུངས་ཀྱང་། ཞེ་སོགས་ལས་མཐུན་ཀྱི་མཆོད་པ་དགོས་པ།

རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་ལྷ་མོའི་བསྐྱེད་བར། ལྷ་ཇུས་མེ་ཏོག་ཆོགས་
གྱིས་ནམ་མཁའ་གང་། །ཞེས་དང་། དག་བགེགས་མིག་དང་ན་བ་ལྷེ་ལ་
སོགས། །ཞེས་དང་པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། བརྒྱ་མུའལ་ཀྱུ་མུ་ད་ལ་
སོགས། །ཞེས་དང་། དག་བགེགས་དབང་པོའི་མེ་ཏོག་རི་རབ་ལྟར། །ཞེས་
སོགས་ཞེ་དག་གི་ཉར་སྦྱོང་ཆོང་བར་མཇུག་པས་ཤེས་སོ། །

མཆོད་པ་ཕུལ་བས་སྐྱེས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་འབྱུངས་པར་ངེས་ཀྱང་རང་རེ་ཐ་
མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་གྱིས་སྦྱིབ་ནས་ཕུལ་ཀྱང་མི་བཞེས་སྟམ་པ་དང་། མཆོད་ཇུས་
སྐྱེས་བདེན་ཡིན་པས་དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མི་བསྐྱེད་སྟམ་པ་སྦྱེ་སྦྱིང་ཀྱང་།
མཆོད་ཕུལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་བྱིན་ནས་འཕྲིན་
ལས་སྦྱོན་གྲུབ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རུས་ལྟན་དུ་
མོས་ནས་ཕུལ་ན་གསོལ་དུ་བཀོད་པ་ན་དེར་གྱུར་འགོ་བས་ཆོགས་རྩོགས་

ཆ་བས་ཆེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དངོས་སུ་མཆོད་པའི་ཆེ་ཡང་ད་ལྟའི་
དངོས་པོ་འདི་ཀ་ལུལ་བ་གོང་ཁྱེར་དག་མཐའི་རྒྱལ་པོ་མེས་བྱིན་གྱིས་སྟོན་པ་
སྤྱན་དངས་ནས་སྟོན་པོ་གདུག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱིན་བདག་མ་མཛད་པས་
ཆོང་པ་ཞིག་གིས་ཏྲ་ཆས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དབྱར་ཟླ་བ་གསུམ་སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་
ལ་ལུལ་བས་གཞན་རྣམས་འོ་བརྒྱལ་གྱང་། སྟོན་པས་ཆེམ་གྱི་བར་ནས་འབྲུ་
གཅིག་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་སྦྱལ་བ་ལྟའི་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་ལས་སྟག་པ་བྱང་ཚུལ།
འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྤང་། ། ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་རེད།
འདི་ལ་མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེས། སྤྱིར་རོ་མི་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རོ་ཞིམ་
པར་མི་སྤང་ཡང་གསོལ་དུ་བཀོད་པ་ན་རོ་ཞིམ་པར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
གངས་མེད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་མདོ་ལས། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ། ཞེས་སོགས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པ་སྟོབས་ཆེ་བར་
མ་ཟད། དེ་ལ་སྟགས་དང་ཉིང་འཛིན་བྲག་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་པའི་
མོས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱས་པས་སྟག་པར་ཟབ་པ་འབྱུང་།

༥ རྩོགས་སྟོང་གི་གཏོར་མ་བྱིན་རྒྱབས་ནང་མཆོད་དང་འབྲུ་ཡང་། ལང་
མཆོད་བརྟུང་བ་དང་། གཏོར་མ་ཞི་སོགས་རང་རང་གི་ལས་མཐུན་གྱིས་རྒྱུ་པོ་
བྱུ་བཞི་སོགས་བཟའ་བའི་རྣམ་པ་ལ་སྤང་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་
སྤྱིད་པའི་བདུད་རྩིར་བསམ། འདི་ལ། འདོད་པ་སྦྱིང་གར་བཞག་བྱ་སྟེ། ཞེས་
པའི་མན་ངག་གི་བཤམ་པ་ནང་མཆོད་དང་གཏོར་མ་གཉིས་ཀའི་སྐྱབས་སུ་
གནང་ཡང་བྱི་མ་ལ་མཛད་པ་ཤས་ཆེ་བས། རང་གི་སྦྱིང་གའམ་མདུན་དུ་སྟེགས་

བྱེད་སྒྲིབ་ཆེ་གདན་ལ་གང་འདོད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་བཀོད་ནས་འབྲུག་གསུམ་ལན་
གསུམ་བརྗོད་པས་དེས་མཆོན་ནས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་
གསུམ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྐྱོབ་དང་ཉེས་ལྷུང་། དེའི་རྒྱུ་ལྷན་སྒྲོང་། དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་
ཆགས། འབྲས་བྱ་ནད་གདོན་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་འོད་ནག་པོའི་རྣམ་པར་བད་
ཀྱི་ཆད་ནས་གཏོར་མ་ལ་ཐེམ་པས་དབྱེད་མེད་དུ་འབྲས་པ་ལྟ་ལ་སྤུལ་བས་ཉེས་
སྒྲོན་དེ་དག་ཞི་བའི་དགོས་པ་ཡོད། དམིགས་བསལ་བཤེས་གཉན་བསྐྱེན་ཚུ་ལ་
ལ་སྒོ་སྒྲོང་བའི་སྐབས་བཤེས་གཉན་ལ་མ་གུས་པ་སོགས་དེའི་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒོངས་ཐུན་དང་། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་དེའི་འགལ་
རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བད་ཀྱིས་ཆད་ནས་གཏོར་མ་ལ་བསྐྱེམ་པ་དང་། སྤུལ་ནས་དེ་
དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་སོགས་སྐབས་དང་སྒྲོར་ཤེས་
དགོས། ཕྱོགས་སྒྲོང་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་ཚུ་ལ་ལ་ཞི་རྒྱས་དབང་འགག་གི་དབྱེ་
བས་བཞི་ཡོད་པས་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀྲལ་པ་ཞི་བ་དང་། སྤར་གདབ་སོགས་བྱ་
བ་འག་པོ་ཡིན་ཞེས་རྒྱས་པ་དང་དབང་ལ་གསུང་བཤད་ཐུར་དུ་མ་མཛད།

ཕྱོགས་སྒྲོང་འགྲུགས་ཚུ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ཡོད་པས། རྒྱས་པར་
བྱེད་ན། རང་གི་ཐུགས་ཀར་ཉེ་མ་ལ་རྩྭ་གི་མཐར་མེ་རྩི་ལྷོ་ལྷོ་ནས། ལྷ་ཀར་ལ་ངེ་
སྒྲུ། ཞེས་འགྲུགས་སྐྱགས་བཀོད་དེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་རང་གི་སྤྱིང་གནས་ཁོ་
པོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལྷགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གམ་དཔག་
མེད་སྒྲོས་ཏེ་ཕྱོགས་སྒྲོང་རྣམས་བཀྲལ་ཏེ་འཁོད་པར་མོས་ལ་ཤར་དུ་དབང་
པོ་དམར་སེར་ཞེས་སོགས་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱེད། ལྟོར་གཤེན་རྗེ་ནག་

པོ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཚོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ། འཁོར་ལས་བཞིའི་གཤེན་རྗེ། ཅ་ལུ་རྩེ་
དང་ལྷ་མོ། པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད་བཅས་བསྐྱེད་པ་གཤམ་ཆེ། ལུས་ངན་ནམ་སྤས་ལ་
གོ་དགོས། དུག་མཚན་ས་ཐོན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་འབྲས་བུའི་སྟེ་མ་སྟེ་སྟེ་མ་གཅིག་
གི་ནང་ས་ཐོན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བས་གྲོང་ཁྱིམ་ཐེང་། བེ་ཏུ་ལེ་ནི་སྟེ་མོང་སྟེ་
ཀྱི་ལ་གྲིས་པ་མ་དག་པ་ཡིན། འདི་གཡང་རྩས་བྱང་འཕགས་ཡིན་པས་ནམ་སྤས་
ལས་ཚོགས་སུ་སྟེ་མོང་གི་རྒྱལ་པར་རྩས་སྐྱབ་རྒྱ་ཡོད།

བསོད་གཤམ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གིས། འདིའི་བེ་ཏུ་ལེ་སྟེ་མོང་ཡིན་པ་རེད། རེད་
ལུར་གཤེ་ཁྱིམ་དུས་ལྷ་གྲུང་ནང་སྟེ་མོང་བྱང་བ་ལྷས་ངན་པར་གོ་ནས་བསད་
འདུག །སྐྱ་ཞབས་ལ་ཞུས་པར། ལྷགས་པ་ཁྱིམ་ཤོག་གསུངས་ནས་བསྐྱམས་ཏེ་
ཐེབས་འདུག །ངས་མ་ཤེས་ཀྱང་དེ་དུས་ང་ལ་ཡོ་བྱད་དགའ་པོ་བྱང་བ་དེའི་རྟེན་
འབྲེལ་ཡིན་འདྲ་གསུངས། ཉེ་དབང་ནི་བྱབ་འདུག་སྟེ་དུག་མཚན་གཅོད་པའི་
འཁོར་ལོ་ནི་སྐྱ་བྱང་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་ཤིང་རིག་བྱེད་ལྟར་ན་རི་རབ་དང་། རོར་
བུ་ཀྱོ་སྐྱ་ལྷ་སར་ལྷན་ནམ་ས་མོས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཐོན་པར་བཤད།

ཚོགས་བདག་གི་བཞོན་པ་བྱི་བ་ནི་ཅི་གྲུ་སྟེ། སལ་པ་ཅི་ལ་ཡིན་ཀྱང་རོར་
ལྟར་མཚོན་བྱིར་ཅི་ཅི་བསགས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྒོ་བསྐྱེན་ནས་
ནམ་པ་དེ་འདྲ་བྱས། དུག་མཚན་ལ་དུ་ནི་རྩས་བརྒྱད་སྐྱར་བ་ཚོགས་བདག་
མཚོད་པའི་རྩས་ཡིན། སྟེང་འོག་ཏུ་དམིགས་མ་ཞུས་ན་དབང་པོ་དང་ཚུ་ལྷའི་
གཡས་སུ་སྟེང་འོག་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གསལ་བཅུ་པས་ཚོགས་།

དེ་དག་གི་འཁོར་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོའི་ཚོགས་དང་བཅས་གསལ་

འདེབས་པ་དགོས་པ་ཆེ། ལུགས་མཁར་ལྟ་བུའི་སྐབས། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དམ་ཅན་
རྒྱ་མཚོའི་དམག་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པར་བྱེ་བ་ལས་དོན་ལ་འཁོར་དུ་ཆར་
བས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཙུག་ཆེ་བ་ལ་སྤྱོད་ཞིའི་མགྲོན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།
དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་མཐར་ཕུར་གདབ་ཀྱི་སྒྲགས་བཀོད་ལ་སྤྱོད་ག་
ནས་ཁོ་ཐོ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཕུར་བུ་ཐོགས་པ་དབག་མེད་སྒྲོས་པ་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་
བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲགས་བརྗོད། ཤིན་ཏུ་མ་རུང་བ་ལ་ཕུར་བུ་འདེབས་དགོས་པའི་
སྐབས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་དཀར་ནག་ཐམས་ཅད་བཀྲགས་པས་སྤྱི་
མགྲོན་ཀྱང་པར་ཕུར་བུ་རེག་ཅོམ་བྱས་པས་གནས་འགྱུར་ཏེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ལུམ་བཅས་སྤྲོ་མོས། དེ་ལས་བསྐྱེད་ཆོག་བཞག་པ་འབྲིང་པོ་
སྟེ་གྲུ་གེ་ཡོངས་འཛིན་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པས་བཀྲས་
ལུན་དུ་ཡོད་པ་འདྲ།

བསྐྱུས་པ་ཆོ་གའི་ཆོག་རིམ་ལྟར་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་སྒོན་པོ་ལས་ཁོ་
ཐོའམ་འོད་ཟེར་སྒྲོས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་བཀྲགས་ཏེ། དཔལ་འཛིན་
དང་སྒོ་བཟང་སྤྱོད་པའི་གཤེད་དམར་གྱི་ཆོ་ག་ལྟར་གཏོར་སྒོད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུར་
འགོད་དམ་སྐབས་པ་ཐོའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་འགོད། དཀྱིལ་ཆོག་དོན་རྗེ་སྤེང་བའི་ཕྱི་རོལ་
མཚོད་པ་ལྟར་དབྱས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་དང་། མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་
བཀོད་ཀྱང་རུང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ཏེ་རང་སེམས་སྤྱོད་
པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་
ཏེ་སེམས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བའི་སྒོ་བུར་གྱི་བྱི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་

དེ་ལྟའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་ལྷགས་ཉུ་ལས་དོ་རྗེའི་ནམ་པར་གྱུར་པའི་ཅེ་མོ་འོད་
ཀྱི་སྐྱ་གྲུ་ཅན་དུ་བསམ་པ་ཡི་དམ་དང་ཆོས་སྐྱོང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཞིག་རེད།

རང་གི་སྙིང་ག་ནས་ལྷ་མོ་རོ་དོ་རྗེ་མ་སྐྱོས་ཏེ་ཐོད་པས་བདུད་ཅི་ལུམ་ལུས་
བཅུས་ནས་སྤུལ་བར་བསམ། ཐང་སག་པས། ལྷ་མོ་རོ་དོ་རྗེ་རོ་ལངས་མས། །ཞེས་
གསུངས་པ་བརྟག་གསུངས། སྐད་རྒྱུད་ལྷགས་ལ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྐད་ཅིག་
གིས་དཔལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ནས་ཡ་མ་རྩ་རྩ་ཆར་གཅིག་བརྗོད་དེ་གཏོར་མའི་སྤུད་སྤུལ།
ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་ཞལ་དུ་གསོལ་བའི་ཁུ་བ་ཞལ་གྱི་གྲ་ནས་སྤུད་པ་གཏོར་མ་དང་
འབྲེས་པས་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ཕྱོགས་སྐྱོང་ནམས་
ཤ་ཁྲག་ལ་འོངས་སྐྱོད་པའི་གནང་བ་སྟོན་བྱུང་ལྟར་ཁུ་མེད་ལས་འབྱུབ་པར་
གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་གནང་བ་སྟུལ། སྐྱབ་པ་པོས་གང་
བཅོལ་བའི་ལས་ཐོགས་མེད་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་ལྷན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་
བསམ་པ་ལྷ་ལི་ཏས། ཤ་ནམས་ཀྱན་གྱི་གཏོར་མ་ནི། །འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་
འཛིགས་ལ་སྦྱིན། །དང་པོར་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །ཞེས་དང་། ཟ་མ་རྟོག་ལས།
ལྷ་དང་འབྱུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་སྤུལ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྤུ་པས། ཅ་སྤྲགས་རྒྱལ་པོས་
བཅོམ་ལྷན་མཚོད། །ཅེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད།

བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་བཤ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ལས་ཀྱང་
འདིའི་བྲིད་གསན་པས། བཤ་ཆེན་ནས། བདུད་ཅི་སྤུལ་བ་སོག་པོས་ཐ་སྤྱི་ཤི་ཐ་

བ་ལྟར་ཉ་བ་དེར་གྱིས་ཐོས་པའི་ཞལ་གྱི་གྲ་ནས་འཛག་པ་ཐོད་པར་བབས། ཐོད་པ་གཏོར་མའི་ནང་ཁ་སྐྱབས་པས་མགོན་ཆས་ལ་ལྟག་པར་བཞག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བསམ་གསུངས་གསུང་།

དཔེན་པའི་ལུགས་ལ་གཏོར་སྤོད་ཀྱི་ཐོད་པའི་ཁར་ཡ་མ་རྩ་རྩའི་སྒྲགས་དབྱ་ཅན་གསེར་གྱི་ཡེ་གའི་ཆས་པ་བྱིན་འགྲང་བཞོད། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཅ་སྒྲགས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲགས་ཐོད་པའི་ནང་ལྟར་སྟེ་ཁྱེ་ནས་བདུད་ཅི་དང་འབྲེས་པས་སྒྲགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་ལྷ་མི་ཉས། ཅ་བའི་སྒྲགས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས། ཨ་རིགས་དགེ་བཤེས་འོད་ཟེར་དང་གཏམ་སློང་བལྟ་ལུང་ལྷལ་ནས་གནང་བ་ལྟ་བུ་མི་འཐད། འཛིགས་བྱེད་རང་གི་བཀའ་སོད་ཆོད་ཅེས་བསྐྱོས་ཡོད་པས་ལྟ་ཅི་ལ་དགོས་ཟེར།

བཀ་ཆེན་ཡོངས་འཛིན་བཞེས་པ་འགྲོང་ཅེ་ཞལ་སྒྲ་ནས་སློབ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། སྤོན་ཡིན་ན་ང་ཆོ་བཀའ་ཤེས་ལྟན་པོ་འདི་དཔེན་ས་སྟན་བརྒྱད་ནང་ལྟར་རེད། ལྷོགས་སྐྱོང་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་སྐྱབས། ཅ་སྒྲགས་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་མཆོད། །ཅེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་སྤྱག་ནས་དགག་པ་ཞེད་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དུས་བྱིས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྗེས་གསན་ནས་ད་ལྟ་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ནའང་དེ་འདྲ་འདྲུག་འདྲུག་ཅེས་ཅུང་སྒྲགས་ལ་མ་བདེ་བ་ལྟ་བུ་མཛད།

མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དགག་སྒྲུབ་ཡང་མཛད་པས་གསུང་རྒྱན་གཉིས་ཀ་སྤོན་ནས་ཡོད་པར་ངས། གཏོར་འབྲུལ་

གྲི་སྒྲགས། ཨི་བླ་ཙ་ར་ཁྱིེ། བས། བའ་ལྷ་ར་ཏི་ག་ཡ་ཞེས་པའི་བར་ཉི་མྱིང་ཡ་
མཚུ་ག་དང་ཚས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་མཚན་སྒྲགས་སྤེལ་བ་དང་། ཨི་ཨི།
བས། བའ་སྐ་བླ་ཏི་བླེུ་ཞེས་མྱིཾ་ཏིཾ་དང་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ས་ཐོན་དང་མིང་སྤེལ་
བ་དེ་དག་གི་རྒྱད་ཀྱིན་གྱིས་རྫོབས་ཆེད་ཡིན།

དེ་ལ་བླ་ཙ་ར་ཁྱིེ་ས་སྐྱོང་ན་སྐྱོང་བ་དམ་ཅན་ཚས་རྒྱལ། བླ་ཏི་ལ་ཙ་ར་ཡ་ས་
འོག་ན་སྐྱོང་བ་ཙ་ལུ་རྩེ་སྤེ་གན་བྱེད་མ། ཁེ་ཙ་ར་ཡ་མཁའ་ལ་སྐྱོང་བ་དཔལ་ལྷན་
ལྷ་ལོ། ལུ་རྩེ་ནི་ག་ཁྱིེ་སོགས་ཤིང་ཕྱོགས་ན་སྐྱོང་བ་སོགས་ནང་སྐྱབ་ཀྱི་འཁོར་
ལས་བཞིའི་གཤིན་རྗེ་བཞི་ལ་བྱེད་བ་འདིས་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་གཙུག་པོ་ཚས་རྒྱལ་
ནང་སྐྱབ་ལ་བྱེད་པར་གསལ་བས་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་དང་། དཔེན་སའི་
གསུང་སྐོས་ལས་ཚས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ཀྱང་སྐྱའི་རྣམ་
པ་མི་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་སྟེ་རྩེ། རྩེ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་རྩེ་
བཅུན་འཇམ་དབྱངས་དྲག་ཏུ་ཁྲིས་པ་དང་། དམ་ཅན་ཚས་རྒྱལ་ཡང་འཇམ་
དཔལ་ཞི་དྲག་བཀའ་སྔོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱལ་ནས་སྔོན་བྱང་ལ་ཡང་ཡི་དམ་རྩེ་རྩེ་
འདིགས་བྱེད་གྱིས་བཀའ་སྔོན་ཚས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཅན་ལ་བཀའ་བསྐོས་ཤིང་།
ཁྱད་པར། ང་ཡི་བསྟན་པ་བྱང་བའི་ཆེ། །བཀའ་བསྐོས་ལས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་
གྱིས། །ཞེས་རྩེའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་རྩེ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་རང་ཉིད་གྱིས་ང་ཡི་བསྟན་
པ་ཞེས་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟག་པར་འཕྲིན་ལས་གཉེར་དུ་གཏད་ཅིང་། མཁས་
གྲུབ་ཁྱེད་པོའི་མགོན་པོའི་བསྐྱང་བར། གཙང་རིས་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་
ཕྱགས་དམ་བསྐྱང་། །ཞེས་ཡོད་པ་དགེ་ལུགས་པས། དམ་ཅན་ཚས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་

པོའི་ཐུགས་དམ་བསྐྱེད་། །ཞེས་བསྐྱེད་བའང་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུའི་གཙུག་པོ་
དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ཡིན་པས་མགོན་པོ་འཁོར་བཅས་བསྐྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་རང་
ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བར་མ་ཟད་ཆོས་སྤང་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་ཆང་བ་བྱས་ཆོག་
པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀའ་སྔོན་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལ། །ཞེས་པའི་ཤེས་
བརྟུན་ལ། རྒྱུད་སྟོན་སྤྲེད་ཀྱིས་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་ལ། །ཞེས་བསྐྱེད་བ་ཡང་འདི་
འདྲའི་གནད་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །

ཐོགས་སྐྱོང་གི་གཏོར་ཐུགས་ལ། ལྷོ་རྒྱ་དབང་གོ། ཡ་མ་གཤེན་རྗེ། ལྷ་རུ་ཏ་
ཅུ་ལྷ། ཡལྷི་གའོད་སྤྱི་ན། ཀྱོ་ཤི་ཀ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོང་ཐོགས་པ་ནམས་སྤྱད།
ཨེ་རྟ་ན་མེ་ལྷ། ཨ་པེ་ཏུ་མངོན་སྤང་བ་སྟེ་སྤྱིན་པོ། དེ་བ་རྒྱུད་ལྷ། རྩོམ་པའི་སྟེ་མ་
སྟེ་ཐག་བཟང་རིས་སོགས་སྤྱད། རྩོམ་པའི་སྟེ་མའི་མིང་ཡིན་པས་རྩ་ཡོ་ཞེས་སྟེ་
ནས་མི་བསྐྱེད་པར་རྩོམ་པའི་བརྟུན་པར་བཤེས་དཔལ་ལྷན་ཡོ་ཤེས་གསུངས་
ཞེས་བསོད་གྲགས་དོ་རྗེ་འཆང་དེ་ལྟར་མངོན།

ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། རྩོམ་པའི་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པར་
དཔག་ན་རྩུ་མི་ས་ལ་འབྱུག་པས་སྟེ་ནས་བརྟུན་པར་འདྲ། སྟེ་མི་
ཐམས་ཅད་དེ་ཐོགས་སྐྱོང་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོར། ལྷ་ཏེ་རྩུ་མི་དབང་ལྷན་སོགས་
འབྱུང་པོ་ནམས་ཏེ། རྩོམ་པའི་སྟེ་མའི་མིང་ཡིན་པས་རྩ་ཡོ་ཞེས་གསུངས་
སྟེ་མི་རྩུ་མི་རྩུ་མི་ཞེས་མར་སྟོར་དགོས།

ཅུ་གཉིས་ཉེར་སྟོན་འབྱུག་པའི་ཐུགས་དོན་ཐོགས་བཅུའི་འདིག་རྟེན་སྐྱོང་
བ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཆོད་ཡོན་སོགས་སོ་སོར་བཞེས། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷོ་

ཞེས་རང་གི་སྙིང་ག་ནས་མཚོད་ལྷ་སྟོ་བའི་བདར་སེ་གོལ་པར་དེ་བ། ཨ་རྒྱུ་ཞེས་
མཚོད་ཡོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཕུལ། བླ་ཁྲི་རྩལ་བཞེས། རྩུ་ཞེས་མཚོད་ལྷ་
སྙིང་གར་བསྟུ་བའི་བདར་སེ་གོལ་ཚུར་དེ་བ་པ་གཞན་ལ་འབྲ། ཕྱག་རྒྱའི་སྐབས་
མཐེ་ཐོང་གིས་དོ་བྱེལ་འཛིན་པའི་སྟག་མ་སོར་མོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་
མཚོན། བད་ཀོར་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་པལ་ཆེར་སྙིང་གའི་ཐད་ནས་བྱེད་པ་བརྟན་
གཡོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྒྱུར་སེམས་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་
འབྱུལ་དུ་གོ་བ་དང་། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་ཐབས་ཤེས་མཚོན་པས་བད་
ཀོར་ལ་གཡས་པ་འོག་ཏུ་མ་ཤོར་བ་དགོས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སོར་མོ་རང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བྱ་བས་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཆིག་དབྱས་མ་པན་ཆད་ལས་མི་འཛོར། མཚོད་ལྷ་དང་འོད་
ཟེར་གང་སྟོས་སྙིང་གར་སྟུང་པ་དེར་རྒྱུར་འདུ་བ་དང་། བར་སྟོ་བ་དལ། ཚུར་སྟུང་
པ་སྟུར་བ་བྱས་ན་རྒྱུར་འདུ་སྟོ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འབྱུར། བད་ཀོར་བྱས་པ་མཚོད་
ལྷའི་རྣམ་འབྱུར་དང་སྟུ་འབྱུལ་ལ་གོ་དགོས།

སྟགས་ལ་འབྲུ་གསུམ་བཏགས་པས་ནང་མཚོད་ཕུལ་ལ་སྟགས་རྒྱད་བདེ་
བས་ཆོམ་ཞིང་། སྟུ་ཕུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་བས་གང་བར་བསམ། བཅོམ་
ལྷན་ཆོས་རྗེ་སོགས་སྤྱིའི་འདོད་གསོལ་ཏེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་། དེ་
ཉིད་འཇམ་དབྱངས་ཞི་བྲག་གི་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་སྟུན་ལམ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་
བདུད་འདུལ། བསྟན་པ་བསྟངས་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་ལས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། མ་མོ་ཆེན་མོ་ཅ་སུཊྲེ། མཁའ་འགོ་མ་སྟེ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ།

འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས། གང་གིས་ཐེར་བ་དེ་བཞིན་
བགྱིད་པའི་ཅི་བགྱིདེ་བཀའ་ཉན་དང་། ཕྱི་ནང་སྐྱོང་བའི་དམ་ཅན་ལ་གསུང་
བཤད་གསལ་པོ་མ་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིདེ་དམ་ཅན་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ཕྱོགས་
སྐྱོང་གོང་ལྟར་དང་། ཉང་གི་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མི་གསལ་ཡང་།
བདེ་མཆོག་ཏུ་ལུས་ཀྱི་གནས་ཉེར་བཞི་དབང་པོ་མཁའ་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་གྱིས་ཕྱིདེ་ལུལ་ཉེར་བཞིདེ་དབང་པོ་མཁའ་འགྲོ་ལུས་ཀྱི་གནས་དེ་དང་
དེར་ཞུགས་ནས་རྩ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་དངོས་བྱུང་སྟེར་བར་གསུངས་
པ་དང་། གནས་བཞིདེ་རྩ་འཁོར་རྣམས་མཁའ་འགྲོ་མའི་གྲངས་དང་སྦྱར་རྒྱ་ཡོད་
པ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་རེད།

དེས་ན་མ་དག་པའི་རྩ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་སྤང་བ་
སྒྲ་ཆོགས་འཆར། རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་རྣམ་པར་དག་ན་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་དག་
པའི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བས་མ་དག་པ་དང་། དག་པ་དང་། ཆ་འགའ་དག་པའི་ཆ་
ནས་དེ་སྐྱོང་བའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་ལ། མིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་
བྱས་ཀྱང་དེདེ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཡོད་ཚུལ་མདོ་ལས་
འབྱུང་། རྣམ་པ་འདིག་རྟེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་ངོ་པོ་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མང་
བས་དེ་དག་ལ་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ན་འདས་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་འགྲིག་པ་རེད། དམིགས་བསལ་འདིར་སྦྱབ་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་
འཕྲིན་བཅོལ་མཛད་ཀྱང་ཞི་བར་འཁྱོེ་ཀུ་བྱ་སྤྲད་དང་། རྒྱས་པར་བུལྱོ་ཀུ་བྱ་ཞི།
དབང་ལ་བ་ཤི་ཀུ་བྱ་ཉོེ། དག་པོར་བསྐྱོག་པ་ལ་ནི་ཐ་ར་ཡ་པཎ། ཅས་དང་།

བསད་བསྐྱད་མོངས་རེངས་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཐལ་མོ་དེབ་མི་དེབ་དང་ལས་
མ་ཐུན་གྱི་དམིགས་རིམ་སྐབས་སུ་གང་བབས་སྤྱར་བས་ཆོག །

མཐར་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་དེ་ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གི་སྤྱི་ཐོར་རིགས་བདག་
རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་པས་སྤྱི་ལས་གང་
བས་རང་གི་མཆོད་གཏོར་འབྲུལ་ཉེས་པས་མགོན་ཆས་ས་སྤྱགས་མ་མཉེས་པ་
སོགས་ནམ་ཉོག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་སྤྱངས། དངོས་བྱུང་ཐོབ་
པ་དང་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་བཟོན་པར་བྱས། ཕྱོགས་སྐྱོང་རང་རང་གང་ནས་
སྤྱན་དངས་པའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའོ། ། རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
ཆོད་ཅུམ་དུ་བཞེད་ནས་བར་ཆད་བསྐྱང་ཕྱིར་སྤྱབ་པ་པོ་ལ་གཟིགས་ནས་
བཞུགས་པར་བསམ་པའི་གོ་བ་ཆགས་ན་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆིག་བརྗོད་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད། སྤྱད་རྒྱུད་པས་གཤེགས་གསོལ་གྱི་ཆིག་མི་བརྗོད། གཞན་དུ་
ལྷགས་མཁར་གཏོར་སྤྱབ་གཏོར་ཆེན་སྤྱབ་མཆོད་སོགས་ལའང་གཤེགས་
གསོལ་གྱི་ཆིག་བརྗོད་པ་མིན་ནོ། །

དེ་རྗེས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་སྤྱར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། སྐྱོང་ཉིད་
ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་ཆ་སྤྱད་མཆོད་རྗེས་མགོན་སོགས་སུ་འཆར་
དགོས་པས་སྐྱོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཅི་ཡོད་སྐབས་ཀྱུན་ཏུ་གསལ་འདེབས་པ་
གལ་ཆེ། དེའི་སྐྱོང་ནས་ཆིག་རིས་ལྟར་དེའོ། འདིའོ་སྤྱམ་དུ་དོན་བློན་ཏེ་ར་རྒྱལ་
དང་གསལ་སྤྱང་དགོས་པས་དེ་འཆར་ཆེད་དམིགས་ནམ་མང་སར་གདངས་
འཐེན་པ་ལ་མ་རྩ་རྩ་དང་། འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འཁྲེར་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་

ཕུག་ལེན་ལ་གནད་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས།

༩ རྩོམ་སེམས་བསྐྱེལ་བརྒྱས་ཀྱི་བཤད་པ་རྫོགས་རིམ་སྐབས་བྲས་ཀྱང་
 ཚོག་རྫོགས་རིམ་ཚོས་ཐུན་གཅིག་ཀྱི་དཀ་སྐབས་འདིར་ཁྱ་བརྫོག་བདེ། དེ་ལ་
 རྩོམ་སེམས་རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ན་སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་
 བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱགས་དགོངས་གཏད་དེ་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པས་སྒྲ་
 མ་དང་སྤྲས་བཅས་རྒྱལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས། གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་
 འགོད་པ་ཆོག་ལ་མི་གསལ་གྱང་རྫོགས་རིམ་སྐབས་སྤྱི་བོར་སྤྱོད་རྩི་ཚོག་ལྟར་
 ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་ཨོྲ་དཀར་པོ། མགིན་པར་གསུང་རྩི་རྩི་སྤྱགས་ཀར་ལྷོ་དམར་
 པོ། སྤྱགས་ཀར་སྤྱགས་རྩི་རྩི་སྤྱགས་ཀར་རྩི་སྤྱོད་པོ་འགོད་པ་གསུང་བཤད་
 ལས་འབྱུང་། སྤྱིར་རྩོམ་སེམས་སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱོད་པ་
 བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེལ་པས་ཀྱན་འདུས་སུ་བསམ། ཡོན་ཏན་སྤར་མ་
 རོབ་པ་གསར་རོབ་མེད་ཀྱང་མཚོད་རྩིས་གསར་པ་སྤུལ་བས་བདེ་བ་གསར་སྤྱི་
 ཡོད་པ་ཡུལ་གསར་དུ་སྤྱེས་ན་ཡུལ་ཅན་གསར་དུ་སྤྱི་བའི་རྩིན་འབྲེལ་བསྤྱིགས་
 ཚུལ་ལ་བསམ་དགོས།

བརྩོ་སྐྱ་སྟོགས་ནི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་དམ་ཆོག་བཞེན་དུ་རྩེས་སུ་སྐྱོངས་།
 ཞིག་ཅེས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་འགོ་དེ་ཅེས་དམ་བཅས་པའི་དམ་ཆོག་གི་དུས་ལ་
 བབས་པས། དེའི་དོན་བཞེན་རྩེས་སུ་སྐྱོང་ལ་རྩེ་རྣམ་གསལ་བ་བཏབ་པ་དང་
 རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་ལྷུང་སྟོབ་ཞིག་ཅེས་དོན་འཁྲབ་བཞེན་

བརྒྱས་ལ་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྲངས་བྱེད།

རྫོགས་རིམ་སྐབས་གནས་གསུམ་གྱི་རྫོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འེ་ཐུགས་ཀའི་
ཡིག་བརྒྱ་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་བ་སྤྱི་བོ་
ནས་ཞུགས་པས་རྩ་འཁོར་རྣམས་རིམ་གྱིས་གང་སྟེ་སྟོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁུང་དུ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་ལྟར་སངས་གྱིས་དག་པའི་མོས་བ་བྲ།
མཐར་ཐོར་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱ་ཏིའི་དབུས་སུ་ཞུགས་པར་མོས།

༥ གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ། དང་པོ་སྦྱོར་བ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཏིང་འཛིན་གསུམ།

དང་པོ་ལ་ལམ་འབྲེར་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་
ལ། བསོད་ནམས་གྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཆོགས་བསགས་བ་
ནི། རང་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་
ཐུགས་ཀར་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ། མི་གཤེགས་པའི་
ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་ཉི་མ། དེའི་སྟེང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་
མཆོན་པའི་རྩྱ་མཐིང་ག་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ཡང་རྣམ་ཆོས་མེ་ལོང་
ཡེ་ཤེས། ཏིའི་མགོ་མཉམ་ཉིད། དེའི་ལུས་སོར་རྟོགས། ལྷ་བྱ་བྱལ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་
ད་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོས་པས་ལུས་གང་། རིམ་
གྱིས་ལོངས་སྤྱལ་གྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས། དེ་ན་བཞུགས་པའི་
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རང་རང་རིགས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སངས་
རྒྱས། རྫོ་རྩེ་ཚོན་པོ་སོགས་བྱང་སེམས། རྫོ་རྩེ་ལུགས་ཀྱ་སོགས་ཁྲོ་བོ། སེམས་

མ་དོ་རྩེ་མ་སོགས་རིགས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་ལྟ་
བུ་གསུམ་དང་། ཅ་ཞལ་གྱི་ཆངས་བྱག་སྟོང་སྟོང་མ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པ་
ཡབ་ཡུམ་མཁུ་དོ་རྩེ་འདིགས་བྱེད་དམ། ཞལ་མཇལ་དུས་གྱི་ནམ་ཅན་བཞུགས་
པ་དཔག་མེད་སྐྱབ་དངས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འདུས་པ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་བཞུགས་
པར་མོས་ལ། སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གི་སྟིང་གར་བསྟིམ། སྟོམ་འབྱུང་ལས་བྱུང་
བའི། གར་གི་བིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་པས་སྟོང་མ་དང་། ལྷ་ལི་ཏའི་ཞེ་
དགུ་མའི་སྐྱབས་ཐབས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་གཟུགས་མཆོག་མས་འདིགས་བྱེད་
གཙོ་འཁོར་ལ་བྱག་འཆོལ།

དེ་དག་གི་ཆེ་ལུས་དཔག་མེད་ལ་དེ་སྟེད་གྱི་མགོ་དང་ལྗེ་སྐྱལ་ནས་བྱག་
མཆོད་བསྟོད་དབྱངས་དད་གྲུས་དང་། གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཅ་བའི་རྒྱང་ལ།
གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ། དོ་རྩེ་ཐལ་མོ་སྟིང་གར་སྐྱར་བས་
རྒྱང་བུ་སྟིང་གའི་རྒྱ་ཏིང་འདུ་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་དབང་
པོ་ལྷ་དང་ཡུལ་ལ། དོ་རྩེ་ཐལ་མོས་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་བདེ་སྟོང་གི་དོ་སོར་
སྐྱོར་བ་དང་། ཡང་གཡས་གཡོན་གྱི་སོར་མོས་སྐྱུ་འོད། དོ་རྩེ་ཐལ་མོས་བྱུང་
འདུག་མཆོན་ཞིང་དེ་དག་སྟོན་བྱེད་གྱི་ཏེན་འབྲེལ་འགྲིག་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་
ཅིས་ཟིན་པར་བྱས་ལ་བྱག་འཆོལ་བའི་ཆོག་བཅད་གྱི་དོན་བསྐྱེད་རིམ་མང་པོར་
གསལ་བ་ལྟར་བྲན་དགོས། གདོང་བྱག་གི་རྒྱད་དང་། རྒྱ་གཞུང་དུ་མ་ལས་བྱུང་
བའི་ཨོྭ་ཨྭ་ སྟོེ་ སྟོེ་ སྟོེ་ སོགས་ཀྱིས་ལྟ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་ཡུམ་རྒྱང་ཞལ་གཅིག་
བྱག་གཉིས་མཆོད་རྩས་སོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་ནས་མཆོད་ལ་སྟིང་གར་

བསྟུ། དེ་ལ་མཚོད་ཡོན་འབྲུལ་བའི་སྒྲགས་དོན། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་བ་རྣམས་པར་
གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། ཞབས་བསེལ་ལ་རྩི་
གཉིས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་དང་། བཞ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཐ་མལ་གྱི་
སྒྲུང་ཞེན་གཅོད་པ་སྟོན་པས་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་དུ་གོ་བ་དོ་བའི་བྱེད་པར།
དེ་ཆབ་ལ། གདུག་ཅན་བསྐྱལ་བའི་སྟིང་ཁྲག་གི་དི་དི་ཞེས་རྒྱུའི་བྱེད་པར། མེ་
ཏོག་ལ། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་རྣམས་པའི་བྱེད་པར། སྟོས་ལ་འཕྲོག་
བྱེད་དགེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་དགོས་པའི་བྱེད་པར། མར་མེ་ལ་སྦྱུན་གྱི་དབང་བོ་
རྒྱས་པའི་ཆེད་ཅེས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་གནས་གྱི་བྱེད་པར་སྦྱར།

ཞལ་ཐས་དང་དོལ་མོ་རང་མིང་ནས་སྟོས་པ་སྒྲ་མ་རྣམས་མཚོད་ཡོན་
སོགས་ལ་སྦྱར་དགོས་པའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་གསུམ་
གྱི་དོ་བོར་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་མཚོད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་འབྲུལ་བའི་ཡུལ། མཚོད་
པའི་དོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་པ། དགོས་པ། གནས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་བྱེད་པར་དེ་དག་
ཆང་བའི་སྟོན་སྒྲུལ་ན་སྒྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཚོད་པར་འབྱུར་ཞེས་ཤུཌི་པས་
དག་ནག་འགྲེལ་པར་གསུངས། དེ་ཆབ་ལ་ག་ག་གཉིས་ཡིད་པ་སྟོན་གྱི་འདོན་
རྒྱུན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལས་ཀྱང་དི་དི་ཞེས་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་བས་གསུམ་
འདུག་པ་མ་དག་པ་ཡིན། དེ་ནས། སྟིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། ཞེས་
སྟིར་བཤགས་པ་དང་། སྟིས་ཤིང་སོགས་འདས་པ་དང་ད་ལྟའི་སྟིག་པ་འབྱོད་
སེམས་གྱིས་བཤགས་པ་དང་། སྟོན་ཆད་སྟོན་སེམས་སྟོན་དུ་འགོ་བས་མི་
བབྱེད་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག །གང་ཟག་ལྟའི་དུས་གསུམ་

གྱི་དགེ་ཙམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། བདག་གིས་བདེ་འགྱོར་ཡོངས་སུ་
བསྟོ། །ཞེས་པའི་བདེ་འགྱོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་
ཅེས་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་གསུངས་པས་བསྟོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོགས་འབྲས་སྐྱབས་ལ་ཐོབ་བྱ་དང་། རྒྱ་སྐྱབས་ལ་
འབྲས་བྱ་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐྱབས་བཙུག་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྒྲོན་
སེམས་བསྐྱེད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་ལུལ་བས་ཆེ་རབས་
ཐམས་ཅད་དུ་སྟག་པའི་སྟག་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། སྟག་མས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ་
ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

སྐྱབས་འདིར་སྟགས་སྟོམ་བཟུང་བས་སྟོམ་པ་སྟར་མེད་གསར་སྐྱེ་དང་།
ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འགྲུབ་ཀྱང་སྐྱེས་ཟིན་བརྟན་ཞིང་འཕེལ་བ་
དང་། ལམ་ལ་སློབ་པ་དང་། སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྒྲ་ཆོགས་མཉེས་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། འདི་ལ་མིང་བརྗོད་
པའི་སྐྱབས་རང་གི་གསང་མཆོན་ལས་གཞན་སྐྱས་ན་རྩུབ་སྐྱ་བའི་ཉིས་པ་འབྱུང་
བར་དཔོན་སློབ་བྱམས་པས་གསུང་བར་བྲག་དཀར་དཀར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས། མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །ཞེས་སོགས་ལ། འགྲོ་རྣམས་
ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ཆང་
བ་ལྟ་བུ་རེད།

སྐྱབས་འདིའི་ཆད་མེད་བཞི་ལ་བཏང་སྟོམས་གོང་དུ་ཡོན་པའི་བཤད་པ་མི་

གནང་ཞིང་། ལམ་རིམ་སྐབས་ཀྱང་མཐུག་ཏུ་སྤྱར་ཆོག་པའི་གསུང་སྒྲོས་ཡོད།
འདིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། བཤེས་སྤྱིངས་ལས། འདིག་རྟེན་མཐུན་པ་རྟེན་
དང་མ་རྟེན་དང་། །བདེ་དང་མི་བདེ་སྟོན་དང་མི་སྟོན་དང་། །བསྟོན་སྤྱད་ཅེས་བགྱི་
འདིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་པོ། །བདག་གིས་ཡིད་ཡུལ་མིན་པར་མགོ་སྟོམས་
མཛོད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ནི་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་
ལྟན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་ཡང་
སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་སྦྱོང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་
ཀྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ནི་འཛམ་བྱ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་ཞིག་
འཛམ་གླིང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། འཆི་བ་དང་བར་དོ་གྲུབ། དེ་ནས་སྐྱེ་
བ་ལེན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟོམ་དགོས་པས་འདིར་གཞུལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་སུ་གཙོ་བོའི་སྐུར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆོག་གས་གཉིས་བསགས་དགོས་པས་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་གསོག་པ་ཆོག་གས་ཞིང་མཆོད་པ་སོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
པར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འབྲེར་བསྟོམ་དགོས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་
པས་ཆོས་ཅན་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་རྟགས་དང་།
རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བདག་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅེས་སྤྱི་བཙུན་ཆོས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ཁྱི་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་
བས། རང་དང་ཆོག་གས་ཞིང་གི་ལྟ་དང་། ནས། སྟོང་པར་གྱུར་ཅེས་པའི་རྗེས་སུ་

སྐྱགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཡང་ཡོད་པས་རང་གཅིག་ཕྱས་འདོན་
སྐབས་འདི་སྐབས་བདེ་གསུངས།

མདོ་ཕྱགས་འཆི་སྤྱད་སྤྱ་རགས་ལས་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱགས་འདིར་འཆི་
སྤྱད་སྤྱ་མོ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལ་བྱེད། ཀུན་མཁྱེན་
གོང་མའི་གསུང་དུ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་བཤད་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་
བར་རགས་བ་ཉེར་ལྷ་ཐེམ་རིམ་དང་སྐྱར་བ་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་ཡོད།
ཡིག་ཆ་གཞན་ན་ཐེམ་རིམ་དང་སྐྱར་བ་མི་འཐད་གསུངས་བ་འདུག་ཀྱང་གསང་
འདུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་པས་དགག་པའི་གནས་མིན་པ་འདྲ།

དེས་ན་རང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཕྱགས་ཀའི་ས་ཐོན་དང་སྟོམས་
པར་འདུག་པའི་སྦྱར་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་པལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་གང་ལ་རེག་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་
བའི་ངོ་ཐོར་ཆམས་ཀྱིས་འགྲོ་བུས་བ་དེ་འདྲ་འགྲོས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་
ཅད་བདེ་བའི་རྣམ་འོས་དང་། སྟོད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་དོ་རྗེ་འཛིགས་
བྱེད་དུ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བཅུད་ལ་ཐེམ། བཅུད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་
ལ་ཐེམ་པ་ནས་རྒྱ་ད་འོད་གསལ་དུ་ཐེམ་པའི་བར་ལ་སྤྲིག་རྒྱ་དུ་བ་མཁའ་སྤང་།
མར་མེ་ལྟར་འབར། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ། འོད་གསལ་རྣམས་རིམ་བར་
ཤར་བར་མོས།

འོད་གསལ་གྱི་དུས་དབང་པོ་རབ་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་དང་། ཁྱི་ཁྱ་
གསུང་བཤད་ཟིན་གྱིས་ལས། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཙམ་བསྐྱོམ་ན་

ནམ་མཁའ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་མིན་གསུངས་པས་ཐ་མས་
ཀྱང་སྤང་མེད་ཅེས་ལ་མ་བཞག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་
རྒྱལ་ཅེས་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་གསལ་ཅི་ཐེབས་བྱས་ནས་སྤྲུགས་
གཉིས་ཀྱི་དོན་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་སྐྱུ་དབྱེར་མེད་ལ་མཉམ་
པར་བཞག། །རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་འབྲས་དུས་ཀྱི་
རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་ཆོས་སྐྱུ་དངོས་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་
སེམས་བྱིང་གོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མེད་
ཀྱང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དང་།
དེ་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བ་གཟེགས་ཅོང་དེ་སྟེད་པའི་ཆོས་
གང་ཡང་མི་འཆར་བ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་གཞན་
འཆར་དུ་མ་བཟུག་པར་བདེན་བྱུང་བཀའ་ཅེས་ཀྱི་མེད་དགག་དང་འབྲས་དུས་
ཀྱི་ཆོས་སྐྱུས་དེ་གཟེགས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བར་སྟོ་ལ་བཞག །

མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་པ། སྟོང་
ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་མོས་པ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
སྤྲུགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མ་སོང་ཡང་
སོང་བའི་མོས་པ་བྱས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛོག།

དེ་ལྟར་བྱས་པས་གཞི་ལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྡན་
ཞིག་རགས་པ་ཉེར་ལྟ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་
དང་ཆོས་མ་སྤྲུག་ཞིང་སྤྲུག་པ་པོ་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གི་ཐ་མལ་གྱི་འཆི་བ་སྤྱིང་།

ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
ཟིན་གསུམ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུད་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་ནམ་པ་མཐུན་
ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡུལ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་དང་སྤྱི་བ་བྲལ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་སྐྱེད་དང་ནམ་པ་
མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྱུར་པའི་རྣམས་པ་དང་བག་ཆགས་
ཁྱད་པར་ཅན་འདོག་སྟུང་དུ་སྦྱངས་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་འོ་འཕྲོད་པར་བྱས་ལ་བསྐྱོམ་
པ་ནི། སྐགས་གཉིས་དོན་ལྟར་གདོད་ནས་དག་པའི་དབྱིངས། །བདེ་ཆེན་རང་གི་
སེམས་དང་རོ་གཅིག་བ། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རྫོགས་འཆི་བའི་སྟོན་སྤངས་
ཤིང་། །འོད་གསལ་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདི་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་མི་གསལ་བ་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱངས་
ནས་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། རྒྱུད་མ་སྦྱངས་པས་འདི་
འབྲ་བསྐྱོམ་པ་ཏྲ་ཁོད་ལ་ཞོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་
ལམ་འཁྱེར་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་ཡང་གཞིར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་འཁྱེར་གནད་
སྟོན་དགོས་གསུངས། དེས་མ་འོངས་པ་ན་འཆི་བ་ཐ་མལ་བར་མི་འཆོར་བར་
ཆོས་སྐྱེའི་ལམ་བྱེད་འོང་དགོས་པ་རེད། བསྐྱེད་རིམ་ཙམ་གྱིས་དེ་འབྲ་དཀའ་
ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་དཔག་ན་རྩེད་ཟད་ཡོད་དམ་སྟུམ་སྟེ། འདི་ཀའི་ཁྱི་གན་དུས་
ཀྱི་བྲ་རྒྱུན་པེ་རི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱལ་མཆོན་ཞེས་བྱིས་དབུས་གཙང་དུ་བྱམས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ལས་ཆོས་གསན་ནས་བྱུ་བ་མཐའ་གཙང་ཞིང་ཉམས་ལེན་

ཚད་ལྡན་མཛད་པ་དེ་འདུལ་ཁར་མཛོད་དགེ་རི་ཁོད་པ་མཁས་གྲུབ་བསྟན་འཛིན་
སོགས་བྱང་ན་འཁོད་པ་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཚོ་ག་གསུངས་
ནས་ཉག་ཆད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་སྐབས་སྟོད་ཅས་
ལག་བརྟེན་གནང་ནས་མཚམས་དེར་སྐྱ་གཤེགས་འདུག །

དབང་པོ་རབ་གྱིས་འདི་ནས་ཁྲི་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་སེམས་བྱིངས་
སྟོང་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་སྟེའི་བྱར་གཅིག་གིས་བསྐྱར་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་
ཁང་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ཡིན་ཀྱང་མ་རྟུན་ན་ཚོས་སྐྱར་མི་གནས་པར་
གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱར་ལྡང་སྟུང་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་འགྱུར་བཞི་རི་
སྟེང་སྐྱངས་ནས་ལམ་འབྲས་གྱི་དག་པའི་སྟོད་གཞི་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་པའི་
འཕེན་པ་དང་བཅས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གོ་སར་ཡི་སྟོན་པོ་ལས་རྒྱང་དཀྱིལ་དུ་
བའི་མདོག་ཅན་གཞུང་བྱིབས། གོང་གི་ནང་མཚོད་བྱིན་བརྒྱབ་ལ་བཅད་ཁ་ཚུར་
སྟོན་ཀྱང་འདིར་པར་བསྟན་བ། མཚོག་མ་གཉིས་སུ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་བ་དན་
གྱིས་མཚན་བ། ད་ལྟའི་རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུ་ལ་སྟེང་དུ་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་སྟོགས་
སོ་སོར་བཀལ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚོག་། དེའི་སྟེང་རི་ལས་མེ་དཀྱིལ་བྱར་གསུམ་པ་
བྱར་གཅིག་པར་བསྟན་པའི་ཁ་ལ་མེ་སྟེའི་སྟེང་བ་དང་། བྱར་གསུམ་དུ་མེ་སྟེ་ཆེ་
བས་མཚན་བ། དེའི་སྟེང་རི་ལས་རྒྱ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་རྒྱུ་པོ་བྱུམ་པ་རྒྱས་གང་
བའི་བྱེད་རྒྱ་ནང་དུ་བྱབ་པས་མཚན་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ལི་ལས་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སེར་པོ་གྲུ་བཞི་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པ་བྱེད་པས་མཚན་བ། དེའི་སྟེང་དུ་རང་
སེམས་སྤྱི་སྟོན་པོ་ལས་སྟོ་ཚོགས་དོ་རྩེའི་སྟེ་བར་སྤྱི་གིས་མཚན་པ་ལས་འོད་

ཐེར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་པས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱུག་གི་བར་དོ་རྩེ་རེ་
བཞི་གཙལ་དུ་བགྲམ་པའི་ཆེ་བའི་ཁོང་གསེར་ཆུང་བ་གཅིག་ནས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་
བར་གྱིས་དགྲིགས་པའི་དོ་རྩེ་རེ་ས་གཞི། འོགས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྩེ་རེ་བ།
སྟེང་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གྲུང། དེའི་འོག་ཏུ་འོད་ཐེར་འཕྲོས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོ་རེ། དེ་
ཐམས་ཅད་བར་མཆམས་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་པར་བལྟས་ན་དོ་རྩེ་ཆེ་ཆུང་
མོ་མོར་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་དོད་པ་ལ་རེག་ན་ཞལ་བ་བྱས་པ་ལྟར་
འཇམ་ཞིང་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་བུ། མེ་སྟག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་
རྩེ་རང་བཞིན། ཉན་ནས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཙམ་མེན་ཡང་བསྐྱེད་འཁོར་ཡོངས་
རྩོགས་མ་སྤང་བར་འབྱེད་དུ་"མེད་"པས་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ། ཕྱི་རོལ་ཏུ་
བསྐྱལ་བ་འདིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟ་བུའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལུའི་མེ་དབྱང་དབང་ལྡན་ནས་
བཅམས་ཏེ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲོར་གྱིས་འཕྲོ་བ། དེ་དག་
གི་ནང་རྒྱ་མེ་ལྟེ་ལ་རྣམ་པ་དོ་རྩེ་རེ་མདེའུ་ཅན་གྱི་མདའ་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་
མཆམས་ཤར་བུ་བསྐྱོ་བྱང་ཕྱི་ནང་"བསྐྱོལ་"མར་རྒྱ་བའི་མདའི་བྲ་བ་བུ་ལྷག་
ལྟར་འཇུགས་པས་ནག་ཕྱོགས་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ལྟ་བུ། མིག་གིས་བལྟ་བ་
ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་དང་། དཀར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇའ་གྲུང་དུ་མཐོང་བ་
འདི་རྒྱད་ཕྱེ་གོང་འོག་གི་ཡི་དམ་ལྟའི་མདོན་རྩོགས་སྤྲོ་མོ་ཆུན་ཆད་ལ་སྤྲོར་ཆོག་
པས་བྱན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་ཞེས་གསུངས།

དེའི་དབྱས་སུ་སྦྱོར་སེར་པོ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒོ་ཆད་ཙམ། དེ་ལས་ཡེ་

༡ མདོ་
༢ བསྐྱོལ་

ཤེས་བཅུའི་རང་བཞིན་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་བཅུ་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ། གཙོ་
བོ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དམ་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་བཀའ་བཞིན་འཁོར་བས་བཀའི་
འཁོར་ལོ་ཟེར། ལྟེ་འོག་གི་ཅིབས་མདུང་ཉིང་སྐབས་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ། དེ་སྤྱད་
མཆམས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའི་
དབྱིབས་ཅན་བརྒྱད། སྐབས་ལྟེ་གི་དབྱས་དང་། ལྟེ་འོག་གི་མདུན་རྒྱབ་ལ་
ཅུང་ཟད་ཡོ་བར་སྐྱ་ཆོགས་པད་ཆེན་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་རེ་དང་། ཅིབས་བརྒྱད་
ལ་དེ་འདྲའི་གདན་བརྒྱད།

དེའི་དབྱས་སུ་འདིར་བསྐྱར་འཁོར་ཅལ་དུ་འདོན་ཕྱིར་གཞོད་མཛེས་
བསྐྱེད། ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པ་པར་ཞུགས་པའི་སྐྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཁོ་བོ་བཅུའི་རྣམ་པར་བཀུགས་པ་ཡབ་ཀྱི་
ཞལ་དུ་ཞུགས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བཤེས་ལྟེ་གི་རང་བཞིན་དུ་འོད་དུ་ཞུ་
བ་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་སོན་པ་ལས་སྐྱགས་ཀར་རང་མདོག་གི་
ཐིག་ལེ་བཅུ་དང་། དེ་ལས་རང་མདོག་གི་རྩྭ་བུ། དེ་ལས་ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་
ཁོ་བོ་བཅུ་བྱལ་བ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ཆོ་ག་ལྟར་ལ། ཞལ་སྐྱག་
གྱིས་ཚུལ་སྐྱའི་ཉམས་རྒྱན་ཆ་ལྟགས་སོགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོ་གའི་དཀྱུས་
དང་འབྲ།

རྩྭ་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱགས་རྒྱད་བསྐྱལ་ཉེ་ཡབ་ཀྱི་སྐྱགས་ཀར་བྲངས།
སྐྱགས་ཀ་ནས་ཕྱིར་སྟོོ་བ་དང་། སྟོོར་མཆམས་ནས་སྟོོ་བའི་སྐྱགས་གཉིས་ལས་
ད་ལྟ་སྤྲ་མ་ལྟར་མཛད་པས། ཆོ་གའི་ཆིག་རིས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བ་དོར་ནས་བརྒྱ་

ལས་སྒྲོས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཤེས་ཆེད་ཡིན། དུས་རྒྱུན་དང་
བསྐྱེད་བ་ལ་ཁྱོ་བོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་ནང་དུ་འཁོར་དགོས་པས་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་
བསྐྱེད་ཞལ་བྱུང་དང་། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་ཤར་དུ་ཕྱོགས་ནས་ནང་དུ་གཟིགས་པ་
དང་། ཕྱིར་བསྒྲོག་དུས་ཞལ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དགོས་པས་འཁོར་བསྐྱེད་ཤར་དང་། རྡོ་
རྗེ་ས་འོག་བྱུང་དུ་ཕྱོགས་ནས་སྤེང་འོག་ལ་གཟིགས་པ་དགོས། ཁྱོ་བོ་བཙུ་དང་
འཁོར་ལའི་ཅིབས་ལས་རྡོ་རྗེ་འབར་བ་ཁྱོ་རྒྱ་བསྐྱོལ་བའི་ཐེག་མ་འཐོར་བ་ལྟར་
འཕྲོས་པས་རང་དོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་འགྲོ་ཡོངས་ལ་འཆེ་བ་དང་།
ལེགས་ལམ་བྱང་རྒྱུ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཐལ་
ཡུང་ལ་གནམ་ལྷགས་བབས་པ་ལྟར་རྗེས་མེད་དུ་བརྒྱག་སྟེ་ཆར་བཅད་པར་
བསམ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཙུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་སྤྲུགས་སྤེང་བཀོད་
ནས་བསྐྱེད།

སྤྲུགས་རྩ་ལྷགས་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྷགས་
ཀྱི་ཁྱོ་བོ་བཙུའི་སྤྲུགས་དང་། ལྟོ་བྲག་བྱུང་ཆེན་སོགས་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི། ལྷོ་ཉ་ར་
ཉ་ར་བརྗོད་སོགས་དང་། ལ་ལ་འདུས་པའི་ཡ་མཚན་གྱི་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་
ཀྱང་མགོན་ཁྱོ་བཙུའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་བར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
སྤྲུགས་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གྱུར་གྱི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་
པའི་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤེང་སྤྲུགས་བསྐྱེད་བ་དགེ་ལྷགས་པར་གྲགས་ཆེ།

འདིའི་སྐབས་མན་ངག་གི་གནད་ལྟ་སྤར་ཞལ་ཤེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེར་སང་
གསུང་སྒྲོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སུ་བཀོད་འདུག་པས། གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་གནད་ནི།

བསྐྱུང་བ་ལ་གཞོན་མངེས། བརྫོག་པ་ལ་གཙུག་ཏྱར་འཁོར་བསྐྱུར། དབང་ལ་
འདོད་རྒྱལ། ཆར་འབབས་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སོགས་རང་གི་ལས་གང་བྱེད་གི་ལྟ་
དེ་གཙུག་པོར་འཕོ་བ་སྟོན་གསལ་ལྟར་སྐྱར་ཆོག །དེ་ཡང་འཁོར་བསྐྱུར་གཙུག་པོར་
འཕོས་ན་དེའི་གནས་སུ་འཁོར་བསྐྱུར་གཉིས་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་གང་གཙུག་པོར་
འཕོས་པ་དེའི་གནས་སུ་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་བཀོད་ན་རྟོ་རྟེན་པོ་འོག་གཞོན་མངེས་
ཡིན་པས་གཞོན་མངེས་མ་བཀོད་པས་ཁོ་བཅུ་མ་ཆང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

བསྐྱུབ་བྱ་སྤྱོད་པའི་གནད་ནི། རང་གཞོན་མངེས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་
ཉི་མའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་གི་ཐིག་ལའི་ནང་སྟེང་དུ་སྒྲ་མ། འོག་དང་གཡས་གཡོན་པ་མ་
སྐྱུན་སྒྲ་ཞིང་ཁང་ཁོར་རྩས་སོགས་འཕོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲ་མའི་ཞབས་བརྟན་ལྟ་
བུར་ཐིག་ལེ་ལ་སོརྒྱུས་བཏེག་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིའི་སྟེང་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཞལ་
མཇལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དང་། རྩ་སྟོབས་སོགས་ཞབས་རྒྱ། རྟོགས་མཇལ་བཞེས་
སོགས་རྩྱུ་གི་གཡས་གཡོན་མདུན་རྒྱ་བ་རྩ་འོད་ཟེར་གྱི་ཐིག་ལའི་ནང་སྤྱོད་པ་དང་།
ད་ལྟ་སྤྱོད་པོ་དཔ་ཆོག་ཉམས་པ་མང་བས་དེ་འབྲུག་གར་བསམ་ན་རྣམ་ཏོག་
བསྐྱེད་པས་རང་གི་མདུན་དུ་སྒྲ་གདན་ལ་གང་བསྐྱུང་བའི་བསྐྱུབ་བྱ་བཀོད་ཀྱང་
རུང་བ་སྤྱིན་སྟེག་སོགས་མན་ངག་གཞན་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན།

ཁོ་པོ་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད་ནི། བསྐྱུང་བ་ལ་ནང་དང་། བརྫོག་པ་ལ་ཕྱིར་
གཟིགས་པ་དང་། ལས་གང་བྱེད་པའི་ཁོ་པོ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁོ་པོ་གཞན་ལ་
བསྐྱུལ་ནས་ལས་དེ་དང་དེ་སྐྱུབ་ཆེད་བསྐྱུབ་བྱའམ་རང་ལ་གཟིགས་པ་དང་།
སྟེང་གདོན་འདུལ་བ་ལ་སྟེང་དང་། འོག་གདོན་འདུལ་བ་ལ་ཁོ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་

འོག་ཏུ་གཟིགས་པ་སོགས་དང་།

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད་ནི། ཏུས་རྒྱན་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་ཞིང་། བསྐྱར་བ་ལ་གཡས། བསྐྱོག་པ་ལ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྩར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བརྩའི་བཤེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཀྱགས་ཏེ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་དང་ཉེ་བ་ན་ཁོ་བོ་རྣམས་ཞལ་བྱིར་གཟིགས་ཏེ། གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐའ་ལ་དུ་རང་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་སོར་བཞི་པ་རེ་ཡོད་པ་ནས་བརྩུང་། མགོ་མཇུག་བསྐྱོག་སྟེ་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོན་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པ་ལྟར་དཔལ་ཅིང་སྤྱར་བར་འཁོར་བས་རྩལ་ཤར་བ་ཅམ་དུ་གཏུབས། ཤུལ་རྣམས་ཁོ་བོའི་ཞལ་དུ་གསོལ། ལྷག་མ་འོད་ཟེར་ཀྱི་མེ་ལྷེས་བསྟེན། རྒྱལ་ས་འཕྲོས་པའི་རྒྱུད་གིས་ཐལ་བ་ཕྱོགས་བརྩར་གཏོར་ཏེ་མིང་བརྟུང་ཐ་སྙད་ཅམ་ཡང་མ་ལུས་བར་བརྒྱག་བར་བསམ་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྐྱོར་གཅིག་ཡིན།

འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྗེས་སྒྲུ་ཆོགས་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ནས་ཁོ་བོ་བརྩུ་ལ་ལས་མཐུན་ཀྱི་མཆོད་པས་མཆོད།

ཞི་རྒྱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱར་འཁོར་ནང་དུ་སྤྲ་བ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས། ཞི་བར་ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་དཔག་མེད་འཕྲོས་པའི་སྟེ་ལས་ལྷ་མོ་དཀར་མོ་ཐུག་ན་བུམ་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་ནས་བསྐྱབ་བྱའི་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱུ་མཐའ་བར་དང་། བྱེད་

པར་གང་དུ་གདུང་བ་བསྐྱེད་པའི་སར་བཀུས་པས་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ། རྒྱ་མི་
དགེ་བའི་ལས། ཀུན་སྒོར་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་སོགས་དང་། རྩ་བ་མ་དེག་
པ་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ནད་གདོན་བར་ཆད་
སྤངས་ཏེ་ལུས་ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། སྤེག་སྤྱིབ་ནད་གདོན་ཐམས་ཅད་
དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་གནས་ཐོན་ཏེ་བྱང་ཁིང་དག །ལུས་དྲངས་གསལ་
འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པས་ནད་དང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ཟུག་རྩ་དང་བལ་
བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་མོས།

རྒྱས་པར་ལྟ་མོ་སེར་མོ་བྱམ་པ་སེར་པོ་བདུད་ཅི་”སེར་པོ་སོས་གང་བ་
ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡིན་ཏན་
ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་། ཁོར་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོ་བོ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེལ་ས་རིན་པོ་ཆའི་
ཆར་བབས་པས་ཡུལ་སྤྱོགས་དང་གནས་ཁང་བང་མཛོད་ཐམས་ཅད་གང་སྟེ་
དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་བསམ་པ་དང་། ཆེ་སྐྱབ་པ་ལ་འཆི་མེད་ཀྱི་
ཆའི་བདུད་ཅིས་གང་བའི་བྱམ་པ་ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་པས་ཡོངས་བྲགས་
ལྟར་གྱི་ཆེ་བསྐྱངས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྐྱབ་པ་ལ་འང་ཁྱས་བྱས་
པས་མོངས་ལྷན་དག་ནས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་སོགས་
ཀྱི་དམིགས་པ་བསྐྱངས།

དབང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདུ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་གདན་ལ་འཁོད་པར་ལྟ་མོ་
དམར་མོ་བྱམ་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་བ་ཐོགས་ནས་ཁྱས་བྱས་

པས་དབང་དུ་འདུ་བའི་གོགས་ཆེ་ཤོས་སྒྲ་མ་དང་བསྟན་པ་ལ་སྤང་བ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོས་དང་། གསང་སྒྲགས་ལ་མ་དད་པ་སོགས་དག་ནས་རང་གི་སྒྲ་མ་སོགས་
དང་འབྲལ་མི་ཤོད་པའི་དད་གུས་དྲུང་དྲུང་བ་སྦྱེས་པར་བསམ། ཆེད་གཉེར་གྱིས་
གསང་དུ་དབང་དུ་བསྟུ་འདོད་ན་བྱམ་པ་དམར་པོ་བདུད་ཅི་དམར་པོས་གང་བ་
སྤར་ལྟར་དང་། ལྷ་མོ་བྱུག་ན་ལྷག་ཏུ་དང་ཞགས་པ་ཐོགས་པ་དཔག་མེད་སྟོས་
ཉེ་དབང་གི་ལས་གཞན་གྱི་སྐབས་ནས་ཅི་ལྟར་འབྱུང་བའི་དབང་སྟུང་གི་
དམིགས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ། ཆོས་ཉམས་སྤྱ་ལེན་པའི་
གྲོགས། ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཀློན་ཟས་གོས་སོགས་བསྟུ་བའི་དམིགས་རིམ་
ནམས་སྟུང་། སྒྲ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་མ་བཞག་པའི་སྟོན་ལས་ཆོས་ལུས་ཟིན་
ནས་དབང་སྟུང་མི་རུང་།

དག་པོ་ལ་མཆོད་པ་སྤར་ལྟར་ལ། སྐྱ་ལས་ལྷ་མོ་ནག་མོ་ཁྲོ་མའི་ནམ་ཅན་
བྱམ་པ་ནག་པོ་བདུད་ཅི་ནག་པོས་གང་བ་ཐོགས་པས་ཁྱས་བྱས་པས་ནད་
རིམས་གདོན་བགོགས་སོགས་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དག །སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་ནག་
པོ་ཆར་སྒྲིན་འབྲིགས་པ་ལྟ་བུའི་གསེབ་ནས་སྟོག་ཐེང་འབྲུག་པ་ལྟ་བུའི་མཆོན་
ཆ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོས་ནས་ནད་གདོན་དབྱ་བགོགས་ཐལ་བར་བརྟུག །དེ་ཐམས་
ཅད་ཤ་ཁྲག་གི་ནམ་པར་ཁྲོ་མོ་ནམས་ཀྱིས་ཞལ་དུ་གསོལ་བར་བསམ།

བསྟུང་འཁོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་མ་བསྟོམ་ཡང་ཆད་པའི་སྟོན་མེད་
ནའང་བསྟོམས་ནས་སྒྲགས་བརྒྱས་ན་བར་ཆད་བསྟོག་པ་དང་། སྤྱིག་སྤྱིབ་འདག་
པ་ལ་ཆེས་ཆེར་བསྒྲགས། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོག་ཆ་ནས་

ཤེས་པ་བརྩ་ཡོད་པ་ཁོ་ལོ་བརྩར་ཤར་བ་ཡིན་པས་འདིའི་སྐབས་དཔེགས་རིམ་
སྒྲ་བྱ་མང་ཡང་གཙོ་ཆེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་རྒྱས་བཏབ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
བཅོས་མ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱས། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་པན་བདེའི་ཆེད་
དུ་ཅུང་ཟད་རེ་དཔེགས་ན་རང་རང་གི་ཆོད་ཀྱིས་གནད་དུ་འགྲོ་རྒྱ་ཡོད། ཨ་རིག་
དགོ་བཤེས་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་དང་། རྡོ་རྗེ་ས་
འོག་བཞུགས་གནས་དེ་ཉིད་དེས་སྐྱལ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཞིང་ཡིན་པས་
གཙུག་ཏྲར་འཁོར་བསྐྱར་ཁ་ནས་མཁར་བསྟན་ནས་བཞུགས། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་དབྱ་
ཐུང་དུ་བསྟན་ནས་བཞུགས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་གི་རི་སྒྲིང་སོགས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་པལ་ཆེན་དུ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྐྱལ་ཞི་དང་། སྤྱི་བྱ་
ཚུགས་གསུངས་པ་དེ་འབྲེལ་ཡིན།

དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་མི་གཞོད་པ། སྤྱད་པར། མཁའ་ལ་རྒྱང་
བརྟན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཕྱང་ལོ་བརྟན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་ལུགས་
ཀྱིས་ཅེད་མོ་ལྟ་བུ་ལ་དབྱེད་ན་གོ་རྒྱ་ཡང་ཡོད། ཁོ་བཅུའི་སྤྱིན་སྟེག་ལ་འདིགས་
བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དང་། གཞོད་མཛེས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་
ཡོད། སྤྱི་མཛད་དང་། གཞོད་མཛེས། རྡོ་རྗེ་ས་འོག་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་ཀྱུན་
མཁུན་གོང་མའི་ཁོ་བཅུའི་བསྐྱར་འཁོར་རྡོ་རྗེའི་གོ་ཁབ་དུ་འདུས་པ་ལྟར་ལ་སྤྲུ་
གི་ཉ་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་འབུལ་མཛད་པ་ལྟར་གཞོད་མཛེས་དང་ས་འོག་གཉིས་
ཀར་སྤྲུགས་གཅིག་གིས་ཆོག་པའམ། ལྷང་སྐྱ་རོལ་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཁོ་བཅུའི་སྤྱིན་
སྟེག་ལས་རྡོ་རྗེ་ས་འོག་ལ། ཨོྫེ་ལྷུ་བརྩ་བླ་ཏ་ལ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་མཚན་སྤྲུགས་ཀྱིས་

ཟུར་དུ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པའི་ལུགས་གཉིས་སྒྲུང་ཞེས་ཞར་ལ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སོགས་སུ་གནས་པ་ཞུ་བ་ལས་རྟོར་སེམས།
དེ་ལས་ཆོས་འབྱུང་གྲུ་གསུམ་ལ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་
ཞེན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་ཅེ་མོ་སྤ་བ་ཟུར་དུ་ཟུག་པ། ཞྭ་དུ་ཁ་དང་། ཟུར་གཅིག་
ཤར་དུ་བསྟན་པ། དབྱིབས་ཤོག་བྱ་བཞི་གསུམ་ཟུར་ཟུར་བ་དང་། ཡོངས་
གསུམ་དམར་གཏོར་ཟུར་གསུམ་ནང་བྱས་པ་དང་། བསོད་གསུམ་རྩོ་རྩོ་འཆང་
ནས་ཤོག་བྱ་ཟུར་གསུམ་གཉིས་ཟུར་བའི་ཟུར་གཅིག་ཟུར་དུ་བསྟན་པ་གཞོན་
བྱ་མའི་རྩ་གཉིས་བྱ་གསུངས།

ཆོས་འབྱུང་གིས་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད། འོག་ཟུར་སྤ་ཞིང་
སྟོད་ཡངས་པས་ལས་དང་པོའི་སྐབས་ཡོན་ཏན་སྤ་ཞིང་། མོས་སྟོད་ནས་གོང་
འཕེལ་དུ་འགོ་བ་དང་། བྱི་དཀར་བས་ཨེས་མཆོན་པའི་སྟོང་ཉིད། ཟུར་གསུམ་
ཀྱིས་དེ་ལ་ཕྱོག་པས་བྱེ་བ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཟུགས་གསུམ།
ནང་དམར་བ་དང་རྩ་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་མི་ཀྱིས་མཆོན་པའི་བདེ་ཆེན་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཉེན་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དེར་ཚུད་པ་སྟོན་བྱུང་གི་སྤོང་གཞི་ལྟར་
ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའི་རྣམ་
འབྲུལ་དང་། དེ་བསྐྱོམས་པས་འབྲུབ་པར་སྟོན་པའོ། །

ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་ཟུར་དུ་པོ་ལྷང་གྲུ་ལས་སྤ་ཆོགས་པར་འདབ་མ་དཀར་
སེར་དམར་ལྷང་སྤེལ་བ་རེ་བཞི་བྱས་ནས་ཕྱོགས་རེར་འདབ་མ་ཉི་ལུ། སོ་
གཉིས་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བརྒྱད། བཅུ་དྲུག་བྱས་ན་ཕྱོགས་རེར་བཞི་རེ་ཡོད་

པ། ཉེ་བ་ལྔ་དུ། གེ་སར་སེར་པོ་ས་བསྐྱོར་བའི་ཉེ་བར་རྩྱུ་ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་
ཉེ་བ་སྟོན་པོ་བྱ་བཞི་བ་བྲེའི་ཞབས་ལྟ་བུ་སྟོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་པ། དཔངས་སྟོ་
ཆད་ལྔ་པ། “རྩའི་”ཅ་བའི་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁས་འབྲོ་བ་སྟོང་རྗེས་མི་གཏོང་བ་མཚོན་
ཞིང་། རྩ་ཁུའམ་ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་པའི་ཕྱགས་གཉིས་ཡོད།

དེའི་ཉེ་བར་རྩྱུ་དཀར་པོ་ལས་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྔའི་ཚོགས་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྟོན་འབྲིགས་བ་ལྟར་སྟོ་བ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྟོན་གྱི་འོད་ཟེར་འབྲོ་བའི་
དོན་ཡིན། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཉེ་བ་ལ་རྩྱུ་གྱིས་མཚན་བ་ལས་གཟུགས་
ལྷང་ནམ་བར་དག་བ་ནམ་སྤང་བསྐྱེད། རྟོར་སེམས་དང་ནམ་སྤང་གཉིས་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་ཕྱག་ལྷམ་བཅས་ཚོ་ག་ལྟར་ལ། ཞབས་སྟབས་བྲག་དཀར་དཀར་
བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་གསུངས། རྟོ་རིག་སྤྱོ་ཐོ་ཡོན་གྱིས་ཞུས་ནས་
སྐྱབས་མགོན་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རྟོགས་གནང་སྐྱབས་དོར་
སེམས་དང་ནམ་སྤང་གཉིས་ཀ་སྦྱིལ་ཀྱང་གསུངས་ཞེས་ཁ་གྲུའི་དགོ་བཤེས་
དར་རྒྱས་ཆང་གིས་གསུངས་ལ། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་བྲིས་ལན་
ལས་ཀྱང་། འདིའི་ཆོས་འབྱུང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་འདུས་བ་འཇམ་
དོར་དང་མ་ཐུན་ཞིང་། དེར་ཀུན་བཟང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཅན་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་
གིས་བཞུགས་བ་གསུངས་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་དོར་སེམས་དང་ནམ་སྤང་གཉིས་
ཀ་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱ་བར་གསུངས།

ནམ་སྤང་གི་ཕྱག་མཚན་དོ་རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་ནི། འཆང་བཟུང་གི་

ཅིབས་དོན་རྗེ་ཡོངས་རྫོགས་བྱ་ཞེས་སྒྲ་མས་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་དོ་
རྗེ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་འདྲིན་པར་གསུངས་པས་དོན་རྗེ་རྒྱུད་པ་འདྲིན་པ་མི་
འཐད་གསུངས། འཁོར་ལོའི་ལྟ་བུར་དོན་རྗེ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་རྗེ་
ལྟར་པའི་ཡུ་བ་ཅན་དུ་འཆད་དོ། །

ནམ་སྤང་ལྷ་བ་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བྱ་བཞི་སྟོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བ་
ནི། ཕྱི་ནས་ནང་དུ་དཀར་མེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་ཅིག་པ་རིམ་བ་ལྔ་དར་གྱི་
ཡོལ་བ་ལྔ་བཅེགས་ལྟ་བུ། ཅིག་པའི་ཁར་བ་བྱ་གཞི་དམར་པོ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་
བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་དབྱེབས་དང་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་པས་བྲ་བཏབ་བ་ལྟ་བུ། དེའི་
སྟེང་ཅིག་པའི་ཁ་པན་ཚུན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྔ་གྱི་ཀ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་
བཏེན་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་བཞི་བཅེགས་དང་། ཉིས་བཅེགས་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་
བཞི་བཅེ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་བྲད་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མས་བཞི་བཅེགས་
གནང་གསུངས། སྟེང་གི་ལུས་ཕྱི་མ་གསེར་སྒྲུལ་དང་། ནང་མ་གདུང་རྒྱུ་ལ་
བཀལ་བའི་ལུས་སྟེར་ཚུ་སྟོན་མ་ཀ་རའི་ཁ་འབྲམ་ནས་རིན་པོ་ཆེའི་བྲ་བ་དང་བྲ་
ལྟར་འབྲུངས་པས་གསེར་སྒྲུལ་གྱི་བར་སྟོང་ཁེབས་ལ། ལུས་གྱི་སྟེང་བྲལ་ལྟེ་ཉིས་
བཅེགས་ལ་སྒྲུལ་བྱ་བཀལ་བ་བྱ་འདབ་ཅེས་བྱའི་འདབ་མ་ལ་དཔེ་སྒྲུང་བ་འབྲ།
སྒྲུལ་བྱ་དེ་ལ་བཙུགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ཤར་བྱ་སྟེ་ལྷགས་མཚུ་མེད་མགོ་
མཐུག་བསྐྱར་བའི་མས་སྟེ་ཕྱིར་གྱིས་ཉེ་འདོད་སྒྲུལ་གྱི་སྟེང་ཚུ་མི་འབབ་པའི་
ཆོད་དུ་བཙུགས་ལ། དེའི་སྟེང་སྟེ་འབྲུམ་མཐའ་ཡབ་ཁར་ཆོད་པད་འདབ་ལྟར་

བསྐྱེགས་པ། རྒྱ་དཀར་ནག་གི་མཁར་གྱི་ཁར་ཕག་ཏུ་ཡིབས་ནས་མདའ་མཚོན་
འཕེན་ས་ཡོད་པ་དེར་དཔེ་སྤངས། དབུས་ཀྱི་མཐོང་ལ་ཀ་བ་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བཏང་
ནས་ཐོག་ཕྱབ་པའི་སྟེང་རྒྱ་དཀར་གྱི་སྒྲེགས་བཅ་བཞུགས་པའི་ཁར་བྱ་ཆུང་དང་
བཅས་པའི་རྩོུ་མེ་ལོ་རྩ་ལོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་སྤྲས་པ། མདའ་ཡབ་ཀྱི་བྱར་
བཞིར་སྟེ་ཁྱུ་ཁ་ནང་བསྟན་གདུགས་འཛིན་པ་བཞི་དང་། མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཕྱོགས་
རེར་གསེར་གྱི་བྱ་མ་བ་ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་སྟེལ་བ་བརྒྱད་
བརྒྱད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྩེའི་བདེ་མཚོག་མཚོད་སྤང་ལས། མཛེས་པའི་
སྟོག་ཆགས་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱིས། །མི་མཐུན་བདུད་ལས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་
མཚན་དང་། །རབ་མཛེས་བ་དན་ནམས་ཀྱིས་མཚོད་པར་བྲ། །ཞེས་རང་གི་དག་
ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཚན་མས་བཟ་བ་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེ་
མེད་པ་བ་དན་ཏེ། སྟོགས་ཆགས་གསུམ་ནི། ཁྱུང་དང་སེལྟེ་སྤྲ་པའི་བྱ་སེལྟེ་
རྒྱང་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་ལུས་བྱིངས་སེལྟེ་ལ་སྤེར་མོ་གཉིས་དང་། གཤོག་པ་
གཉིས་དང་། ཁྱུང་གི་མཆུ་ཅན་ནོ། །ཉ་དང་སྤུ་ལྟེ་པའི་བྱ་ཉ་སྤུ་རྒྱས་པ་ཞེས་
ཉ་ལ་སྤུ་གྱི་མཆེ་བ་དང་། སྤུ་དང་། མཐུག་མ་ཡོད་པ་དང་། དུང་དང་ཆུ་སྤུ་
སྤྲ་པའི་བྱ་ཆུ་སྤུ་མ་ཀ་ར་ཞེས་ལུས་དུང་ལ་ཆུ་སྤུང་གྱི་མགོ་ཡོད་པའོ། །འདིའི་
མགོ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་བྲས་པར་བཤད།
འདིའི་སྟོགས་ཆགས་ཀྱི་གངས་སུ་ངང་པ་སྤྲ་བ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག་པ་ཅི་འདྲ་
ཡིན་མཛེས་པས་རྩར་ཚོད་གསུངས། དཀྱིལ་ཚོག་རྩོུ་མེ་སྤང་བ་དང་། རྩོུ་མའི་
བསྐྱེད་རིམ་འདོད་འཛོད། དར་སྟེ་ཅེ་མོར་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ངང་པའི་

ཀྱལ་པོ་དང་། ལྷ་ཟ་བ་དང་། ཉ་སྤྱ་རྒྱས་བ་དང་། ཚུ་སྤྱིན་གྱིས་མཆོན་པ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནི་སེལྷེ་དང་། ལྷ་ཟ་བ་ནི་ཁྱུང་ཡིན་པར་
བཤད།

ཅིག་པའི་འགྲམ་དུ་འདྲོད་ཡོན་གྱི་སྤྲུལ་བྱ་དམར་པོས་བསྐྱོར་བ་ལ་བཞུགས་
སྟབས་དང་ཁ་དོག་སྤྲ་ཆོགས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་ཇུས་སྤྲ་ཆོགས་
ཐོགས་ནས་མཆོད་བཞིན་པ། སྤྲུལ་བྱ་འདྲིའི་མིང་ལ། འདྲོད་སྤྲུལ། གཟུངས་སྤྲུལ།
སྟེགས་བྱ། ཁ་ཁྱེད། ཆོན་ས། ཞེས་བཤད།

སྒོ་བཞིའི་མདུན་དུ་སྟེགས་བྱ་བྱ་བཞི་པའི་སྟེང་བྱམ་བ་ལ་གནས་པའི་ཀ་བ་
བཞི་བཞིས་བཏེག་པའི་རྟ་བབས། གསེར་། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། རྟ་མིག་། ལུན་
སྤྲུལ། བ་རྩྭ། ལུན་པ། ཤར་བྱ། རིན་པོ་ཆེ། མིག་པ། མདའ་ཡབ་སྟེ་སྤྲུལ་བྱ་བཙུ་
གཅིག་དང་ལྷན་པའི་ཅེ་མོར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་བ་དང་བཙུ་བ་གཉིས་ལས་
ཕྱི་མ་གཙོ་སྤྲུལ། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རི་དྲགས་པོ་མོ་གཉིས་མིག་མི་འཇུ་མ་
བར་ལྷ་བ་འདི་ལ་མཆོན་དོན་གྱི་ཁྱུངས་གསལ་པོ་མ་མཐོང་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་
དང་བསྐུན་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བ་བྲལ་རྣམ་པར་དག་བ་མཆོན་བ་དང་། ཡང་
ན་རི་དྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་བདག་ཏུ་གཟུང་བ་མེད་པས་བདག་མེད་བ་མཆོན་
ཞིང་། དེ་ཆོས་འཁོར་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་གནས་པའི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་བ་མཆོན་ནས་ཞེས་པ་ཁ་ཆེན་ངོ་མཆར་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། རྟ་
བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་བྱམ་བ་བཟང་པོ་ལས་སྤྱེས་པའི་དབག་བསམ་གྱི་
ཤིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དུ་སྤྲུལ་བྱེད་དང་། བར་བར་དུ་བྱུབ་བ་ཐོབ་བ་དང་། སྤྱིན་གསེབ་

ནས་ཐོན་པའི་ལྷ་མེ་ཉོག་གི་སྤང་བ་བརྒྱུད་བས་མཛེས་པར་བྱས་པ།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྤྱང་ལོག་ཐམས་ཅད་ཤར་དཀར། ལྷོ་སེར། ལུབ་
དམར། བྱང་ལྗང། དབུས་སྡོ་བའི་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་། སེར་པོ་
ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆའི་རྩལ་སྤར་བ་ལས་བྱུབ་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཅ་ཐིག་
ནས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་འོང་བར་དོ་རྩེ་ཅེ་གསུམ་པས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་
དོ་རྩེ་མིག་མང་རིས་སུ་རྒྱགས་པའི་རེ་མིག་དགུ་པ། འདི་ལ་ཞེ་དགུ་མ་དང་།
བཅུ་གསུམ་མར་དཔའ་གཅིག་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱང་གི་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་
པོར་བསྐྱོར་བ་ལ་བཞེན་པའི་ཀ་བ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཏེག་པའི་གདུང་གིས་ཐོག་ཕུབ་
ཀྱང་རུང་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྤྱད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་
འཆང་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཅུའི་དུས་ལྷག་འདར་སྤི་མི་མི་འདྲག་མའི་དུས་ལྷ་
བསྐྱིགས་ནས་དོ་སྤྱོད་གནང་བའི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ནས་སྒོས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་
སྤྱང་ནས་སྤྱ་སྤྱིར་ཞིབ་པར་བད་སྤྱོད་མཛད་ཀྱང་མང་བས་མ་གྲིས་སོ། །

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱི་རོལ་དུ་བསྐྱུ། དེའི་སྤྱིར་ཆོས་འབྱུང་། དེའི་སྤྱིར་
བསྐྱུང་འཁོར། དེའི་སྤྱིར་ཤར་དུ་གཏུམ་བྲག་སོགས་དུར་ཁྲོད་བརྒྱད་དེ། རོ་མགོ་
མེད་ཀྱིས་འཆག་པ་དང་འགྲོ་བ། འགགས་ཏེ་ཤིང་ལ་དབྱུངས་པས་ལངས་པ། ས་
ལ་འབྱེལ་བས་ཉལ་བ། གསལ་ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་འདུག་པ་སྟེ་རོས་སྤྱོད་ལམ་
རྣམ་བཞིའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་ལས་
གཞན་པའི་རོ་བམ་རིལ་དང་། སྐམ་སྒོན་རྩིད་པ་རུལ་བ། ཀེང་རུས་འཐོར་བ་དང་།

མ་འཁོར་བ་གཅུང་དུ་བཀའ་སྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་དང་། མི་ཉལ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་
སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ། སྤྱིན་བརྒྱུད་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། དེ་ལས་ཆར་འབབ་
པས་སྤྱིང་རྩེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཆོས་སྒྲོན་པ། ཆུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས། ལྷ་ཡིད་བཞིན་ཀྱི་ནོར་བུ་ཐོགས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱུག་དང་བསྐྱེད་པ་ཞི།
དེ་ཆུ་ལ་གནས་པས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མ་བུལ་བ། ཤིང་གིས་རྩ་
དབུ་མ། དེའི་རྩ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་སེམས། ཅེ་མོའི་ཞིང་སྤྱོད་གིས་བྱེད་
རྒྱ། མེས་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱིབ་པའི་བྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་དགོས་པ། རིས་བདེན་འདྲིན་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་བྱེད་པའི་བདེ་སྤྱོད་། བྱ་དང་། གཅན་གཟན། གཞོད་
སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཞིས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ། བྱ་བ་ཐོབ་ཀྱིས་ལམ་
བསྐྱོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། སྤྱོད་མོང་གི་བྱ་བ་པ་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་གྱིས་
འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དངོས་བྱ་བ་བརྒྱུད་དང་ཆོས་སྤྱ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡང་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་
ལུགས་འབྱུང་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པ་ལས་འབྱུབ་པས་རེ་རེ་འང་བརྒྱུད་ཆོན་དུ་བྱས་པས་
ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འོང་བར་བྱ་བ་
ཅིང་། སྤྱོད་དུ་རྒྱུད་སྤྱུངས་པ་ལ་དུར་ཁྲོད་ཅི་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་ཀྱང་སྤྱོད་
མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྤྱོད་པས་ལ་བར་འཆར་བ་བྱ་གཅིག་
པའི་མས་བྱ་བར་པ་ལྟར་འོང་བ་ནི། རྣམ་དུ་མི་ཉལ་པ་དང་སྤྱོད་ཉིད་ལ་འཕྲིན་ཆུང་
བ་ཞིག་ལ་བྱེད་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་མི་ཉལ་པ་དང་སྤྱོད་ཉིད་མི་སྤྱོད་པ་མེད་

པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་གལ་ཆེ། ཕྱོགས་སྐྱོང་སྟོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་རམ་བྱལ་བཞི་ཡུལ་བཅས།
ཞིང་སྐྱོང་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་སྤྱལ་བ་ཡིན་པར་གོ་ཆེད་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བཞེན་པའི་
གདོང་པ་ཅན་གཏོར་མ་འཛིན་པ། འཛམ་གླིང་སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་སྐྱོང་དང་། ཡུལ་གྱི་
བྱེ་བྲག་སོ་སོ་སྐྱོང་བ་ཞིང་སྐྱོང་དང་། ཕྱོགས་འདི་སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་སྐྱོང་། ལུང་པ་
སོ་སོ་སྐྱོང་བ་ཞིང་སྐྱོང་ལྟ་བུ་ལྟོས་ས་ལྟོས་འཛིན་དང་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གིས་འཛིན།

དཔོན་སྟོབ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་འདིའི་སྤྱིན་ཐམས་ཅད་སྤྱལ་མགོ་ཅན་
དགོས་པར་གསུང་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས་ཞིང་
སྐྱོང་ལྟར་སྤྱ་རང་རང་གི་སྤྱལ་བ་ཡིན་རྒྱ་རེད། འདིའི་བྱུ་བ་ཆེན་བརྒྱད་ལ་བོད་
འགའ་ཞིག་གིས་བི་ར་མ་པ་སོགས་བརྒྱད་བྲངས་པ་མཁས་བྱུ་བ་རིན་པོ་ཆེས་
བཀག་པས་མིང་གི་ངེས་པ་མེད། བྱུ་བ་པ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡན་ཆད་ལ་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་མན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་
གནས་པ། དམ་ཆོག་སྐྱོད་པ་དབང་བཞི་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ལ་
གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་མས། ཐུན་མོང་གི་བྱུ་བ་བརྒྱད་ཐོབ་
པ། ཆེའི་རིག་འཛིན་བརྟེན་པ། རྒྱན་བྱལ་ཅང་ཉེ་ཉུ་ཐོད་པ་སོགས་དམ་ཆོག་གི་
བརྒྱལ་ཞུགས་འཆང་བ་ལ་གསུངས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ལྟ་བུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་།
གཙོ་བོ་དོན་ལྡན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ། སྐབས་མགོན་དོན་ལྡན་
འཆང་ནས། སྐྱོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་གསུངས།

གཅེར་བྱས་སྦྱིབ་གཡོགས་མེད་པ། སྦྱ་བཞིག་པས་སྤང་འདས། ཅང་ཉེ་ཕྱི་
སོགས་ཐོགས་པས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་མཆོན་པར་ཡང་གསུངས། བྱི་བྱ་ལ་
བསྐྱེད་བྱེད་རེ་ཁས་ཆོས་འབྱུང་མཆོན་པས་དཀར་པོ་བྱེད་པ་དང་། འོད་སྤང་རྩ་
རྩེ་ལས་འཕྲོས་པ་གོ་ཆེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅད་མི་བྱ་བ་དང་། འོད་ཟེར་
མཐའ་མེད་དུ་འཕྲོ་བ་ཤེས་ཆེད་འོད་སྤང་གི་མཐར་བཅད་མི་བྱ་ཞིང་། འོད་ཟེར་
ཆོད་མཉམ་པར་འཕྲོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆ་ཆུང་བཞིར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ལྟ་དང་མི་ལས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་མིག་ནས་ལྟ་
བ་ལྟར་ཕྱོགས་གང་ནས་བལྟས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་
འཆར་བས་ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ་ཞིང་ནང་བལྟས་ཕྱི་གསལ་བའི་གཞལ་ཡས་
ཁང་རོ་པོ་རྣམ་སྤང་དང་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ། རྣམ་པ་དེར་ཤར་བ།
ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ན་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་
མཉམ་པ་མེད་པས་བྱ་བཞི་པ་སོགས་དཀྱིལ་ཆོག་ལྟར་རྣམ་དག་དང་མཆོན་དོན་
ཤེས་ནས་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་བསྐྱོམ་པས་མ་དག་པའི་ཞིང་ལ་སྦྱོད་པའི་
ལས་ཀྱི་རུས་པ་སྦྱོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་བྱུབ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་འབྱུབ་པའི་སྦྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

བར་དོ་ལོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྲེར་གྱི་མགོ་འདི་ནས་འཛིན་པ་དང་། ཨ་ཡིག་
དང་པོ་ལས་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་འཛིན་པ་གཉིས་སྤང་བས་གང་ལྟར་ཡང་རེ་མིག་
དགྲ་པའི་དབྱས་སུ་ཡི་སྡོ་སྦྱ་ལས་གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ། ལམ་གྱི་དཔེ་དོན་
གྱི་འོད་གསལ། འབྲས་སུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་རྒྱུད་དཀྱིལ་རྒྱུ་པོ།

མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་དང་། ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མཚོན་པས་ཁ་དོག་ནག་
པོ། གཏུམ་མོས་མཚོན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་
བའི་གནད་ཡོད་པས་དམར་མདངས་ཆགས་པ། མེ་རླུང་དག་དུ་འབྲེས་པས་རླུང་
དག་དུ་གཡོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན། ཉན་གྱི་ཤར་མ་གཏོགས་པའི་རེ་མིག་གཞན་
གསུམ་དང་། རྒྱ་བཞིར་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དང་ཉི་མའི་གདན། རེ་མིག་ནང་གི་ཤར་
དང་། བྲ་བཞི་དང་། སྤྱིའི་བྲ་བཞིར་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དང་རྒྱ་བའི་གདན་རེ་རེ།
པ་སྒྲས་འཁོར་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་གོས་པ། ཉི་མས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ་པ། རྒྱ་
བས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་གྲུ་འཕེལ་བ་མཚོན་པར་གསུངས།

བར་དོ་ཡོངས་སྤྱི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དངོས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི།
འོད་གསལ་ཚས་ཀྱི་སྤྱ་ལས་ཡོངས་སྤྱ་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྱར་
བཞེངས་ཏེ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་སྒྲིབ་པའི་འཕེན་པ་དན་པར་བྱས་ལ་གདན་དབྱས་
མའི་སྤྱང་དུ་དོ་བོ་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཨ་ཡིག་དང་པོ། དེ་
ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་མཚོན་པའི་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི་མེ་ཡོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའོ། །

དེའི་དབྱས་སུ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་བྱར་དོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྫིེ་ ཡིག་རང་སྤྱ་སྤྱོགས་
བཞིན་པ་བསྒྲོམ་པས་བར་དོའི་དག་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱ་མའི་སྤྱ་དང་ཡོངས་
སྤྱིའི་གསུང་མཚོན། དེ་ལས་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་པ་ཡུ་བའི་ལྷགས་མཚམས་སམ་
གཞུང་ཐུར་ལ་རྫིེ་ ཡིག་གིས་མཚན་པས་དེ་དག་གི་ཡིད་མཚོན། དེ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས་སྤྱོགས་བཅུའི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགྲུ་དང་། དེ་ཡང་

འར་ཕྱོགས་པ་རྣམས་རྣམ་སྒྲུང་འཇམ་དབྱེད་ས། ཕྱོ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་
དཔལ་རིན་འབྱུང་། ལུ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་འོད་དཔག་མེད། བྱང་
ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་དོན་གྲུབ། དབུས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་འཇམ་དཔལ་
མི་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་ཅན་གཡས་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་དང་། གཡོན་པོ་ཉི་འཛིན་
པའི་རྣམ་པར་སྦྱུན་བྱངས་ཉེ་རལ་གྱི་རྒྱུ་ཉིང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེས་པས་བར་དོ་བའི་
བྱ་བ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་པ་དང་ལོངས་སྤྱིའི་མཛད་པ་མཆོན། དེ་
ལོངས་སྤྱ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷ་གྱུར་པ་ལོན་
ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱང་མེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སོ་སྤྱེ་ལྷ་ཅི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་འཕགས་
པ་དག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྤྱ་ཆོ་ག་ལྷ་ཉེ་དེ་ལ་
ར་རྒྱལ་བཞག་པས་བར་དོ་བ་དང་། སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་དང་། ལོངས་སྤྱ་མཆོན།
དེའི་ཐུགས་ཀར་ཞུ་ཞུ་དམར་པོ་ལས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བས་
གཞི་ལ་མཆོན་དོན་མེད་ཀྱང་ལམ་འབྲས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པའོ། །

འཇམ་དབྱེད་ཀྱི་རལ་པའི་ཐུར་ཕྱད་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་ཞིང་། དེ་ཡང་
དབུ་སྒྲུ་དུམ་བུ་ལྷར་སྦྱས་ནས་ཕྱད་པའམ། དབུ་སྒྲུའི་སྒྲེ་མོ་ནང་དུ་བཟུས་པའི་
ཁྱག་སོ་ལྷ་བྱས་པའི་དབུས་མའི་ཆེ་མོར་ཞོར་བུའི་ཉོག་གིས་སྦྱས་པའོ། །དེ་དག་
ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་
ཞིང་རང་ལ་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་དོ་སྦྱོང་། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དཔེ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་འབྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
ཞིང་དེ་ལྷ་བུའི་ཉོགས་པ་སྤྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྤྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུར། འབྲས་བུ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་སའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་
བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་བས་མཐར་དངོས་གནས་ལ་འབྲུབ་པའི་བག་ཆགས་ཁྱད་
པར་ཅན་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྒྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་སྤྱར་
བ་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ལྟར་ཡང་། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་
རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུར་ལྟར་སྤྱལ་བའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་སྟིང་གའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྣམ་སྤྱང་སོགས་
སངས་རྒྱས་རིགས་ལྟ། རྩོམ་མེད་མོ་སོགས་སེམས་དབའ་སོ་གཉིས། རྩོམ་
ལྷགས་ལྷ་སོགས་ཁྱོ་པོ་བརྒྱད། སེམས་མ་རྩོམ་མ་སོགས་རིག་པ་བཞི་སྟེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་འཇམ་དབྱངས་རིགས་ལྷའི་རྣམ་པར་
སྤྱན་དངས་པར་སྒྲ་མས་གསུངས། ཡང་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ། སེམས་དབའ་
བརྒྱད། ཁྱོ་པོ་བཅུ། རིག་མ་དགུ་སྟེ་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་འཇམ་དབྱངས་
རིགས་ལྷའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འཕེན་ཞེས་ཐང་སག་པས་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་
ལ་དོགས་པ་མེད།

ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། སེམས་དབའ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་དྲུག་
གམ་སོ་གཉིས་གསུངས་པས་དང་པོ་གསང་འདུས། གཉིས་པ་ཀུན་རིག་ཤམ་སྤྱལ་
པ་ཞེ་དགུ་མ་དང་འགྲིག་སྟེ། མཁས་བྱུང་རྩེའི་འཛིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་
མོར། རྒྱའི་ལྷ་འདི་དག་ཡོ་ག་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཞེ་དགུ་མའི་རྒྱའི་ལྷ་པལ་ཆེར་ཀུན་རིག་ཏུ་ཡོད་པས་གཤེགས་པ་ལྟ།

གཤེགས་མ་བཞི། སེམས་དཔའ་བཙུ་བྱུག །སེམས་མ་བརྒྱད། ཁོ་བོ་བཞི་སྟེ་
ཀུན་རིག་ཅུ་བའི་ལྷ་སོ་བདུན་དེ་ལྷར་སྦྱུན་བྲངས་ཡང་རུང་ངམ་སྟེ་ཡང་
གསུངས་བཤད་མིན་པས་ཁ་ཆོན་ཆོད་དཀའ་གསུངས། གང་ལྟར་རྒྱུད་སྟེའི་ལྷ་
ཆོགས་གངས་མེད་སྦྱུན་བྲངས་ཏེ་རྒྱ་རྩེ་རྩེ་འདྲིན་པ་སྟོང་སྟོང་ནས་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་
ཉི་མ་ལ་ཐེམ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉི་མ་ལ་ཁྱེན་ས་པས་སྤར་ལས་
གཟི་བརྒྱུད་དང་རྒྱ་ཁྱིམ་ཆེ་ཞིང་བཟོད་པར་བཀའ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དཔག་ཆད་
སྟོང་སྟེག་བརྒྱར་བྱས་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ནི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། དེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོ་
བའི་ནམ་ཤེས་ཁྱེན་ས་པ་དང་། དག་མ་དག་གི་སྦྱ་ལུས་པ་དང་། འོངས་སྦྱས་
རགས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་འདྲིན་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ལོ། །

དེའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ག་མི་ཆད་ཅུ་གསུམ་ཅན་ནམས་སྟག་པར་བྱེད་
པའི་རང་སྒྲ་འབྲུག་སྟོང་ཕྱིར་བ་ལྷར་སྦྱོགས་ཤིང་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། དེ་ལས་
འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷ་ཞེ་དགྲའི་ནམ་པར་སྦྱུན་བྲངས་ཏེ་རྩྱུ་
ལ་ཐེམ་པ་ནི་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་གསུང་ས་ཐོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ངག་གི་བྱེད་པ་སྟེ་རྟེན་དང་། སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་དང་
འོངས་སྦྱའི་གསུང་དང་ཆོས་མཐུན། རྩྱུ་དེ་འོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་འོངས་
གསུང་གྱི་རྩེ་རྩེ་ཅེ་དགྲུ་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྩ་བཞི་དང་མར་རྩ་བཞི། དབུས་རྩ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའི་ཁོ་བོའི་རྩེ་རྩེ་ཅེ་དགྲུ་པ་ཁ་དོག་ནག་ལོ། རྩ་ཤིག་ཏུ་
གདེངས་པ། ལྷེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་མཆོན་པ། རུལ་སྟན་རེ་རེའང་རུལ་སྟེད་གྱི་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་འཕྲོས་པའི་སྒྲེ་
ལས་དོན་རྗེ་ཆེ་ཆུང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་པས་གདུག་ཅན་རྣམས་ཆར་བཅད། རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ལྷ་ཞེ་དགུ་དང་། འཛིགས་བྱེད་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་
རྫོགས། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་མཆན་དོན་རྗེ་དང་། ས་བོན་རྩྱུ་སོགས་ཉི་
གདན་ལ་གནས་པ་དཔག་མེད་སྒྲོས། ཡབ་ཡུམ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་
དབང་བསྐྱུར། ཡུམ་མེད་དང་ཕྱག་མཆན་སོགས་ལས་བདུད་ཅི་དང་འོད་ཟེར་སྦྱོ་
བ་སོགས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན། ཉན་རང་བྱང་སེམས།
ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོ། ཆོས་སྤང་སོགས་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
སྦྲིན་པར་བྱས་ནས་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་མོས་པ་ལ་
ཆོགས་རྫོགས་པ་དང་བསོད་ནམས་བསམགས་པའི་སྦྱོད་པག་མེད་ཡོད།

སྒྲོས་པའི་ལྷ་དང་ས་བོན་ཕྱག་མཆན། དེས་སེམས་ཅན་ལྟར་བཀོད་པ་
ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་དོན་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ནི་བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཐུགས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཕྱང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱས་བསྟན་པའི་དབང་པོ་
ལ། དེག་པའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་སྦྱེད་མཆེད། ཁོ་བོའི་སྦྱས་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་
རྣམས་བྱབ་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཟླ་ཉི་
དོན་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྟེན་བརྟེན་པ་རྫོགས་པར་བྱབ་པ་
ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྦྱོར་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མངལ་གྱི་
སེམས་ཅན་ཕྱིར་བཅོས་པ་དང་། ལམ་འབྲས་ཀྱི་སྦྱུལ་སྦྱུད་ཆོས་མཐུན། མཛོན་

བྱང་ལྔ་པོ་དེ་དཔལ་འཛིན་གྱི་དག་ནག་གི་སྐྱབ་ཐབས་ལྟར་ལ། ཁ་སྐྱོར་ཙ་འབྲེལ་
དང་། རྒྱ་ན་ཨ་ཀ་རས་ཆུ་ཉི་སྐྱོ་ཇོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་སྤར་ལྟར་དང་།
རྒྱ་དང་རྩོ་རྩེ་ས་པོན་བྱག་མཆན་སོར་རྩོགས་ལས་བྱང་ཆུབ་པ། འོད་ཟེར་གྱིས་
སེམས་ཅན་ལྟར་བཀོད་དེ་ཐེམ་པས་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ། སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་མངོན་བྱང་ལྔ་ས་བསྐྱེད་པ་འདི་གཞི་ལ་བར་
དོ་བ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་
འབྱུང་འབྱུང་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱོང་། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱ་
ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
རྩོགས་པ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙ་སྤྲིན་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་། འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་གྱི་སར་འོངས་སྐྱོ་རྩོ་རྩེ་འཆང་གིས་སྐྱལ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ཐེར་འབྲམ་སྐད་ཅིག་ལ་
འབྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱོམས་པས་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་འབྱུབ་པའི་རྒྱས་པ་བྱེད་པར་ཅན་བཞག་
སྟམ་དུ་སྐྱུང་གཞི་སྐྱོར་བྱེད་དོ་འཕྱོད་པར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ།

དེ་ཡང་ཆོགས་ཞིང་ནས་འདིའི་བར་གཞི་དུས་གྱི་ལམ་ལྔ་སོགས་ལ་སྐྱོར་
ཚུལ་མིར་སྐྱེ་བའི་ལས་བསགས་པ་ནས་སྤྲིག་སྐྱུའི་སྤྱ་ལོག་བར་གཞིའི་ཆོགས་
ལམ། སྤྲིག་རྒྱ་ནས་བར་དོ་ཤི་བའི་འོད་གསལ་བར་གཞིའི་སྐྱོར་ལམ་སྟེ་ས་བུ་
བཞིའི་དང་པོ་མོས་སྐྱོད་གྱི་ས། ཉིང་མཆོམས་སྐྱར་ཉེ་མངལ་དུ་ཆོ་བུ་གནས་པ་
གཞིའི་ས་བུ། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་ནས་བུ་གཉིས་པ་

དཔེ་མེད་གྱི་ས། རྒྱུད་གིས་ཕྱུལ་ནས་ཕྱིར་མ་བཅས་བར་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་
ལྷན་གྱི་ས་སྟེ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལས། ཕྱིར་བཅས་པ་ས་བཅུ་བཞི་པ་
ཀུན་ཏུ་འོད་དེ་གཞིའི་མི་སྟོབ་ལས། དེ་དག་ཆོ་གའི་ཆིག་རིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་
ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་གཞི་ལས་འབྲས་བུའི་གནད་རྣམས་ཞིབ་
བར་སྦྱར་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཞིང་
གནད་དུ་ཁེལ་བས་འདི་ལྟར་ལན་རེ་ཡིན་ཀྱང་མོས་སྟོམ་ཚུན་ཆད་གཤམ་ཆེ།

འདིའི་རྒྱའི་ལྷ་ཞེ་དགུ་ནི། ལྷ་ཡི་ཏའི་ཞེ་དགུ་མའི་སྦྱབ་ཐབས་ལས། གཏི་
ལྷག་རྩུན་དང་ཆགས་སྤག་དོག། །ཤར་སོགས་ལེ་ཆེ་བཞི་ལའོ། །མེ་ཡི་བྲ་སོགས་
རྣམ་བསམ་བ། །སེམས་མ་དོ་རྩེ་དེ་བཞིན་དུ། །རིན་ཆེན་དོར་མ་བསྟོམ་བར་
བྱ། །ཆོས་ཀྱི་དོར་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ལས་ཀྱི་དོར་མ་རྣམ་བསམ་བྱ། །དོ་རྩེ་རྣོན་པོ་
དོར་རལ་གྱི། །བྱམས་པ་དང་ནི་འཇམ་དཔལ་བཞག་ཡེ་ཤེས་སྦྱུ་དང་རག་དབང་
ལྷག་ །རྒྱ་བའི་འོད་དང་ཡེ་ཤེས་མཚོ། །ཤར་དུ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བཞག་ །སྟོ་
སྟོགས་སུ་ནི་བཞག་བྱ་བ། །དོ་རྩེ་སྤྲ་ཆོགས་དོར་གཞོད་སྦྱིབ། །དོ་རྩེ་ཁྱ་ཚུར་དོ་
རྩེ་ཆོས། །དོ་རྩེ་སྦྱང་བ་རྣོན་དོ་རྩེ། །དོ་རྩེ་རྒྱ་དང་བ་བའི་འོད། །བྱབ་སྟོགས་དེ་
བཞིན་བརྒྱད་བཞག་བ། །དོ་རྩེ་སྦྱ་བ་དོ་རྩེ་སེམས། །དོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་
ཆགས། །དོ་རྩེ་ལེགས་དང་དོར་རིན་ཆེན། །ཉི་མའི་འོད་དང་དོར་ཉི་མ། །བྱང་དུ་
ཡང་ནི་བརྫོད་བྱ་བ། །དོ་རྩེ་དཔལ་དང་དོ་རྩེ་བཞག། །སྟོས་ཀྱི་སྦྱང་པོ་ཡེ་ཤེས་
ཏོག། །ཐམས་ཅད་ཐབས་ཀྱིས་འགོ་མིང་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་སྟོ་སྟོས་ལེགས་བར་
བཞག། །སྟོ་སྟོས་མི་ཐད་བསྟོམ་བར་བྱ། །བདུད་ཅི་འོད་དང་བརྒྱད་བཞག་

གོ། །ཤར་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་བཞི་རུ། རྡོ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ཞགས། རྡོ་རྗེ་
ལྷགས་སྒོགས་རྡོ་རྗེ་བྲིལ། རིམ་པ་བཞིན་རུ་བསྒོམ་པར་བྱ། མེ་ལ་སོགས་པའི་
བྱ་རུ་ཡང་། རྡོ་རྗེ་གཞོན་མཛེས་གཙུག་ཏྲར་དང་། རྡོ་རྗེ་རྩྱ་མཛད་དེ་བཞིན་
རུ། རྡོ་རྗེ་གཞན་གྱིས་མི་སྤྱབ་པའོ། །ཤར་གྱི་ཕྱོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནག །དེ་
བཞིན་སྒོ་པ་ཐམས་ཅད་སེར། །རུབ་པ་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཡིན། །བྱང་ནི་
ཐམས་ཅད་ལྗང་གྱུ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་གྱི་འཇམ་དཔལ་དང་ཞེ་དགའོ། །དེ་དག་གི་གཙུ་
བོ་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆན་རྒྱ་རྡོ་རྗེ་འདྲིན་པ་འཇམ་དཔལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱ་
མ་ཤར་དང་ཤར་སྒོ་བ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་སྒོན་པོ་གཡས་རྡོ་རྗེ། སྒོ་དང་སྒོ་རུབ་
པ་རྣམས་སྐྱ་མདོག་སེར་པོ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ། རུབ་དང་རུབ་བྱང་པ་རྣམས་སྐྱ་
མདོག་དམར་པོ་གཡས་པར། བྱང་དང་བྱང་ཤར་རྣམས་སྐྱ་མདོག་ལྗང་གྱུ་
གཡས་སྐྱ་ཆོགས་རྡོ་རྗེ། ཐམས་ཅད་གྱིས་གཡོན་པོ་ཏིའམ་བྲིལ་བྱ་དཀྱར་
བསྐྱེན་པའོ། །

འབྲས་བུའི་ལྷ་ཞེ་དགའོ་ནི། གཙུ་བོ་རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
རྡོ་གས་ཡུམ་བཅས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྤྱང་ལྷགས་ནས་རྡོ་རྗེ་རྒྱང་རས་གྱི་བར་རལ་གྱི་
མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་མཆན་སོ་གཉིས་དང་། རྡོ་རྗེ་མི་ནས་རྡོ་རྗེ་བཞད་གྱི་བར་
སྒོག་ཆགས་བཙུ་བྱག་གི་མིང་ཅན་གྱི་ལྷ་ཞེ་བརྒྱད་སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་
གཅིག་ཕྱག་གཉིས། གཡས་རང་མིང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་མཆན་དང་། གཡོན་
ཐོད་པ་འདྲིན་པ། མ་ཏིའི་གདོང་ཅན། ཡུམ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་མཆན་མ་གྱེན་དུ་

འབྲེང་བ་སོགས་ཞིབ་པར་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཞི་བས་མི་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་ཅུང་དུ་འདུལ་སྒྱིར་སྒྱི་
ཡིག། འབྲེང་འདུལ་སྒྱིར་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར། གདུག་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་འདུལ་
སྒྱིར་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངེས་དོན་གྱི་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དེ་
ཉིད་སྤྱོད་པོ་འཇམ་གཤེན་རྩེ་ཁྲོས་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཇམ་དཔལ་
དོ་རྩེའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་བ་ནི། སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་
ཆར་སྤྱོན་ལྟར་གནག་པ། ཞལ་དགྲ། ལྷག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲག་པ། གཡས་
བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་རང་གི་མཐོ་ལྗེའི་བར་བརྒྱངས་པ། ཁམས་གསུམ་ལ་
བཀས་མངའ་བསྐྱར་བས་ཁམས་གསུམ་བ་བར་བྱས་པ། ཞལ་ནས་དྲག་པོའི་
གད་མོ་ཉ་ཉ་སོགས་བཞད་པ་བརྒྱད་སྟོགས་པ། ལྷགས་རིང་དུ་བརྒྱངས་པའི་ཅེ་
མོ་རྒན་གྱི་ངོས་སུ་ཅུང་ཟད་འདྲིལ་བ། ཞལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆེ་མས་དཀར་བཞི་
བཅུ་ཆང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མ་གཏོགས་པར་གངས་རི་ལྟ་བུའི་མཆེ་བ་
བཞི་གཅིགས་པ། ཁོ་གཉེར་དབྱལ་བར་བསྐྱས་པ་ཤང་ལང་གཤིབ་པ་ལྟར་
མཐིགས་ཤིང་། སྐྱན་གསུམ་དང་། སྤྱོན་མ་དང་། སྐྱ་ར་འཛིག་དུས་གྱི་མེ་ལྟར་
རབ་དུ་འབར་ཞིང་། དབུ་སྐྱ་ཁམས་མེར་གྱེན་དུ་བརྩེས་པ། ལྷག་གཡས་པ་
རྣམས་གྱི་སྤྲིགས་མཛུབ་ཁ་སྐྱབས་ནས་ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་བསྐྱན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་ལས་
འདས་པའི་ལྟ་ལ་བསྤྲིགས་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྐྱར་དུ་སྒྲོལ་ཅེས་
བསྐྱལ་བ་དང་། གཡོན་པ་རྣམས་གྱི་སྤྲིགས་མཛུབ་བཀན་པའི་ཅེ་མོ་ལོག་དུ་
བསྐྱན་ནས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་མ་བྱེད་ཅེས་འཛིག་ཏེན་པའི་ལྟ་ལ་བསྤྲིགས་

བ་དང་། འདི་ལས་བསྐྱོད་ལྷ་བཙུ་གསུམ་མའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟིན་ཟིན།

ཁམས་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱེད་བའི་མཐུ་ཐོབ་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་
བདག་པོ་ཞབས་ལོག་ཏུ་མཉན་བས་འདིགས་བ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱབ་པར་མཛད་པ།
སྤྱིན་ཞལ་ནས་མཁའ་འགོ་དབང་དུ་བསྐྱེད་བའི་མེ་གྱི་སྐྱོ་སྐྱོགས་པ། མའི་ཤ་དང་
ཁྲག་དང་རྩེ་དང་ཆེ་ལ་བྱ་བ། འཇམ་དཔལ་མ་གཏོགས་པའི་ཞལ་གྱི་སྐྱི་བོར་
རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྒྱད་བ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱབ་ལ་ཅི་བས་གསུམ་རེ་
དང་། ལྷ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཐང་ཅི་བས་རེ། ཅི་བས་བཙུ་བྱེད་ན་མདུན་རྒྱབ་ལ་
ཅི་བས་ལྷ་རེ་ཡོད་པའི་མཐའ་ལྷ་ཁྲུད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། མདུན་ཅི་བས་ལྷའི་ལྷ་ཁྲུད་
སྤྱིང་དུ་གཤེན་རྩེ་དང་བདུད་སྤྱིན་བསྐྱེད་བའི་ཐོད་སྐྱེས་མིག་རྩེ་ཐབ་པ། མཆེ་བ་
རིང་པོ་བསྐྱོལ་བ། འདིགས་སུ་རུང་བ་ལྷའི་ཅེ་མོར་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་སྤྱིན་ནས་
རུས་པའི་བ་ཏུ་རིས་དཀྱིལ་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཅན་ལ་དབུས་སུ་མི་བསྐྱོད་
བ་དང་། གཞན་བཞི་ལ་རྣམ་སྤྱང་སོགས་ཤར་བྱུང་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་དང་
འགྲིགས་བ་དགོས་ཤིང་། རིགས་གཞན་ལ་དེས་འགྲོ།

ཐོད་པའི་ཁ་འགམ་ནས་འཕྱང་བའི་རུས་པའི་བ་དང་བྱེད་སུམ་གཤེན་
ནོར་བྱ་དང་། ར་ཡལ། རིལ་ཆུང་སྤེལ་མར་འཕྱང་བའི་སྤྱོ་མོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུན་གྱི་
ཐང་དུ་སྤེབས་པ། དབུ་བསྐྱོད་ན་སིལ་སྐྱོ་འཁོལ་བ་ལྷ་བྱ། འཁོར་ལོའི་ལྷ་བར་རྩོ་
རྩེའམ་ནོར་བྱ་ཏོག་གིས་སྐྱས་པ། བདུད་སྤྱིན་བསྐྱེད་བའི་ཐོད་བ་དང་། དག་བ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་རོལ་དུ་སྤྱང་བ་འཆར་ལུགས་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ཡིན།

ན་རྒྱན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། ཞལ་དགུ་ཡོད་བཞིན་མ་ཉིད་ཞལ་ལ་ན་

རྒྱན་བྱེད་པ་སློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་གཡས་ཞལ་གྱི་སྟོན་
གཡོན་པ་དང་། གཡོན་ཞལ་གྱི་སྟོན་གཡས་པ་ལ་སྟོན་རྒྱན་བྱས་པས་འཕུས་
སམ། གསུང་བཤད་ལ། རྒྱ་རྒྱུ་ཉོགས་ལྡན་བཟང་པོའི་དྲུང་ལུང་ལྟ་བུ་མ་ཉེའི་རྒྱ་
བ་ཕྱག་པ་མི་བདེ་ཡང་རྒྱ་བར་བསྐྱོན་གསུངས་གསུང་། སྟོན་ཞལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་
གཉིས་མ་ཉེའི་རྒྱ་རྒྱན་ལྟར་འབྱུང་བ་བྱེད་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་སྟུང་པ་འཆར། གང་
ལྟར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མོར་བྱེད་སྟུང་གཤེབ་ཏུ་འབྱུང་བ། དཔུས་སུ་རྩོ་
རྩོ་ཅེ་ལྟ་བུ་པས་མཆོན་པ།

མགུལ་རྒྱན་ནི། མགུལ་པའི་ཐད་དུ་མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་
པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བཅུ་དྲུག་པའམ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་བཅུ་དྲུག་པ་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པ།
ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་ལེད་རེ། དེ་ལས་རུས་སྟེང་གསུང་མམ་ལུང་མམ་བདུན་
གཤེབ། མི་འཁོར་ཆེད་ཀྱ་རུ་ཁར་སྟེལ་བ། འཁོར་ལོའི་ཐད་ནས་རུས་པའི་བྱ་བ་
གསུང་གཤེབ་སྟེ་ཉི་ལི་ལི་འབྱུང་བ། རུས་པའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་སམ་སེ་རལ་
ཁ་ནི་སྟོང་གའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་མདུན་དུ་དེའི་རྩ་འཁོར་མཆོན་པའི་རུས་པའི་འཁོར་
ལོ་འམ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་བཅུ་དྲུག་པ་བྱ་བ་བྱེད་འབྱུང་བ། རུས་པའི་སྟེང་བ་གཉིས་གཤེབ་
ཕྱག་པ་དང་མཆོན་འོག་གཡས་གཡོན་ནས་རྒྱབ་མདུན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་བཏགས་
པ། འོག་པགས་སམ་སྐྱ་རགས་ནི། ལྟེ་བའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་དེའི་རྩ་འཁོར་
མཆོན་པའི་འཁོར་ལོ་འམ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བཞི་པ། དེ་ཕྱི་གཡས་གཡོན་དུ་དེས་མེད་རེ།
དེ་ལས་རུས་སྟེང་བཅུ་བཞི་གས་བྱ་བ་བྱེད་རིང་པོ་འབྱུང་བའི་སྟེ་མོར་ནོར་བུ་
དང་། རྩ་ལ་བཤད་དང་། དེ་ལ་རྒྱུང་སོགས་སྟེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྟེ་མོ་ནི་གདན་བར་དུ་

སློབས་པ། དབྱང་པ་དང་བྱས་མའི་ཆོག་རྒྱན་དང་། བྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིག་མའི་
རྒྱན་བསྐྱོམས་པས་གདུ་བུ་སྟེ། རུས་སྒོང་སུམ་གཤིབ་ལ་བ་བ་བ་བྱེད་ཚུང་བུ་
ཉིལ་ལེ་འབྱང་བ།

དེ་ལྟར་མི་བསྐྱོད་པ་དབྱ་རྒྱ། འོད་དཔག་མེད་ན་རྒྱ། རིན་འབྱུང་མགུལ་
རྒྱ། བྱག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་སེ་རལ་ཁ། དོན་བྱབ་སྐྱ་རགས། རྣམ་སྤང་གདུ་བུར་
ཤར་བ། དེ་ལས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས་དང་འོག་པགས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པས་རུས་
པའི་རྒྱན་ལྔ་དང་། ཐལ་ཆེན་ཀྱི་ཆོམ་བུ་བསྐྱན་པས་བྱག་རྒྱ་བྱག་གོ། མིའི་རྒྱ་མ་
ལ་སྐྱའམ་ཁ་ནས་བརྒྱས་པའི་མི་མགོ་ཆོན་པ་ལྔ་བཅའི་སྒོར་བའི་དོ་ཤལ་མགུལ་
པར་སྐྱོན་པ་བརྒྱ་པ་སྐྱོམ་ཀྱི་ཐད་དུ་སློབས་པ། འདིའི་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། སེ་
རལ་ཁ། སེ་མོ་དོ་གསུམ་རྣམ་གངས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་བས་དབང་ལྷག་ཆེན་པོ་
མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པས་མིང་དེ་སྐད་གགས། སེ་རལ་ཁ་ནི་ད་ལྟའི་པལ་སྐད་
ལ་སེ་རོས་བྱས་ཐེར་བ་དེ་ཡིན། སྐལ་ནག་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེ་རལ་ཁ་བྱས་པའི་
མགོ་མཐུག་རྒྱབ་མདུན་ནས་མདུད་པ་ཞེ་སྤང་ལམ་བྱེད་ཀྱི་གནད་ཆ།

རྒྱ་རོ་པའི་རུས་རྒྱན་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཞོས་པ་མཐོང་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཚུང་
བས་ལུམ་ཀྱི་ཡིན་ནམ་གསུངས། ཅ་ཞལ་ནག་པོ་དབྱ་རིལ་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་
ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ། རྩ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྫོ་བའི་ཅེ་མོར་མེ་འབར་བ། འབྲས་སྤངས་
སྤགས་ཁང་གི་འདིགས་བྱེད་ཡང་འདི་ལྟར་ཡོད། ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་འདི་དང་
པག་མའི་ཞལ་ཀྱི་གདོང་ཅན་མ་ཉི་དང་པག་གདོང་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད། ཅ་
ཞལ་ཀྱི་ཆངས་བྱག་གི་རྒྱབ་ནས་སྤོན་ཞལ་དམར་པོའི་མགོན་པ་ཐོན་པ། ཞལ་

ནས་བདེ་ཆེན་མཚོན་པའི་ཐག་འཇག་པ། དེའི་ཚངས་བྱག་གི་རྒྱབ་ནས་འཇམ་
དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་མགྱོན་པ་ཐོན་པ། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་ཞི་ཞིང་འཇུ་
ལ་ཡིད་ཅམ་ཁྲོས་པའི་ཉམས་ཅན། སྤྱན་གསུམ་པ། རལ་པའི་བྱར་ཕྱད་ལྔ་དང་
ལྔ་པ། སྤྱི་པོར་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་མདུན་ཅིབས་ལྔའི་ཕྱ་
ཁུད་ཀྱི་སྟང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་རིན་པོ་ཆའི་ཅེ་སྔན་
དང་། རིན་པོ་ཆའི་སྟན་རྒྱ། སྟན་གོང་ལྷན་ལའི་གདེངས་ཀ་དང་དར་དབྱངས་
ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། མེ་ཉླ་གི་ཐོད་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་གཞོན་ནུའི་རྒྱན་
ཀྱིས་བརྒྱན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩའི་རྩ་བའི་ཞལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་ཞལ་འོག་
མ་བདུན་གྱི་མགྱོན་པ་དང་དབྱ་ཐོད་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྟན་པན་ཆད་འབྱར་
པོ་བདུན་དོད་པ། རྩ་རྩའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མ་རྩ་ཞལ་དང་། དེའི་གཡས་
གཡོན་གྱི་ཞལ་གཉིས་གཉིས་བྱེད་པ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷགས་ཡིན། ཚོ་གར། རྩའི་
རྩ་བའི་གཡས་གྱི་ཞལ་དང་པོ་སྟོན་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཞེས་སོགས་གསུང་
དོན་རྩ་ལྷགས་གྱི་བཅེགས་ཞལ་དང་།

སྟོ་ལྷགས་གྱི་འཁོར་ཞལ་དང་མི་འདྲ་བར། ལྷ་ལི་ཏས། རྩ་རྩ་ནི་ཞལ་
གསུམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་གྱི་སྦྱབ་ཐབས་སྟ། རྩ་ཡི་
གཡས་གྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ། གཡོན་སེར་
ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། དཀར་པོ་དྲུག་ཀ་དེ་བཞིན་
དུ། འག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པའོ། ཞེས་དང་། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དབྱ་དགུ་
འབར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུང་བཤད་ལས་

འབྱུང་གསུངས། ལྷགས་ཅ་ཞལ་གྱི་མགོན་པ་ནས་ལུང་ལོ་ལྟར་གྱིས་ཏེ་ཞལ་གྱི་
སྒོ་སོ་སོར་ཐོན་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིན་བརྒྱབ་སྐྱབས་ལྟེའི་ཅ་བར་རྩི་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་ཅ་ཞལ་གྱི་ལྟེ་ཡི་གེ་གཅིག་
བཀོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་གོ་ཆོད་པ་བྱས་པ་ཡིན།

ཕྱག་ནམས་གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་དཀར་ཡོལ་ཁ་གཅིག་གི་ནང་ནས་
དབྱེད་མགོ་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ཐོན་པའི་བརྒྱད་མདུན་དང་། བརྒྱད་རྒྱབ་ངོས་སུ་
སྟོང་འོག་ཏུ་བསྐྱེགས་པའི་རྩལ་དུ་གྱེས་པ་འདི་ལ་སྐྱ་མའི་གསུང་བཤད་དུ་མེ་
ལོང་གཅིག་གི་ངོས་ལ་སྤར་མ་མང་པོ་བཙུགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟ་
བུ་གསུངས་པ་འཆར་བདེ། རྒྱབ་ཕྱག་དང་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་གྱིས་མཚམས་
ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གཏི་ཕྱག་བྲལ་བའམ་བགལ་གྱི་བདག་པོ་
བཅོམ་པ་མཆོན་པའི་སྤང་ལྷགས་སྟོ་སྐྱེའམ་དཀར་པོ་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་
བརྒྱངས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྤྲེགས་མཛུབ་ཀྱི་ཅེ་གཉིས་སྤྲོན་མའི་ཐད་སོར་གནས་པ།
ཕྱག་མཚན་སོ་གཉིས་ལ་རྩ་པོ་ཏེ་ལྟར་ལས་ཆོགས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ལ། སྤང་
ལྷགས་ལ། གཏོར་མ་འཕེན་དུས་རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་
ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྗོད་དར་བཏང་བ་ཕྱག་གཡས་ཀྱིས་སྤང་
ལྷགས་བསྐྱོད་པའི་ཚེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་བསྐྱད་གཏོར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདུན་དུ་
རྒྱང་དཀྱིལ་ལ་གནས་པ་ལ་གཏོར་མ་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱང་འཁྱགས་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
དུ་ཚེས་ནས་བརྟན་པ་དང་། རང་ལྟེའི་ང་རྒྱལ་འཁྱགས་བྲག་པོས་སྤང་ལྷགས་
འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་ལྷགས་སྤང་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་བརྟན་པའི་རྒྱང་

གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དཔག་ཚད་བྱེ་བའི་བར་དུ་བསྐྱད་ནས་བྱེ་
མིག་ཅུམ་ཡང་བལྟ་བའི་དབང་མེད་པར་སོས་པ་འདི་བསོད་གྲགས་རྟོ་རྟེ་འཆང་
ནས་འདིའི་སྐབས་གསུངས་པས་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ལ་གནས་
ནས་གཏོར་མ་འཕེན་པའང་ཡོད་ཆོད་རེད། བྱག་དར་གྱི་ཁུངས་དངོས་འདི་ཡིན།
ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་མི་རུང་བ་
མེད་གསུངས། རུས་འཁོར་ལ་བྱག་དང་པོ་བཞི་དཀར་པོ་སོགས་ཡས་རིམ་
དང་། གྲིས་སྐྱ་ལ་ལར་མས་རིམ་ནས་བཀོད་པ་ལ་ཁོང་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ནས། བྱག་རྣམས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་ལྟར་ཡོད་པས་གྲི་བྱ་ལ་གང་བྱས་ཀྱང་
འགལ་བ་མེད་པ་འདྲ་གསུངས་པས་འདིགས་བྱེད་སོགས་ལའང་བྱབ་ཆེན་རང་
རང་གི་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་བྱག་ཅན་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་
པ་མི་འགལ་བ་འདྲ།

རྩ་སྟོ་དང་དགེ་ལུགས་པའི་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། རྩ་
དགའི་འཁྲལ་འཁོར་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱབ་པ་
བརྟེས་པ་དང་། ལས་བཞི་ལྟན་གྱིས་བྱབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པས་གཅིག་
འཐད་ལ་གཅིག་མི་འཐད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་དཀའ་བས་རང་རང་གིས་
ཟླ་མའི་གསུང་རྒྱན་ལྟར་བསྐྱངས་ན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཀ་ཆེ། ཨ་རིག་དགེ་
བཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། འདིགས་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སུ་རུས་རྒྱན་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བརྒྱད་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་རྩ་བཅུ་དྲུག་པ་སོགས་ད་ལྟའི་བཅོ་བོ་མཁས་པས་
སྐབ་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་མིའི་མགོ་དང་། ཅིབས་མ་

དང་། བརྒྱ་དང་། དེ་ཕྱི་མོགས་རྩ་ལ་འདི་དུམ་བྱ་སྒྲ་ཆོགས་བཏགས་ནས་མི་སྤྱལ་
པའི་ཁྱོ་བོ་ཞེས་མཐོང་ན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཅེད་མོ་ལྟར་གསུངས།
ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲུང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བཤད་ནས་རྒྱན་གཅིག་གི་བྱེད་པར་
ཡང་བསྐྱལ་པར་བརྗོད་པས་མི་མཛད་ལ། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་
བཏག་དཀའ་ཡང་། “སྒྲོམ་”^༦ དུས་ཡིད་ལ་འཆར་བདེ་བྱེད་ཆག་འཛོག་ཡོད་པ་
བྱས་པ་རེད། དེ་ཡང་མདུན་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་གཅོད་པའི་གི་
གྲག་དང་། བདེ་ཆེན་དང་སྤྱིང་རྗེས་གང་བའམ་དམ་ཆོག་སྐྱོང་བས་ཐོད་ཁྲག་
སྤྱགས་ཀར་སྤྱང་འོག་ཏུ་གདེངས་པའི་རྩྭ་ལ་གྱིས་འཛིན་པ། གཡས་ཀྱི་གཉིས་
པས་གཟུང་འཛིན་ནམ་རྟོག་གཅོད་པའམ་འཕྱིགས་པས་བེ་རྩི་པ་ལ་སྟེ་འཕྱིག་
བྱེད་སྐྱོང་ཞེས་གསོར་མདུང་ངམ་མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ། དུ་བ་ལྷགས་དབྱུག་གི་
ནམ་ཅན། ཅེ་མོ་ཕྱར་བུའི་དབལ་ལྟར་གིན་ཏུ་རྫོ་བ། ཏ་ཅང་མི་རིང་བའི་ཡུ་བའི་
སྤྱབས་ལ་མ་བུའི་སྐོ་རྒྱན་བཏུགས་པ་སྟེ།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསང་ནམ་དུ། འཕྱིག་བྱེད་སྐྱོང་
གཏད་འདི་ནི་སྤྱ་ར་ཏ། ཀུན་སྤྱང་སྤིང་མོ་བཏུ་གསུམ་ཡིན་དུ་བྱངས། ཁྱུ་ལ་
དེས་ཆོག་སྒྲུར་ན་ང་བཟློ། ཞེས་སྤྱ་འདིའི་ཅ་སྤྱགས་བྱེ་ཆེན་མཛད་སྐབས་དུ་ལོ་
རྩ་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་དགེ་སྐྱོང་ཞིག་གིས་ཕྱག་མཆོན་བེ་རྩི་སྤྱ་ལ་མ་བུའི་སྐོའི་རྒྱན་
པོ་བཏུ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཞིག་གཏད་དེ། འདི་ནི་བདུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་
རྒྱལ་བའི་སྤིང་མོ་བཏུ་གསུམ་ཡིན་པས་ཁྱོད་གྱིས་བྱངས། ཅ་སྤྱགས་ཀྱི་བསྐྱེས་

པ་དེས་ཚོག་པས་ལྷ་འདིའི་སྒོས་ལས་རབ་འབྲམས་གྲིས་ཞེས་གནང་བ་ཐོབ་
པས་སྤང་མོ་བཅུ་གསུམ་ནི་ཡུམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་བཟླ་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་
པོར་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུངས། ལྷག་དེའི་ལྷག་མ་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་དྲུག་
པའི་བར་གྲིས་རིམ་བཞིན་དན་པ་ཉམས་པ་འཛོམས་པས་འབྲས་འབྲུ་པའི་གཏུན་
ཤིང་མཐའ་གཉིས་སྒོམ་ལ་དཀྱིལ་སྤྲ་བ། སྤེད་པ་གཅོད་པས་ཚུ་གྱི་ཅེ་མོ་ཚོ་ཞིང་།
དེ་ནས་མར་འོང་བའི་དབྱང་པ་དང་། ཅ་བ་རྒྱས་ལ། སྤྲེད་པ་སྤྲ་བ། འདི་ཀའི་བཙན་
ཁང་དུ་གཅིག་ཡོད། གུར་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། མོན་གྱི་ཤེལ་དོ་ལྷ་བྲ།
ཞེས་གསུངས་པ་ཅར་མ་ཚོད་གསུངས། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་པ་འཛོམས་པས་ཀ་ཏ་
ལ་སྟེ་ཕྱེད་མདུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་ཞགས་མདུང་རོ། །

རྟོག་བདུན་ཏུ་ར་རྒྱ་ཐས་ཁྲུས་དག་བྲས་པར། བི་རྟི་སྤ་ལ་མདུང་ཅེ་གཅིག་
པ་དང་། ཀ་ཏ་ལ་དོ་རྟེ་ཅེ་གཅིག་པར་བསྐྱར་རོ། །སྤག་དོག་གམ་སྤེད་པའི་བག་
ཆགས་འཛོམས་པས་དག་སྟ། ལྷ་དན་འཕེགས་པས་ཡོངས་གྲགས་གྱི་མདུང་།
ཚོངས་པའི་བྲག་རྩ་འཕེགས་པའམ། དབང་གི་ལས་བྱེད་པས་མདལ། འགྲུགས་
པས་ལྷགས་ཀྱ། ལས་སྤྱིབ་འཛོམས་པས་དབྱུག་ཏོ། ལྷའི་སྐྱའམ་བྲང་ཚུབ་གྱི་
སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ལྷོ་ཀ་བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་དང་འབྲ། ཤེས་སྤྱིབ་
གཅོད་པའམ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བས་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་སྤ་བྱུང་མེད་
པ་མཛུབ་མོ་དང་ལག་པའི་མཁྲིག་མ་སོགས་ལ་བསྐྱོན་ནས་བསྐྱོར་བ་ཅི་
རིགས་ཡོད།

ཡེ་ཤེས་ལྷ་རོ་གཅིག་པས་དོ་རྟེ་ཅེ་ལྷ་བ། སེར་སྐྱའམ་མི་ཤེས་པའི་སྤྱིབ་པ་

འདྲིམས་བས་ཐོ་བ་རྩ་ཉི་ཤུ་བ་སྟངས་རྒྱུད་ལུགས་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར་རྩ་ཉི་
ཤུ་མི་ཐོས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་མེད་པ་དབེན་ས་ལུགས་ཡིན་གསུངས།

རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེར་བས་རལ་གྱི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱེས་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བས་ཅད་ཉི་ཤུ་དང་། ལུག་གཡོན་གྱི་སྐྱག་མ་བཙོ་
ལུས་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བཙོམ་བས་སམ་ལུགས་ཇེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་
མཛད་པས་ཆངས་མགོ། །བདུད་ལས་རྒྱལ་བས་ལུག། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
སྟེར་བས་སམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མིའི་རྒྱུད་ལ། ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆིང་བས་ཞགས་པ། འདིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བས་
གཞུ། ལྷ་མའི་སྐྱ་སྐྱབ་པས་སམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་རྒྱ་མ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
བའམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱ་སྐྱོགས་པས་བྲིལ་བུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
པོའམ་ལས་ཀུན་སྐྱབ་པ་དང་གདུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འབྲིང་བས་ལག་པ།
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའམ་མ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
རས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་སྤྱ་ཐག་ཆོད་པའམ། བྱུང་པར་
ཤིན་ཏུ་སྤིག་པ་ཆེ་བའང་བཙན་ཐབས་སུ་སངས་རྒྱ་བས་སྐྱེས་བྱ་གསོན་པོ་
གསལ་ཤིང་ལ་སྐྱོན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ།
གཏུམ་མོ་ཆེ་བས་སམ། ཤེས་རབ་ཆེ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འོད་གསལ་སྟེར་བས་མེ་ཐབ། དམ་ཆོག་དག་པའམ་སྟེང་རྗེས་བདུད་ཅིས་
ལུགས་རྒྱུད་གང་བས་ཐོད་ཆེལ་ཕྱེ། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀུན་ལ་

ཕ ཆལ་ ཟླ ༤༦༧༩། ཆལ་

བསྐྱེགས་ནས་ཉོན་དང་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་བྱང་གཞན་ལ་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་བསྐྱེགས་ན་འཛིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་སྟོས་པས་
མིའི་ལག་པ་སྐྱེགས་མཛུབ་བྱས་པ། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རང་
བཞིན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་འཇུག་སྟེ་གསུང་བྱགས་རོ་གཅིག་པས་འཕན་ཅེ་གསུམ་
པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུ་མ་ལྟར་གཡོ་བར་སྟོན་པས་རྒྱུད་གིས་འབྱར་
བའི་རས་བསྐྱམས་པ། དུག་མཆན་ཀྱི་དག་པ་འདི་རྣམས་རྟོགས་བདུན་མཆན་
འགྲེལ་སྤྱི་བྱེད་གནང་སྐབས་གསུངས་ཤིང་།

འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས། རྒྱུད་ཅ་འགྲེལ་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ནི་འཛིགས་
བྱེད་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོའི་སྟེང་ནས་སྤར་ལྟར་དང་། ཞེས་ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་
དབྱེངས་བཞད་པས་སྤར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་འཆང་ལས་འདིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་
གསན་པའི་དུས་ཀྱི་ཟེན་ཟིན་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཡིན་པས་འདིའི་ལུང་ལེགས་
པར་མཐོས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་རྒྱུན་ཐོབ་པའི་གོ་ཡང་ཆོད་ཅེས་བྲག་དཀར་
དཀར་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ཐོས་གསུངས། ཟམ་པར་བྱ་གཏེར་འདོན་
པའི་མཆན་མ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསང་རྣམ་ཞིབ་པར་བཞོལ་ནས་
གསུངས་པ་དང་།

རེད་མདའ་བའི་དྲིས་ལན་ལས། རྩ་རྒྱུ་འཛིགས་བྱེད་འདི་ལ་གཞན་དང་མི་
འབྲ་བའི་གནད་བྱང་པར་ཅན་ལྟ་བུ་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་ཞིབ་པར་

༡ མཆན་
༥ རྩ་
༡༠ བཤད་

གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡང་གིས་ན་མང་བས་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཡས་གཡོན་གྱི་ཞབས་རྒྱུས་དེའི་འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་ཐོན་
པས་མདུན་རྒྱབ་ཏུ་མཐར་ཆག་ལ་མཉམ་པར་བསྒྲིགས་པ། ཞབས་དང་ཁ་ལྟ་
སྟོགས་མ་ཐུན་པར་གཡས་གྱི་དང་པོས་མི་ནས་བརྒྱད་པས་ཤ་དང་། གཡོན་
གྱི་དང་པོས་བྱ་ཚྛོད་ནས་བརྒྱད་པས་བཞད་གྱི་རྒྱབ་ནས་བརྒྱུ་པ། གཡས་
གྱི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་གྱི་འོག་ཏུ་ཆངས་དབང་བྱུག་འབྲུག་པོ་བཞི།
གཡོན་གྱི་སྟོག་ཆགས་བརྒྱད་གྱི་འོག་ཏུ་གཞོན་ཏུ་གདོང་བྲུག །འོག་འདྲེན།
ཆེ་ཉི་བཞི་སྟེ་དེགས་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་མདུན་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཁ་སྐྱབས་སུ་མནན་
པ། མི་སོགས་བརྒྱད་གྱིས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ཚྛོད་
སོགས་གྱིས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དབང་སྐྱུག་བརྒྱད་དག་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་
དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་མཆོན་པ་དང་།

དག་པོའི་ལས་གྱི་སྐབས་ནད་བརྒྱད་དང་གདོན་བརྒྱད་ཅས་ཐ་སྙད་མཛད་
པ་སོགས་རང་རང་གི་སྤྱང་ཚུལ་དང་འཆར་ཚུལ་ཐལ་ཆེས་ན་གོ་བ་ལོག་པར་
འགྱུར་ཉིན་ཡོད། རྒྱན་གཤེར་པོར་གང་ལ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་དང་།
གང་ཟག་གཅིག་ལ་དག་གཉིན་གྱི་སྤྱང་ཚུལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྒྱད་
གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་གྱིས་བརྟག་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས་མི་
ཉིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་གསུངས།

སྟོག་ཆགས་གཞན་གོ་སྤྱལ། ཁ་ནི་ད་ལྟའི་ཁ་འདི་མ་ཡིན་པའི་བོད་ཁ་ཞེས་
བྱ་ཆེ་བ་ཞིག་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ནི་འོལ་བ་སྟེ། ད་ལྟའི་པལ་སྐྱད་ལ་འོས་ཡིའོ།

འོས་སེལ་ཟེར། ཁྱིམ་བྱ་ནི་ད་ལྟ་འི་བྱ་པོར་གྲགས་པ་འདི་མ་ཡིན་པའི་ལུས་ནག་
ལ་མཚུ་སེར་བ། འདི་སྐྱེ་སྐྱོར་ཅན། མི་སྐྱད་སྐྱ་ཤེས་པ། བོད་ན་མེད་པར་བཤད།
བསྐྱབ་ན་བྱ་མི་སྐྱད་སྐྱ་བ་མང་བ་ནི་ཙོ་དང་།

སྐྱབས་མགོན་དོ་རྩེ་འཆང་རྒྱ་ནག་ལ་ཐེབས་སྐྱབས་ཁང་པ་ཞིག་གི་རབ་
གསལ་ནས་བྱ་ཞིག་གིས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་གི་གན་ནས་ཨ་མོར་སྒ་
འོས། ཞེས་ཁྱེས་པ་དང་། ཐུའུ་བཀྱན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དང་པོ་རྒྱ་ནག་ཏུ་
ཐེབས་སྐྱབས་གོང་མ་ཆེན་པོས་འབྲལ་ལ་ཐེབས་གསུངས་པར་ལུང་སྐྱ་རོལ་
པའི་དོ་རྩེ་དང་གོང་མ་གཉིས་ཁང་མིག་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་བྱང་
དུ་མཇལ་བས་གདན་གྱི་རྒྱབ་ཤེལ་གྱི་ལྗོན་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་པས་ཕྱིར་
དབྱེས་ན་དེ་བཅག་ཡོང་མཁུན་དུ་བསྐྱར་ན་གོང་མ་ལ་ཐུག་ཡོང་བ་ཞིག་ཏུ་
བཞུགས་བཞུག་ནས་གཏམ་ཐུང་དུ་དཀའ་བ་དགའ་ཞིག་བཀའ་འདྲི་གནང་། དེ་
ན་བྱ་ཞིག་འཕྲོ་གི་འདུག །སྐྱབས་ཞིག་གཅིག་གིས། འདི་ཅི་ཡིན། རྩལ་ཆེ། བྱི་
དོར་ཅི་ལ་མ་བྱས། ཞེས་རྒྱ་སྐྱད་ཀྱིས་དོགས་འདྲེམས་མེད་པར་བསྐྱེགས་མོ་
བྱེད། ཕྱིར་ཐེབས་ནས་ལུང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས། དེ་རིང་བྱེད་ཀྱིས་ལེགས་པོ་བྱང་།
གོང་མས་བྱེད་ཐུགས་རིག་གིས་པོ་ཡོད་མེད་ཉམས་སད་པ་རེད་གསུངས། སྐྱད་
མཐོན་པོ་རྒྱག་པ་དེ་སྐྱ་རེད་ཁྱེས་པས། དེ་འབྲའི་བཅན་པོ་ཞིག་དེ་ན་ཡོད་
གསུངས་པས་སྐྱར་མཐོང་བའི་བྱ་དེ་ཡིན་འདུག་གསུངས་གསུང་།

བཞད་ནི་དཀའ་ལ་མཛེས་པ་རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། ལུག་ལས་ཆེ་ཙམ་
ཡང་ཡོད། ཆངས་པ་དང་། གཞོན་ཏུ་གདོང་བྱུག་གཉིས་འཁོར་ཞལ་དང་། ལོག་

འདིན་ནི་དབང་ལྡན་གྱི་འབྱུང་པོ་སྟེ་ལྷ་བརྩ་དཔོ་ཐམས་ཅད་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའོ། །

དེ་ལྷར་སྒྲུང་སྒྲུང་སྦྱ་མའི་སྟོན་པོ་ཁྲོས་པ་ལྷ་བྱ། སྦྱ་བོང་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་
རགས་ལ་བརྟེན་རྩམ་དང་ལྡན་པ། དུག་སེན་ནམས་ལ་ལྷགས་ཀྱི་ལྷར་རྟོ་ཞིང་
རིང་ལ་གྲུག་པ། དུག་མཐེལ་ཁྲག་རྫོན་གྱིས་བྱགས་པ་ལྷར་དམར་པ། འདོས་
དགྱིས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བྱ། ཁྲོ་ཉམས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ། སྦྱ་ལས་
སྦྱེས་པའི་མེ་དབྱུང་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་དུ་འབར་བའི་དབྱས་ན་
བཞུགས་པ།

དེའི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དབང་འཇམ་དབལ་གཞོན་ལྷར་གྱུར་པ་གོང་ལྷར་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷ་
ལས་ཉི་མ་ལ་གཉུག་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རྩྱུ་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བས་སྦྱའི་ནང་
ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱེད་པ། དམ་ཆིགས་སེམས་དབང་ནི་གཞི་ལ་ནམ་སྟོན་
གྱི་ལུས་རགས་པ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་ཕྱང་པོ་རགས་པ་ལ་ཞུགས་
པ་དང་། འབྲས་བུ་སྦྱལ་སྦྱ་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ནི་གཞི་ལ་
སེམས་གནས་པའི་རྟོན་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ལམ་ལ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་གཉིས་
དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སྦྱ་དང་ཆོས་མཐུན།

ཉིང་རེ་འདྲིན་སེམས་དབང་ནི། གཞི་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་དང་།
ལམ་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྦྱ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་།
ལྷ་ཡེ་ཤེས་བཤམ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་འཕྲོ་འོང་གི་གནས་བྱེད་པས་དམ་ཆིག་
སེམས་དབང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་

ལྷའི་སྐྱུར་ཤར་བས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་བས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་སྦྱང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེར་འདྲུ་ཞིང་ཉིང་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་
སྐྱེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་ལ་སེམས་བས་སེམས་དབལ་ཞེས་
བཤད་དོ། །

ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡུགས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་འདོན་བཞིན་བ་དག་ནག་གི་
རིགས་པས་ཡབ་ཡུམ་ལྷན་ཅིག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་དབལ་དོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་
ཅེས་པའི་སྐབས་ས་བོན་བྲག་མཚན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་བྱུང་ཐེན་བ་
སྐབས་འདིར་གསལ་འདེབས་བ་ཡིན། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་བསངས་སྦྱངས་
ནས་བསྐྱེད་པ་ཡུགས་གཅིག་། སྦྱང་ག་ནས་རང་རིགས་ཀྱི་བྲག་རྒྱ་མི་མོའི་རྣམ་
ཅན་སྒོས་ཉེ་བསངས་སྦྱངས། སྦྱང་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་དོ་རྗེ་རྩྱུ་གིས་མཚན་བ་
ལས་ཡུམ་རོ་ལངས་མར་བསྐྱེད་པ་ཡུགས་གཅིག་སྟེ། ཡུམ་གྱི་ས་བོན་རྩྱུ་དང་བི་
འདམ་ང་མཛད་འདུག་པ་ལེ་ཏ་ལེའི་མིང་དང་པོ་འཇལ། ཡུམ་ལྷའི་ས་བོན་ནང་ཚན་
གྱི་བི་གང་ཡིན་མ་ངེས་གསུངས།

ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་མདོག་བྲག་མཚན་སོགས་ཚོ་ག་ལྟར་ལ། ཡབ་ལས་སྐྱུ་བོང་ཅུང་
ཟད་ཅུང་བ། མོད་པ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན། ཡབ་ཀྱི་སྐྱུ་གཙུག་ནས་
ཞབས་མཐེལ་གྱི་བར་ཐལ་བས་བྲགས་པ་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྲབ་བ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཡུམ་ལ་བྲག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པས་
ཚོག་གོ། །

དེ་ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སྦྱངས་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱ་

དང་། རང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་ཡེ་
རྒྱ་སྟེ། ལས་རྒྱ་ལ་སྦྱབ་པ་པོ་ལྟའི་ནལ་འབྱོར་ལ་བྱང་བ་སོགས་མཆན་ཉིད་དུ་མ་
ཞིག་ཆང་དགོས་པ་དང་། ཡུམ་ཡང་རྟེན་གྱི་སྦྱི་བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ།
ལམ་སྟན་མོང་བ་བྱང་སེམས་དང་ལྟ་བུ་སྦྱངས་པ། དབང་བསྐྱར་ཆང་
ལྟན་ཐོབ་ཅིང་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པ། འདོད་པའི་སྦྱ་ཅལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་
བྱང་བ་ལས་གང་བྱང་གིས་མི་ཆོག །དེ་བསངས་སྦྱངས་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་ཀ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཁམས་བབས་བ་རྒྱང་
སྦྱོར་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པར་པུ་ཡིག་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་ཅུས་པ་ཞིག་
དགོས་སོ། །

མཁའ་གསང་གིན་བརྒྱབ་ནི། ཡབ་ཀྱི་གསང་གནས་སྟོང་པར་སྦྱངས་ལ།
སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱ་སྟོན་པོ་འགོ་པར་བསྟན་པའི་ཅེ་མོར་ཨོྲི་གྱིས་མཆན་བ།
རྩྱ་ལས་ཕྱི་དབྱིབས་ཉགས་ཀྱི་ནམ་པ་ལ་ནང་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྔ་བ་གཟུགས་
བརྟན་ལྟར་གསལ་བ། དེའི་ཨོྲི་ལས་ནོར་བུའི་བུ་ག་སྟེ་དོ་རྩེའི་དུ་དབུས་མའི་ཁོང་
གསེང་ནང་པུ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་པས་བཀག་བ།

ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས་རྩྱ་མགོ་རང་ལ་བསྟན་པའི་ཅེ་
མོར་ཞུམ་ས་མཆན་བ། རྩྱ་ལས་ཕྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ཟླ་གའི་ནམ་པ་ལ་ནང་བརྒྱ་དམར་
པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་བ། ཞུམ་ལས་བྱང་བའི་ཟེའུ་འབྲུའི་བུ་ག་པུ་སེར་པོ་མགོ་
ནང་བསྟན་གྱིས་བཀག་བ། སྦྱབས་བབས་དོ་རྩེ་འོད་ལས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་པོ་ལས་
བསྐྱེད་པར་གསུངས།

དོན་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་པ་ལོང་ཟེར་ནས་པ་ལྟས་གང་བར་མོས། བཟ་གཉིས་སྒྲིན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བྱེད་པའི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་ལ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ལྟ་སྒྲིན་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལུས་ལྟའི་འདུ་ཤེས། གཉིས་ཀའི་མཁའ་གསང་གྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཡི་གེ་བཀོད་པ་ངག་སྒྲགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟན་ནས་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟུང་པ་ཡིད་ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་ལ་ངག་དུ་སྒྲགས་བརྗོད། ཡིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྩོམ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་དེ་རའོ་སྟུང་དུ་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་རྒྱལ་བཞག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཏེ་ལྟ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་ཞིང་རྒྱལ་བཅོས་མིན་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་གོམས་པས་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རྟེན་དུ་འཆར་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་འགྲོ་བ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་དང་། དེ་སྦྱར་གོམས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་རྩོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབད་མེད་དུ་བྱངས་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་བས་བསྐྱེད་རིམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ཡང་འདིའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

སྒྲགས་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་པར་ཉིད་དུ། ༡་ཐུ་དེ་བཞིན། ཨ་ག་ཏ་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་མ་དག་པ་སྟེ། ག་ཏ་གཤེགས་པ་ཡིན་པས། དེ་ཨས་བཀག་ན་མ་གཤེགས་པར་འགྲོ་བས་སོ། །རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་བརྟམས་པ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆགས་པའི་མིང་མ་ཡིན་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་རོ་

གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་ཡིན་པས་རང་གིས་ཟག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེར་འགོད་སྟུང་
པའི་བྱམས་སྟོང་རྗེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་བྱེད། དེ་ལ་རྗེ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་པས་
ཡབ་ཀྱི་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བཞི་ལྟེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བརྒྱ་འདབ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཡུམ་ཀྱི་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་། ཨོྭ་དང་ཨྲཱུཾ་ས་ཡབ་
ཡུམ་ཀྱི་ཁམས་དཀར་དམར། བཞུ་ཀྱིས་ཁམས་འཕྲོ་བ་འགོག་པ་དང་། ཁ་དོག་
སེར་པོ་ཐུར་སེལ་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པས་དེ་མཆོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་རིམ་པ་དང་པོའི་སྐྱབས་འདིར་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་དང་། རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དེའི་རྣམ་རིལ་དུ་འཆར་བ་དང་། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་བྱེད་པར་
ཅན་སྐྱེ་བའི་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདིའི་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སྦྱོར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། མཆོད་པ་མན་
ཆད་ལས་རྒྱལ་མཆོག་སྟེ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་ཀྱི་ཆིངས་འདི་ཆོ་ག་པལ་ཆེར་ལ་
ཡོད། ཀུན་གསང་ལ་དང་སྦྱོར་ཡོད་པ་ལྟར་དབའ་གཅིག་གི་ཆོ་ག་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན། འདི་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་
སྦྱོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་གདན་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་མཆོད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་
བྱིན་བརྒྱབ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྦྱོས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་
སྟུང་པའི་འཕེན་པ་དང་བཅས་རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐུགས་

ཀའི་རྩྱུ་དང་སྦྱོར་མཚམས་སོགས་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དཔག་མེད་
སྦྱོགས་བཅུར་སྦྱོས། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ལྷ་ཞེ་དགྲའི་རྣམ་ཅན་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྦྱན་བྲངས་བ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཐེམ་གྱིས་ལྷ་ཞེ་དགྲ་ཚན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བ་རང་གི་རྩ་ཞལ་ནས་
ཞུགས། ཐུགས་ཀར་རྩེས་ཆགས་ཀྱི་མེས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་ངོ་
བོར་ཞུ་བ་སྦྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་དོ་རྩེ་ལོར་བྱའི་ཅེར་སྤེབས་བ་ན་པཌ་ཡིག་གིས་
བཀག་བས་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྣོ་སྣོར་ཉིད་ཡུལ་དུ་
བྱས་པའི་བདེ་སྣོར་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག །

དེ་ནས་པཌ་ཡིག་གི་བྱར་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཡིད་གྱིས་
སྦྱང་བ་ཡུམ་གྱི་བསྐར་སོན་བ་བྱང་སེམས་དམར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དང་འབྲེས་
ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྤེབས་བ་ན་ཐིག་ལེ་ཆ་གཉིས་སུ་གྱུར། ཆ་གཅིག་གྱི་ལས་
གཞལ་ལས་ཁང་གྲུ་བཞི་སྟོ་བཞི་རྒྱན་ཏུ་བབས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་རྩོགས་བ་གདན་དང་བཅས་བ་སྟོ་རང་ལ་བསྟན་པ། ཐིག་ལེ་ཆ་གཅིག་
གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ལྷ་སོ་སོའི་ཁ་དོག་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་བཅུ་བདུན་དང་། དེ་
ལས་ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར།

དེའི་ནང་གི་ས་བོན་བཅུ་གསུམ་ཐུག་མཚན་ས་བོན་གྱིས་མཚན་བ་བཅུ་
གསུམ་དུ་གྱུར། དེ་དང་ས་བོན་ལྷག་མ་བཞི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ལྷ་བཅུ་
གསུམ་ཐོད་བ་བཞི་དང་བཅས་བ་བྱུབ་པར་མོས། སྟོན་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གདངས་
སྟོབ་དུས། འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ། ཞེས་གཙོད་དགོས་ཟེར། དེའི་རྒྱ་མཚན་

འོད་ཟེར་འཕྲོ་ཞིང་སྤྱད་པ་ཅན་ཞེས་ས་བོན་བཀོད་ཆར་ནས། ཐོད་པ་བཞི་ཁ་ཡོ་
ནི་ར་བཞི་ལས་བསྐྱེད་པ་ལས་ཕྱག་མཆན་མེད། འདིར་ཕྱག་མཆན་ས་བོན་
གྱིས་མཆན་པ་བཅུ་གསུམ་ལས་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་གོ་ཆེད་ཡིན་པས་ཕྱག་ལེན་གྱི་
ཆོག་གི་གཅོད་མཆམས་རེ་ལའང་དགོས་པ་དང་གོ་རྒྱ་ཆེ། སྐབ་ཐབས་དོན་རྗེ་འོད་
ལྟར་དབུས་གྱི་ས་བོན་ལ་ཡ་བཀོད་ཀྱང་རུང་བར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེ་མས་གསུངས།
ཁ་ཡོ་ནི་ར་བཞི་ཐོད་པ་བཞི་དང་དོན་རྗེ་མ་བཞིའི་ས་བོན་བྱེད་དགོས། སྐྱེ་མདོག་
ཕྱག་མཆན་རྒྱན་ཆ་ཕྱག་སོགས་ཆོག་ལྟར་ལ། ཞལ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་དོན་གསུམ་དང་། ཕྱག་དུག་གིས་ཕྱིན་དུག་མཆོན། ཕྱག་མཆན་ཐོབ་རྩ་
ཉི་ཤུ་བ་ནི་དབུས་རྩ་ལ་ཡུ་བ་སྤྱད་པའི་ཐོབ་གསུངས་པས་རྩ་གཅིག་གི་དོད་ཐོ་
བ་ཡིན་ཀྱང་ཐོབ་ཐང་བཅིས། བག་མའི་གཡོན་ཞལ་དང་། དེའང་ཐམས་ཅད་མ་
ཡིན་པར་གདོང་ཅམ་པག་གདོང་དང་། ཞལ་ཡོངས་རྗེ་གས་པག་གདོང་དུ་བཞུགས་
པའང་ཡོད།

ཅ་ཅི་ཀ་ནི་སྐྱེས་བྱེད་མ་དང་། གོ་རིམ་ནི་དཀར་མོ། སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་སྐབ་ལ།
སྐྱེ་མཐའ་ལས་ལ་རྣམ་པ་སྐྱེལ་སྡོན་པོ་སོགས་སྐྱེལ་པ་ཡིན་པས་དུག་སྤྱིང་མེད་
ཀྱང་དུག་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་གོ་དགོས། མེ་རིས་ནི་སྐྱེ་དང་ཉི་བར་འོད་
ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིར་འཕྲོས་པ་མའི་རྣམ་ཅན་བྱེད། སྤྱད་སྤྱོད་གས་པ་ནི་
སྐྱེལ་གྱི་རང་སྤྱོད་དང་། བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ནི་དཀར་པོ་ལ་བྱེད། དུམ་བཞིའི་ཡབ་
གཉི་ཕྱག་གཤེད་སོགས་བཞི་དང་དོན་འདྲ། ཡབ་བརྒྱུད་གྱི་ཡུམ་ཡུམ་བཞི་དང་
དོན་འདྲ། ཅ་ཅི་ཀ་དང་གཉི་ཕྱག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཡུམ་དོན་གཅིག །ཞེས་

སོགས་གསུངས་པ་མཆོན་ཉིད་པས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་རྒྱད་
མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན། དེ་རྗེ་མ་རྒྱལ་གི་ངོ་བོ་ཐོད་
པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི། དེ་ཡང་བྱི་དོ་རྗེ་མ་གཟུགས་དོ་རྗེ་མར་འདུས། ཆོས་
དབྱིངས་དོ་རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ལས་བཞི་སོ་སོ་ལ་འཛིགས་བྱེད་
ཀྱི་ཁ་དོག་གམ་འོད་ཟེར་བསྐྱར་བ་དང་། ཐོད་པ་བཞིའི་བདུད་ཅི་ཡང་དཀར་སེར་
དམར་ནག་ཏུ་བསྐྱར་བར་གསུངས།

དེ་ནས་མངལ་འབྲིན་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འཕེན་པ་
ཤུགས་དྲག་པོ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ་ཞིང་། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་
བའི་ངག་ནས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་འཕྲི་སྤྱུགས་བཛོད་པས་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་
ཐུགས་རྒྱད་བསྐྱེད་པས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར།

དབེན་སའི་ལུགས་ལ་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱ་ནས་ཕྱིར་སྤོ་བ་དང་། སྤང་རྒྱད་ལུགས་
ལ་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱ་ནས་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྗེ་བརྒྱད་དེ་སྤྱིང་གར་བྲངས། ཐུགས་ཀ་ནས་
ཕྱིར་སྤོས། འོད་ཟེར་སོགས་སྤྱལ་པ་རབ་འབྲམས་ཀྱིས་ངན་འགོ་བ་རྣམས་བདེ་
འགོ་ལ་བཀོད། དལ་འབྱོར་དང་མི་རྟག་པ་བསྟན་ནས་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལས་
བསྐྱོག། །སྤུག་ཀུན་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཞེན་པ་
བསྐྱོག། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་པན་ཡོན་བསྟན་ནས་སེམས་བསྐྱེད། དབང་
བསྐྱར། རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པས་ཞེ་སྤང་གིས་མཆོན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད་པ་
སོགས་རེ་རེ་བཞིན་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཆ་ཆང་འགོ་བ་ལས། ཞེ་སྤང་སྤྱོད་བ་

ཅ་མ་ལས་མ་ཤར་ན་ས་ཆོད་ཆུང་། འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་འགལ་བ་བསྐྱེགས་མི་
ཆོག་པས་དེ་དང་དེ་བྱས་སོང་ཞེས་མོས་པ་བྱས་པས་འབྱས། སྤྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་ཆུ་ར་བསྐྱུས་ནས་ཡབ་རང་དང་། དུམ་རང་གི་དུམ་ལ་བསྐྱེམས། དེ་བཞིན་
དུ་རྩི་ན་རྩི་ཀ་གིས་ཤར་གྱི་གཏི་ཟུག་གཤེན་རྩེ་གཤེད་བསྐྱལ་ནས་རང་གི་སྤྱོད་
གར་བྱངས་པ་སྤྱོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཏི་ཟུག་གིས་མཆོན་པའི་ཉེས་པ་
ཐམས་ཅད་སྐྱབས་ཏེ་མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཀོད། བསྐྱུས་ནས་བྱི་དྲུའི་ལ་
གྱི་ནང་གི་རེ་མིག་དགུ་པའི་ཤར་གྱི་གདན་ལ་འགོད་པ་སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་
ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་ལ། རོད་པ་བཞི་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སྤྲགས་ཟུར་དུ་
མེད་པས་ཨོྭ་ཨྷུཾ་ཧྲུྃ་གིས་བསྐྱལ། སྤྲགས་མེད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་དང་། ཡོད་པ་
ལ་ཡང་ཨོྭ་ཨྷུཾ་ཧྲུྃ་བརྒྱས་ནས་ལས་རབ་འབྱམས་སྤྱབ་ཆོག་པ། འཇམ་དཔལ་རྩ་
རྒྱུད་ལས། ཨོྭ་ཨྷུཾ་ཧྲུྃ་གིས་ལས་ཀྱན་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཀྱན་མཁུན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་གསུངས།

རོད་པ་བཞི་རྩེ་མ་བྱུག་གི་རོ་བོ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་
གྱི་སྤྱེ་མཆེད་དེ་དུལ་བྱུག་གི་བྱེད་མ་སྐྱབས་ནས་བྱེད་ལྷ་བཞིར་བཀོད། གཞལ་
ཡས་ཁང་གིས་སྤོད་གྱི་སྤོན་སྐྱབས། དེ་ལ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་ཡོད་བཟན་པར་བྱས། བྱི་དྲུའི་ལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་
ཐེམ་པར་བསམ་པས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་བརྩ་གསུམ་རོད་པ་བཞི་དང་བཅས་
རྩོགས་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་སྐྱབས་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལ་སྤྱུ་ལུས་པ་

དང་ཟུང་འབྲུག་པས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་རྟེན་བརྟེན་པ་སྟོབ་བསྟུ་དང་
ཆོས་མཐུན་ཞིང་དེའི་དགེ་ཅུ་སྟེན་གྱི་དུ་འབྱུང་། འབྲས་དུས་མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་
འབྲུག་པས་གདུལ་གྱི་འོན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་གང་འདུལ་གྱིས་
སྟོད་བཅུད་གྱི་ཉེས་པ་སྟོང་བ་སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ད་ལྟ་ནས་
འབྲས་བུ་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ་པས་མཐར་དེ་ལྟ་བུ་དངོས་གནས་ལ་
འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་འཛོག་པ་དང་། སྟོན་བྱང་ལ་སྟོན་པས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་རྟེན་
བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྟུལ་ནས་སྟོད་བཅུད་གྱི་ཉེས་པ་སྟོང་བར་མཛད་པ་
སོགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྟོམ་པའོ། །

དེ་ནས་བདག་མདུན་འབྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་སྟོགས་སྟོང་འབྱུགས་
འཛེན་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱང་པ་ལ་བཞག་ཀྱང་
ཆོག །རྒྱད་སྟངས་པའི་གཏོར་ཆེན་སྐབས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་འདོན་ཚུལ་དེ་ཟ་མ་
ཏོག་དང་མཐུན་ཞིང་། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བཤད་པའི་འགྲོས་
ཀྱང་དེ་དང་འབྲ།

རྒྱད་སྟངས་སྟངས་ཀྱི་ད་ལྟའི་ཆོགས་འདོན་འདི་ལྟན་ཐབས་མ་ལྟར་ཡིན་པས་
ལུང་སྦྱང་ག་དབང་ཆོས་ལྡན་གྱི་འཛིགས་བྱེད་འབྲུལ་སྟོང་དུ། འདི་ལ་སྟོགས་
སྟོང་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་མ་
འདོན་པ་དང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འདུལ་བ་རྣམས་ཕྱག་ལེན་མ་དག་
པ་ཡིན།

ལུན་གླིང་པར་མ་འདི་བཤ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིགས་ཟེར་བ་སྦྱར་བ་ཞུ་

འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་བཤེད་གསུང་དུ་དེ་འབྲེལ་བྱར་ཡོད་པ་ལ་ལུང་འདོན་
བཞག་ཀྱང་། བཤེད་ཨེ་མི་དུ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་པ་
གཏོར་འབྲུལ་སོགས་ལ་འབྲུག་པ་བདེ་ཞིང་། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་ལུལ་
ཆོག་པ་གསལ་བར་གསུངས།

རྒྱུད་སྟོད་སྐད་སོགས་གྱིས་སྟོན་ནས་འདི་ལྷ་བཙུངས་བཞིན་བ་དང་།
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། སྐད་རྒྱུད་རྟོ་རྟེ་འཆར་གྱི་གསུང་
ཟིན་ཟིན་རྣམས་སུ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་གི་བཤད་པ་ཡོད་ལ། ཀུན་
མཁུན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ལྷ་སྐྱེའི་འབྲུལ་སྐྱོང་གཟིགས་ནས། རྟོ་རྟེ་
པོ་ཆེ་ལ་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་བཤུབ་སོ་སོས་བཀྲལ་ལུགས་གྱི་ཆོ་གའི་འདོན་
ཚུལ་དང་། ལུ་སྟོབ་སོ་སོ་ལ་གནང་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་མི་འབྲ་བ་མང་བས་བཤེད་
བཟང་བཀྲས་བའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་ང་རང་གི་ཁྲ་མས་བཅ་
ཏོག་གི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཆེད་དེ་འབྲ་གནང་ཞེས་གྲ་གན་རྣམས་ལ་གསུངས།

ལ་ལས། ལྷ་སྐྱེའི་པོ་ཆེར་རྩོམ་པའི་ཕྱགས་བཞེད་མེད་ཀྱང་སྟེ་སྟོད་
རྒྱུད་སྟོད་སྐད་ལ་མི་དད་བ་དང་། ལྷ་སྐྱེའི་ཁྲ་མ་ཡང་ཡིན་པས་བཅན་ཚུགས་
གྱིས་རྩོམ་བཙུག་པས་ན། འབྲུལ་སྐྱོང་དུ། ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱིས་དབང་ཅན་བྱས་
སམ། ཞེས་བ་དེ་གོ་ཆེད་ཡིན་ཡང་ཟེད། དེས་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་གཞལ་ཡས་ཁང་
གི་མཐར་བཀོད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུད་པའི་འདོན་
ལུགས་གཉིས་ཤེས་དགོས། འདོན་ཆ་ལ་བྱུང་བར་ཆེར་མེད་ཀྱང་བདག་མདུན་
ཐ་མི་དད་ལ་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྱིས་སམ། དེ་མེད་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱབ་

གཞི་ཞིག་བསམ་དགོས། སྐྱབ་གཞི་མེད་ན་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀོད་ཀྱང་བདག་
བསྐྱེད་རྒྱུ་ལ་ཡིན་པས་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་གཏོར་མགོན་གསལ་འདེབས་
བཤམ། བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་མི་འབྱུང་བ་སྤྱིར་བཏང་གི་བཤད་པ་ཡིན་
པས། དམིགས་བསམ་རང་འབྲེག་ཉིས་པ་ཆད་ནས་དེས་བདག་བསྐྱེད་ལ་ཕྱལ་
ཀྱང་ཚོག། །ལས་རུང་གི་བསྟན་མཚམས་ལྟ་བུ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལྟ་ཐབས་མ་
ལྟར་བྱས་ན་མི་རུང་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཟ་མཉོག་ལྟར་བཏང་ན་ལེགས་པ་འདི་
ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱན་ཡང་ཡིན་པས་མ་བརྗེད་པ་གྱིས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། གཙུག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་འབྲས་
གཉིས་སུ་མིག་དབང་དང་དེའི་ནམ་ཤེས་ལས་སྒྲིལ་ས་འཁོར་ལོ་སྒྲིལ་གིས་མཚན་
བ། དེ་ལས་དོན་མིག་སོགས་ཚོགས་ལྟར་བསྐྱེད། མིག་འབྲས་ཀྱི་སྐྱོད་དང་། མིག་
འབྲས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་བསྐྱེད་པར་ཡང་བཤད། ལྟ་སོ་སོའི་ཅ་ཞལ་ལས་
གཞན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་འགོད་མི་དགོས། རྩ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཞི་ནང་དང་། ལྟ་
བྱལ་གི་སྐྱམ་མདོ། ལྟའི་དཀྱིལ་ལྟེ་དབང་རྒྱ་བྱེད་བཀས་པ་ལྟ་བུའི་དབྱས་སུ་
འགོད་པ་དང་། ལྟའི་ཅ་བར་འགོད་པའི་ལྷགས་གཉིས་ལས་ལྷགས་ཀྱི་ཅ་བར་རི་
འགོད་པའི་གསུང་བཤད་སྤར་བཀོད་པ་དེ་གལ་ཆེ། དོན་ལྟས་ནི་སྐྱོན་མཚམས་
ཀྱི་ཐད་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད། དེ་ཐམས་ཅད་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལྟར་
བཀོད། དོན་མིག་སོགས་བྱལ་པོ་ས་སྟོང་། ཕྱག་དོར། རམ་སྟོང་། འཛིག་ཉེན་
དབང་ཕྱག་སྐྱིབ་སེལ། ཀྱན་བཟང་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་
མའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་ན་དོན་ཡིད་ཀྱན་བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་ཀའི་རང་

བཞིན་དུ་མོས། དེ་དག་གིས་མིག་སོགས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་།
གཟུགས་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་མངོན་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། ཡན་
ལག་གི་སྤང་ནམས་ལས་རུང་དུ་འགོ་བའི་སྦྱོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་ནི། གོང་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་པད་ཆེ་ལ་གནས་
པའོ། །ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་གྱི་མཆོམས་འབྱེད་པ་
དང་། སྐྱེ་མཆེད་གྱི་ལྟ་ནམས་ལ་པད་གདན་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་བརྒྱབ་
གྱི་ལྟ་ལ་གདན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་སྟོན། དེ་ཡང་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་ཀར་ཆེ་
བ་ལ་རྩྭ་ལས་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟ་པའི་ལྟ་བར་རྩྭ་དང་དོ་རྩེ་ལས་ཐུགས་དོ་རྩེ་དོ་རྩེ་
ན་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྩེ་རྩྭ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་
དཔའ་རྩྭ་གི་ཐེག་ལེའི་ནང་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུགས་དོ་རྩེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐུགས་དོ་རྩེ་དང་འཇམ་དཔལ་གཉིས་རྒྱབ་
མདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གོ་ས་ཐ་མི་དང་དུ་བསྐྱེད་པ་གང་བདེ་བ།

མགིན་པར་ལྷུང་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབུས་སུ་ལྷུང་དང་
བརྒྱ་ལས་གསུང་དོ་རྩེ་དམར་པོ་དོ་རྩེ་ལྟ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་ལྷུང་མཆོན་པ། སྐྱེ་པོར་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་
པའི་ལྟ་བར་ཨོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་དོ་རྩེ་མིག་ལྟ་བུའི་ཐུགས་
ཀར་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཨོ་གྱིས་མཆོན་པ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱི་
ལྟ་ལ་རང་འདྲའི་ཡུམ་གསལ་བཏབ་ཀྱང་རུང་། རང་གི་ཐུགས་ཀར་རྩྭ་ལས་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྟ་ཆོགས་སྤྱན་དངས་པ་ལ་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་

སྟོས་པའི་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་རྣམས་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པས་
མཉེས་པར་བྱས། རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱོད་གསུང་སྤྱགས་དོན་རྩི་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ལས་རང་འདྲ་གཉིས་པ་རེ་བཀུགས་ཏེ་རང་གི་གནས་གསུམ་གྱི་དོན་རྩི་
གསུམ་གྱི་ལྷ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ཏེ་སྤྱགས་བཏོད་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག །འདི་ལ་
སྤྱགས་བྱིན་བརྒྱབ་སྟོན་དུ་བྱེད་པ་འཇམ་དབྱངས་ཤེས་རབ་དང་སྤྱགས་བྱི་ལྷ་
ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཤེས་རབ་རྒྱུ་ནས་ཡིད་དང་།

དེ་ནས་གསུང་དང་སྤྱི་བྱིན་རྒྱལ་མེས་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གནད་དང་། རི་ཆབ་སྤྱགས་བྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་འབྲེལ་བའང་གནད་
འདི་ལ་རགས་ལས་གསུངས་པ་སྟངས་རྒྱུད་དོན་རྩི་འཆང་གི་གསུང་རྒྱུ་ལས་
གཞན་ལ་མེད་ཅེས་བྲག་དཀར་དཀའ་བཅུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཡོད་ན་འཇམ་
དཔལ་རང་བཞིན་མ་དང་། ཟ་མ་ཏོག་ལྟར་ན་མི་དགོས་པས། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་
རྩི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱན་དངས་ལ་སྟེ་སྟེ་ས་
ཕྱི་འབྲང་གི་བགོགས་བསྐྱད། སྟོང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྟོས་ལ་མཆོད། རྒྱལ་མེས་
མགོན་དོན་རྩི་འཆང་ནས་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་དགེ་ལ། འདིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་
འདྲན་གྱི་མཆོད་པར་རོལ་མོ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་
ཡིད་སྤྱལ་གྱི་མཆོད་པ་ཡིན་པས་མི་འཁྲོལ་ཞུས། འོ་ན་ཆོགས་ཞིང་གི་མཆོད་
པར་འཁྲོལ་བ་ཅི་ཡིན་གསུངས་པར། དེ་མི་ཤེས་ཞུས། རྒྱུད་སྟོང་པས་ཆོགས་
ཞིང་འཁང་མི་འཁྲོལ་ཟེར་བ་ཐོས། ཨོྃ་སྤྲུག་རྩ་ཇོ་ཞེས་སོགས་ལ་སྟོ་བ་བཞིའི་

ཕྱག་མཆོན་ཕྱར་ཅམ་གྱི་བདེ་བྱས་པས་ངོ་མ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་
ཐོར་གཞུག། རྩྱི་གིས་དམ་ཆོག་པའི་སྤྱི་ཕྱས་ལ་ཞུགས། སྤྱི་གིས་འོ་ཆུ་ལྟར་
དབྱེར་མེད་འབྲེས། ཉོ་མ་ཅི་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་དབྱེས་བཞིན་བཞུགས་པར་
དབང་དུ་བྱས་པར་བསམ། བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་མཉམ་དུ་
སྦྱར་བྲངས་གཏང་ཆོག།

དབང་བསྐྱེད་རྒྱས་གདབ་ནི། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་
དབང་ལྟ་སྦྱར་བྲངས་པ་ལ་མཆོད་དེ་དབང་བསྐྱེད་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཆུ་
དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ཆུ་བྱ་གྱི་ཆུ་ལ་དབང་བསྐྱེད་བས་སྦྱ་གང་། འི་མ་
དག། ཆུའི་ལྟ་མ་ཡར་ལུད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་གཅི་པོ་ལ་རིགས་བདག་
མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་དོར་འི་ལ་འཇིན་པས་ཡུམ་ལྟ་མ་གྱི་
སྟོན་མོ་གྱི་ཐོད། འར་དང་འར་སྟོ་བ་ནམས་ལ་ནམས་སྤང་དཀར་པོ་འཁོར་ལོ་དང་
འི་ལ་བྱ་འཇིན་པས་ཡུམ་སྦྱར་མ་དཀར་མོ་གྱི་ཐོད། སྟོ་དང་སྟོ་བྱ་བ་ནམས་ལ་
རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་དང་འི་ལ་བྱ་”འཇིན་
”པས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་སེར་མོ་གྱི་ཐོད། ལུབ་དང་ལུབ་བྱང་བ་ནམས་ལ་
འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་བརྒྱ་དང་འི་ལ་བྱ་འཇིན་པས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་
དམར་མོ་གྱི་ཐོད། བྱང་དང་བྱང་འར་བ་ནམས་ལ་དོན་གྲུབ་སྤང་གྱུ་རལ་གྱི་དང་
འི་ལ་བྱ་འཇིན་པས་ཡུམ་དམ་ཆོག་སྟོལ་མ་སྤང་གྱུ་གྱི་ཐོད་འཇིན་པས་ལྷུང་
བའམ། ཡང་ན་ཡབ་རྒྱུ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པོ་ས་གནོན་མཉམ་གཞག། རྣམ་སྤང་

དཀར་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་བྱུག་རྒྱ་ཅན། རིན་འབྱུང་སེར་པོ་མཆོག་སྦྱིན་
མཉམ་གཞག། འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་བྱུག་གཉིས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བྱུག་རྒྱ།
དོན་གྲུབ་ལྗང་གུ་སྦྱབས་སྦྱིན་དང་མཉམ་གཞག་གི་བྱུག་རྒྱ་ཅན། ལོངས་སྦྱོང་
རྫོགས་པའི་སྦྱའི་རྣམ་པ་ཅན། ཞབས་དོ་རྩེ་སྦྱིལ་གྱུང་གིས་བཞུགས་པས་དབྱ་
བརྒྱན་པར་བསམ། བྱུགས་སྦྱོང་བསྦྱེད་ཡོད་ན་སྦྱི་བོར་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་
གཅིག་བྱུག་གཉིས་ལུམ་བཅས་རེས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་དབང་ལྷ་རྣམས་རང་ལ་
བསྐྱེམས།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་མཆོད་བསྟོད་ནི། བདག་མདུན་འཇུག་པ་
གཅིག་ཆེ་རང་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དོ་རྩེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་པར་བྱེ་བ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་
ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཁོད་པའི་སྦྱིང་ག་ནས་ཙ་ཙེ་ཀ་སོགས་མཆོད་ལྷ་སྦྱོ་བ་དང་། དེ་
མེན་ཆེ་སྦྱོན་འགྲོའི་སྐབས་ལྟར་རང་གི་སྦྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་སྦྱོ། མཆོད་པ་
བཤམས་པའི་གནས་འདོད་སྣམ་ཡིན་པས་དེ་ན་འཁོད་པའི་མཆོད་ལྷ་རྣམས་
ཀྱིས་གྱུང་མཆོད་པའི་དམིགས་པ་སྦྱོང་། དེ་ཡང་གསང་འདུས་ལྟ་བུ་ཐོག་མར་
བདག་བསྦྱེད་ཉིར་བསྐྱ་བྱས། མདུན་བསྦྱེད་དུས་ཤར་དུ་རང་ཉིད་རྣམ་སྣང་
སོགས་བདག་མདུན་གཉིས་ཀར་རང་གིས་ང་རྒྱལ་བཞག་པས་བདག་མདུན་ཐ་
མི་དད་དང་། བདག་མདུན་གྱི་ཆོ་ག་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་དད་ཡིན། ད་
ལྟའི་ལྷ་མི་པའི་ཆོ་ག་འདི་ལ་ཡང་བདག་མདུན་སོ་སོར་ཡོད་པས་འཇུག་པ་ཐ་
དད་དང་། མདུན་བསྦྱེད་ལ་རང་གིས་ང་རྒྱལ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་ལུགས་གཉིས་

ཡོད་པས་བདག་མདུན་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་ཕྱགས་གཉིས་ཡོད། སྤྱད་རྒྱུད་ར་
རྒྱལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱགས་ཡིན། མི་འཛིན་པ་ལ་མདུན་བསྐྱེད་སྐབས་ཐ་གི་ཏ་
སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩོན་མི་དགོས་ཀྱང་ད་ལྟ་བརྩོན་ཀྱི་ཡོད་པ་འདྲ། འཛིགས་
བྱེད་ལ་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མགོར་ཁྱེད་ཀྱི་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་བསངས་ནས་རང་
ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས། གཙོ་བོའི་མཆོན་མ་དང་རོ་བོ་དབྱེར་
མེད་དུ་མོས་ཏེ་བདག་མདུན་ཆོ་ག་གཅིག་གིས་ར་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྐྱེད་པས་
བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། འཕྲུག་པ་གཅིག་གིས་སྐབ་པ་ཡིན།

དེ་ལ་བྱི་བྱུམ་དབང་། རང་གསང་དབང་། གསང་བ་ཤེར་དབང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཆོག་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་ག་ནས་
སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་ཇུས་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་མེད་སྤྱོད་ཏེ་སྐྱེ་བྱུས་
གསོལ་བ་དང་། ཞབས་བརྩ་བ་སོགས་ཚུ་གཉིས། དེ་ཆབ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་བྱི་
ནང་གི་ཉིང་སྤྱོད་རོལ་མོ། འདོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་གཟུགས་དྭེ་རྩེ་མ་མེ་ལོང་རོས་
གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་འཆར་བ་ཐོགས་པ་སོགས་ལྷ་མོས་ནང་
དང་། དུག་མཆོན་གྱིས་བྱིའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་དང་། རྩམ་ཚུ་གསེར་མ་ལྟར་རྒྱལ་
སྤྱིང་སྤྱོད་མདུན་ཀྱང་ཕྱལ། མེ་ཏོག་མ་སོགས་གཟུགས་དྭེ་རྩེ་མ་སོགས་ལྷར་འདུ་
དགོས། རང་མཆོད་ལ་རང་གི་མཐེ་བོང་ཕྱུམ་གྱི་བརྒྱ་དང་། སྤྱིན་ལག་ཡབ་གྱི་
དྭེ་རྩེར་བསམ་ལ། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་མཆོམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་
བྱེད་བར་མོས།

བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོར། མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་གཡོན་སྟོར་གསུངས་ཀྱང་ཕྱག་

ལེན་ལ་གསང་འཛིགས་གཉིས་ལ་གཡས་སྐྱོར་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་གཡོན་སྐྱོར་
གྱིས་ལན་གསུམ་དགུགས་བ་ཡིན། དེ་ལ་རྒྱད་བ་བསམ་གཏན་སེང་གེས། སྒོམ་
པོ་མཐའ་ལྷག་ཅེ་སྤྱར་བ། །ཞེས་མཐེ་བོང་ཡབ་ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་། སྤོན་ལག་ཡུམ་གྱི་
བསྐྱེ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་བས་མཐེ་བོང་གིས་འཛོར་ཚུལ་བྱེད་བ་ཕྱག་ལེན་ཡིན་
གསུངས། འཛོར་མི་དགོས་བར་མཐེ་བ་སྤོན་སྤྱར་བ་ཁ་བྱེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅས་
ཡོངས་འཛིན་གསུངས་བར་ཁོང་འཇམ་བའི་དབྱངས་གསུངས། དེ་ལ་གཙུ་བའི་
ཙུ་ཞལ་གྱི་སྟེང་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་བའི་ཐུགས་ཀར་སེང་ཁྱི་ལ་དེན་ཙུ་
བའི་སྒྲ་མའི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་བརྒྱད་བའི་སྒྲ་མ་རྣམས་བཞུགས་བའམ། རིགས་
བདག་གི་ཐུགས་ཀའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཀྱན་འདུས་སུ་དམིགས་བའམ། མདུན་
གྱི་ནམ་མཁར་ཙུ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་མཐོ་བཅེགས་སམ་ཁྱོམ་ཆོགས་སུ་
བཞུགས་བ་ལ་དབྱལ་བའི་ཐད་ནས་ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། སྤོན་མཆོམས་ནས་
བརྒྱད་བའི་སྒྲ་མ་ལ་འབྲུལ། སྤྱད་རྒྱད་བས་འདིར་ཙུ་བའི་སྒྲ་མའི་མཆོན་བརྗོད་
བར་གསུངས། ཨོྃ་ཧྲིྃ་ཧྲིྃ་ སོགས་གྱིས་རང་གིས་བསྐྱེམས་བའི་དགྱིལ་འཁོར་
བའམ་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་རྟེན་བརྟེན་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་
བཏབ་ནས་སྟེང་གའི་ཐད་ནས་འབྲུལ། གཞན་ཡང་རྒྱད་སྟེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་
འབྲེལ་བའི་ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ནང་མཆོད་གྱིས་
ཐེག་ལེ་བྱས་ཏེ། ཙུ་བའི་སྒྲ་མ་དང་། བརྒྱད་བའི་སྒྲ་མ། རང་གིས་བསྟེན་བའི་ཡི་
དམ་གསུམ་ལ་འབྲུལ་བར་བསྐྱོད་རིམ་རྣམས་སུ་གསུངས་ཀྱང་གནས་དེར་ཡི་
དམ་དེ་དང་དེ་འགོད་དམ་གསུང་བཤད་མེད། སྟན་ཐགས་དོ་རྗེ་འཆང་ནས་ལན་

གཅིག་སྐབས་དེར་བྱུག་གིས་ཡར་སྐྱངས་ཀ་ཞིག་གནང་སོང་། ད་ལྟ་གནས་དེར་
ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཐིག་ལེ་མཛད་གི་ཡང་མེད་གསུངས། ཆོས་སྤང་རྣམས་རྩོ་
རྩམས་བད་རྩེ་སྟེང་བཞོད་བཤམ། རང་རང་བཞུགས་གནས་སུ་ལྟེ་བའི་ཐད་ནས་
འབྱུལ། གཞུག་མར་གནས་པའི་གཞི་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐབས་དེར་
དུར་ཁྱོད་དུ་བཀྱགས་ནས་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱུག་གཉིས་ཡུམ་བཅས་སུ་
བསྐྱེད་ལ་ཕུས་མའི་ཐད་ནས་འབྱུལ། བྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཤེན་
རྩེ་གཤེད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་བྱངས་ཏེ་རང་གི་ཡུས་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་ཞིང་བདུད་
ཅི་སྤང་བས་ཡུས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིས་ཆོམ་པར་མོས། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལྟའི་
ར་རྒྱལ་གྱིས་གཞི་བདག་དང་སྤྱོ་སོགས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་
ལྟ་ལ་ནང་མཆོད་ཕུལ་ཆོག་ཀྱང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་ལྟའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཕུལ་མི་
ཆོག་པས་འདི་འདྲེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ།

དེ་ནས་བདག་མདུན་འདུག་པ་གཅིག་ཆེ་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་
ཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པར་མོས་ལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་
འིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་པ་
གསང་མཆོད་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི་བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་དང་
སྐྱེ་བྱུགས་ཟུང་འདུག་གི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡ་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་དགོས་པས་སྤྱོ་མའི་སྟེང་ནས་གོ་དགོས།

འདི་ལ་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ། རང་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་བྱང་སེམས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་སྤང་བའི་ཐིག་ལེའི་རྩལ་སྤྱོ་རབ་ལས་བྱུབ་པའི་

རིགས་ལྔ་རང་རང་གི་སྐྱེ་མདོག་ཅན་ཞལ་གསུམ་བྱག་དྲུག་པ་ཡུམ་བཅས་རེ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་སྒྱར་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པར་
བསམ། ཞེས་དང་འདུས་པའི་ཆོ་གད། རྟོ་རྟེན་ལམ་ནས་ཡུམ་ཀྱི་བསྐྱར་སྒྱུར་བའི་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྲ་རབ་ལས་བྱུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡབ་
ཡུམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་མཆོད། དཀྱིལ་འཁོར་
བའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་ནས་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པས་གསང་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པས་དབྱེས་པར་སྒྱུར། ཅེས་
གསུངས་པ་འདི་ཅུང་ཟད་གསལ་ཏེ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་
འདུག་གི་སྐྱེ་ནམ་མཁའི་ཁམས་གང་བ་སྟོས་པའི་ཡབ་དང་ཡུམ། སྟོས་པའི་ཡུམ་
དང་ཡབ་ཐམས་ཅད་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་སྐྱེ་ཡུས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་
བས་གང་སྟེ། སྐྱའི་རྒྱལ་སྤྲ་མོ་ཚུན་ཆད་བདེ་སྟོང་བྱང་འདུག་གི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལྷ་
ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞེངས་པར་མོས།

དེ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་འཁོར་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བྲག་ཆའི་
དབྱངས་བཞིན་བསྟོད་པར་མོས་ནས་ཞི་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཉིས་མེད་
ཐུན་མོང་མ་དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ། གཤིན་རྗེ་གཤེད་
པོ་རབ་འཛིགས་པ། སོགས་དང་། སྐྱར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་རོ་བོ་

ཁྱོད། །སོགས་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་ཡོན་ཏན་བྲན་པས་བསྟོད། འགོ་ནས་
འདིའི་བར་ཆོགས་མཆོམས་སུ་བཅད་ནས་སྤེལ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་མི་འདོན།
གང་ཤར་བ་མ་བཟེད་པའི་སྟེང་བཟེས་མ་བསྐྱན་ནས་དལ་བྱས་མོས་པ་བྲགས་
བྲག་དགོས་པས་ཆོགར་གདངས་བྱེད་པའང་དགོས་པ་འདིའི་ཆེད་ཡིན། ཁྱད་
པར་དུ་དག་པའི་གོང་འདྲིར་དབྱེད་འཛོག་གི་སྟོམ་གྱིས་སྟེའི་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་
གསལ་སྦྱང་སྦྱབ་དགོས།

དེ་ལ་སྟོམ་རྒྱའི་ངོ་བོ་གངས་ངེས་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་དུ་
སྟོམ་ཞེས་འཕེན་པ་བྲགས་བྲག་གཏོང་། འདིས་སྟོམ་སྦྱབ་ལ་བོས་བསམ་སྟོན་དུ་
འགོ་དགོས་པར་འགྲུབ། དང་པོར་རྟེན་བརྟེན་པ་རྫོགས་པར་འཆར་དཀའ་བས་ཁ་
ཆེམ་མེ་བ་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱུའམ། དེའི་རྩ་ཞལ་ཅམ་མམ། དེའང་མི་གསལ་
ན་སྐྱུ་བཟེས་པ་དང་ཉེར་བསྐྱུ་བྱས་པ་མིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
པ་དང་། དེའི་སྐྱེའི་ཆ་ཤས་གང་འཆར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྦྱང་བྲགས་ཅན་
དང་། གཞན་ཡིད་གྱིས་མ་བོར་བ་བྱས། དེའང་མེ་དང་ཉི་མའི་ཟེར་ལྟ་བུ་དཔེར་
བཟུང་ནས་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོད་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་
བསམ། དེ་འཆར་ཆེད་དམར་ཁྲིད་ལ་ཁང་པ་ཤར་དང་སྟོར་སྐྱར་ཁུང་ཅན། དེའི་
འོད་པོག་སར་རྩ་སྟོད་དང་། སྟེང་དུ་མེ་ལོང་དང་རལ་གྱི་བཏགས། བྱང་ངམ་རུབ་
ཏུ་དམིགས་རྟེན་གྱིས་སྐྱུ་བཀམས། ཐང་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་མེ་ལོང་ལ་ཤར། དེ་
རྩ་སྟོད་དུ་ཤར་བ་ལ་དམིགས་པའམ། དེ་མ་འཛོམ་ན་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་
ཤར་བ་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས། དང་པོའི་དམིགས་རྟེན་བཞག་ནས་སྤྲ་གཞན་

འཆར་བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་ཆད་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་བསྒྲོམ་བ་ལས་
ངེས་མེད་བྱས་ན་མི་འཆར་བས་ཆད་ལ་པབ་ཅེས་གསུངས། སྤྱི་ཁྱིམ་གྱི་ཤར་བ་ན་
རལ་པའི་ཅེ་ནས་གདན་གྱི་བར་དང་། གདན་ནས་ཡར་རལ་པའི་ཅེ་འེ་བར་དང་།
རྒྱབ་མདུན་ཕྱག་ཞབས་སོགས་ཡས་མས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ལོག་ཤར་
བྱུང་སྟོང་བྱུང་གི་མཐའ་ནས་མཐའི་བར་སྤྱི་ནས་ནང་དང་། ནང་ནས་སྤྱིར་གསལ་
འདེབས་པ་དང་། བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས། རང་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་
རྫོགས་ལས་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་ཆད་དེ་ཤར་སྟོང་རྟ་བབས་གྱི་སྟེང་
དུ་འཁོད་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་བཀོད་པ་སྤར་ལྟར་ལེགས་པར་
བལྟས། ཡིད་ལ་གསལ་བར་ཤར་བ་ན་མ་བརྗེད་པར་རང་གཙོ་པོ་ལ་ཐེམ་པར་
མོས་ནས་ང་རྒྱལ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་འཆར་བདེ་བའི་
ཐབས་གཞན་བ་རེད། ང་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པ་གཙོ་པོ་དང་། གསལ་སྤྱང་འདོན་པ་དེའི་
ཡན་ལག་ཡིན་པས་གསལ་སྤྱང་སྤྱབ་པའི་མཐར་མེད་མི་བྱུང་དུ་ང་རྒྱལ་འཛིན།
ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱང་ཡོད་མེད་ལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད།

དེའི་ཆེ་སེམས་གནས་དགུ། སྟོབས་བྱུག །ཡིད་བྱེད་བཞི་སོགས་འབྲུབ་
ལུགས་ལམ་རིམ་དང་བསམ་གཟུགས་ལྟར་ཡིན། རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་བརྟན་
ཞིང་རྣམ་པ་གསལ་བ་གཉིས་ཆོགས་རྣམ་གསལ་བཏབ་རེས་ཀྱིས་འཆར་ཡང་
སྤྱར་དུ་མི་འཆར་བའི་ལས་དང་པོ་པ་དང་། རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུད་ཅམ་དུ་
འཆར་ཡང་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་སོགས་དེ་ལྟར་མི་འཆར་བ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་
སྟེ་གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་དང་། སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་གི་

ཆ་ཚུན་ཆད་ཡུད་ཅུ་ལ་ནམ་འདོད་འཆར་བ་ཡི་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་གསུམ་
བསྐྱེད་རིམ་རགས་པའི་སྐབས་ཡིན། ཡི་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་ཏེན་
བརྟན་པ་ཡུད་ཅུ་འཆར་བ་ལ་དཀའ་ལས་མེད་པས་ཚུལ་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་ཐོན་ཏེ་
བསྐྱེད་རིམ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་འཛོག་གས་གསལ་ཁ་མ་མཐོང་།

གནས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྲ་ཐིག་བསྐྱོམ་པ་བྱིང་ཞོད་འགོག་ཆེད་
ཡིན་པས། ཞོད་པ་འགོག་ན་འོག་དང་། བྱིང་བ་འགོག་ན་སྤྱིང་གི་སྤྱ་ཅེར་བྱག་
མཚན་དང་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོ་ལ་སེམས་བབྱུང་སྤྱིང་ཞོད་ཀྱི་དབལ་ཆོག་པ་ན་
རགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒོལ་བ་ལས་ཆིག་དེལ་བྱེད་པ་མིན། རགས་པ་ལ་
བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སྤྲ་ཐིག་ལ་ཆིག་དེལ་དགོས་པས། སྤྱིང་གའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དབའ་རྩྭ་ཡིག་ལས་དོན་མེད་པོ་སྤྲ་མོ་སྒོལ་ཏེ་རྩ་ཞལ་གྱི་སྤྱིང་གི་སྤྱ་
ཅེར་ཟླ་གདན་སྤྲོ་མ་བྱེད་གཤག་ཅུ་གྱི་སྤྱིང་དུ་དོན་མེད་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ཡུངས་
འབྱུ་ཅུ་ལ་སེམས་བབྱུང་། དེ་བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་གཅིག་ནས་གཉིས་སོགས་
སྒོལ་བ་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་བྱུང་བ་སྒོལ་ནས་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བྱིང་
སྤྱད། སྤྲ་མ་མ་བརྟན་བར་བྱི་མ་མི་སྒྲོ། དེ་མཐར་བྱིན་ནས་བྱག་མཚན་དེ་སྤྱ་
སྤྱར་བསྐྱར་ལ་སྒོལ་བསྐྱར་བྱ། འདིའི་སྤྱིང་གི་སྤྱ་ཅེ་ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་སྤྱ་ཅེ་ལ་
གསུངས་སྤྲོམ་འཆར་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་འགར་མིག་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་སྤྱ་བྱག་གི་
འཛོམས་དང་། ཐང་སག་པས། མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་རྩ་དབྱ་མའི་ཡར་
སྤྱ་བྱེན་དུ་འགེང་བའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་གསུངས།

ཡང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱགས་ཀ་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་པལ་བ་གསང་།

གནས་སྤང་མཚམས་སུ་ཆེ་གདན་ལ་བཀོད། དེ་བཏན་པ་ན་ཐིག་ལེའི་ནང་རྟེན་
བཏན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་སློབ་སྤྱད། མདོ་ལུགས་ལ་ཐོག་མར་འཛོག་སློམ་གྱིས་
ཤིན་ཏུ་དང་། དེ་རྗེས་དབྱེད་སྟོབས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་དང་སྤངས་ཏེ་ཞི་ལྷག་རིམ་
ཆར་ཐོབ་པ་དེས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་སློབ་སྤྱད་ལ་དབྱེད་འཛོག་གི་སློམ་
ཆར་ཞིང་རྒྱུད་དུ་ལ་བས་བྱིང་གོད་སྤྱད་དུ་ཁེགས་ཏེ་ཞི་ལྷག་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་
པས་མདོ་དང་མི་འབྲེལ་བའི་ཐབས་བྱུང་ཆེ།

དེ་ལྟར་ཐབས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་བསྐྱབ་སྟེ་བསློམ་པས་སྐྱེ་བ་སྟེ་ཡིད་སྤྱན་ན་
དག་པ་བཏན་ནས་བསྐྱས་པ་བྱ། འདི་ལ་སྤྱད་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཞེས་སྤྱོད་བ་སྤྱ་
མའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤྱད་འཕྲེན་པའི་ཆོག་གོ་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་ཆེ། དེ་ཡང་
སློབ་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ལ་
ཐོས་བསམ་བསློམ་པས་རྒྱུད་སྤྱད་ནས་སྤྱིའི་རྒྱལ་སྤྱན་གཅིག་ལའང་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གནད་རྫོགས། གོ་འཕང་དེར་
བགྲོད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་ཆ་ཆར་སྤྱིའི་ནམ་པས་མཚོན་ཚུལ་ཤེས་ན་སྤྱ་
བསློམ་པས་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པ་གོ་བ་དང་། དག་ཆ་མ་
འོངས་པ་ན་འདི་ལྟར་བྱུབ་པ་གོ་བའི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་གང་ལ་
སྤྱད་སྤྱོད་གཞིའི་གསུང་རབ། དེ་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་དོན་རྟེན་རྒྱུ་བདེན་གཉིས་སྤྱན་མོང་
བ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱུ་འོད། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ལམ་སྤྱན་མོང་བ་བྱང་
སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་བརྩུ་
དུག །འབྲས་བྱ་སྤྱན་མོང་བ་མིག་སྤྱན་སོགས་དང་། དངོས་བྱུབ་བརྒྱུད་དང་།

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དབང་ཕྱག་བརྒྱད། སྤྱི་བ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤངས་ནས་མི་གནས་སྤང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཞལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་ཏེ་
རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་སོ། །

དེ་ནས་སྤང་ཐག་སྤང་བུ་དབྱ་སྤྱིལ་སོགས་སྤགས་རིམ་ལྟར་བྱས་པའི་མི་
རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྱིམ་པར་བཞག་ལ་བསངས་སྤངས། བད་ཉིདེ་གདན་ལ་
སྤང་རྟོག་གི་གངས་ཀྱི་མེ་ལས་བརྒྱ་མེས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་
གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཡབ་རྒྱུ་སྤྱབ་ཐབས་ལྟར་ཀྱི་སྤྱ་གསུང་ཕྱགས་བྱིན་ཀྱིས་
བརྒྱབ། དབང་སྤྱད། རྒྱས་གདབ། མཆོད་བསྟོད་བྱ། ཕྱགས་ཀར་ཉི་མ་ལ་མེ་
ཡིག་གི་མཐར་སྤགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་དམིགས་ནས་གསུམ་མམ་བདུན་ཅམ་
བརྒྱ། འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཁྲག་འཛག་པའི་མི་མགོའི་སྤང་བ་དབྱལ་བ་ཚུར་བསྟན་པའི་
སྤྱིན་མཆོམས་སུ་སྤྱོ། དེའི་ཐིག་ལེ་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རམ། གཙོ་བོ་
ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྟོགས་སམ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་བསམ། སྤང་རྟོག་རེ་
བགྱང་བ་དང་མཐེ་བོང་ལྷགས་ཀྱས་ལྷ་རང་འབྲེ་རེ་སྤྱན་བྱངས་ནས་རང་གི་སྤྱིང་
གའི་སྤྱོལ་ཐིམ་པར་མོས་ནས་འདེན།

སྤྱ་མེད་རྟོ་རམས་པ་ཆོས་སྤྱིང་པོས། སྤང་བ་མདོ་འཛིན་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
རེས་ཅན་བྱས་ནས་འདེན་པ་ལས་གཡས་གཡོན་རེས་མོས་ཀྱིས་འདེན་པ་མི་
རིགས་ཅེས་ཁྱི་རྒྱ་ནག་པས་གསུངས་ཟེར་བ་འདིའི་མི་མགོའི་དབྱལ་བ་ཚུར་
སྟོན་པའི་དམིགས་པ་དང་མི་འབྲིག་དགོངས་སམ་སྤྱམ། རིགས་བྱ་ཆང་དེ་ཁས་
མི་ལེན་ཅེས་གསུངས། རབ་གནས་མདོར་བསྐྱས་སྤང་བ་བསྐྱེད་ཆོག་འདིས་

རིགས་འབྲེ་སྤྱར་ཚོག།

དེ་ནས་བརྒྱས་པ་ལ། ཞི་ཁྲོ་སྤྲགས་སྤྱབ་བྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་
སྤྲགས་ཀའི་ཉི་གདན་ཆེ་གདན་དང་། རྩི་ཡིག་རྩི་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐར་མྱོ་ཨ་
ར་པ་ཅ་ནའི་ཡི་གེ་དྲུག་བཀོད་ནས་བརྒྱ་བ་ལ་ཉི་གདན་ཆེ་གདན་ཏུ་བསྤྱར་བའི་
སྤྲགས་སྤྱབ་ཟེད། ཡང་ཉི་གདན་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དྲུག་པར་གྱུར་པའི་
ཅིབས་ལ་མྱོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་དྲུག་ཤྭེ་བར་རལ་གྱི་གུན་འབྲེད་གི་སྤྲགས་མཚམས་
ཀྱི་གཞུང་ཐུར་རལ། ཡུ་བའི་དོ་རྩེ་འཁོར་བའི་ནང་དུ་རྩི་གསལ་བཏབ་ཤྭེ་བརྒྱ་བ་
ལ་ཉི་གདན་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དྲུག་པར་བསྤྱར་བའི་སྤྲགས་སྤྱབ་ཟེད་ཏེ་འཕྲོང་ཅེ་
ལྷ་བཙུན་རིན་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་འེ་གསེར་ཚོས་སྤྱ་ཡང་གྲགས། འདི་གཉིས་ཀ་ལ་
ཆེས་གསལ་སྤྱར་ཟབ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲོར་བདུན་དང་། མ་དག་པ་འབྱུང་བ་
དང་། མི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དམིགས་པ་སྤྱར་ཚོག།

སྤྱད་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཉི་མའི་སྤྱི་ཏུ་རྩི་ལྷ་བ་ལས་རལ་གྱི་འེ་
འཁོར་ལོ་ས་བོན་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་སྤྱར་ལྷར་ལ། རལ་གྱི་འེ་བར་མཚམས་ལ་
རྩི་དྲུག་བཀོད། དབུས་ཀྱི་རྩི་འེ་གི་གྱའི་ནང་ཆེ་གདན་ལ་རང་ཐ་མལ་དུ་གནས་
པའི་མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པ་འདི་ཞི་ཁྲོ་སྤྲགས་སྤྱབ་གཞན་དང་
སྤྲགས་གང་ལའང་སྤྱར་ཚོག། འཁོར་ལོ་གཡས་དང་ཡིག་འབྲུ་གཡོན་དུ་བསྒྲོར་
བའམ་མ་བསྒྲོར་ཀྱང་ཚོག། །རེས་མོས་ཀྱིས་བསྒྲོར་ཀྱང་རུང་། འཁོར་ལོ་གྲབ་
གྲབ་འཁོར་བ་མང་ན་མི་ལེགས་པས་འཁོར་བ་མི་མངོན་པ་དགོས། རང་གཞན་
ཀྱི་མོངས་ཐུན་སྤྱ་འདྲ་ཀྱི་ནམ་པ་བ་སྤྱི་ཏུ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་གྱིས་

དངས་པ་རལ་གྱིས་གཏུབས་པའི་བྱེ་མ་ཉི་གདན་གྱིས་བསྐྱེད་པའམ། འཁོར་ལོ་
མི་བསྐྱོར་ན་འོད་ཟེར་འཐབ་པས་གཏུབ། ཉི་གདན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་འོག་
སྒོ་ནས་ཐོན་པར་བསམ། ཆེ་གསལ་སྦྱར་བའ་སོ་སོ་ལ་མ་དག་པ་འཁྱུད་པ་དང་།
མི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྦྱར་ནས་ཞིབ་པར་གསུངས་
ཀྱང་པལ་ཆེར་ཀུན་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསལ། བསྐྱེད་རིམ་འདིར་
དམིགས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ལ། དམིགས་པ་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་ཆེར་བར་
བྱས་པའང་ཡོད་པ་ཁྲིད་རྒྱན་གྱི་བྱུང་པར་ཡིན། སྔད་རྒྱུད་ལུགས་རྣམ་བཤད་དུ་
མེད་ཀྱང་རྟོག་བདེ། བྱ་མོང་བ་གཞན་གཉིས་དང་མི་འབྲ་བར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་
དུ་འཁོར་ལོ་བཞོད་དགོས་ཚུལ་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་བྱིས་ལན་དུ་ཡང་གསལ།
བསྐྱེས་གཞིག་གི་དམིགས་པ་རྣམ་བཤད་དུ་ཡོད།

སྔད་རྒྱུད་ལུགས་ལ་ཡུམ་གྱི་སྦྱགས་སྦྱབ་ལུགས་གཅིག་ལ། རོ་ལངས་མའི་
སྦྱགས་ཀར་བད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉྱེ་བར་ཆོ་བ་ལ་དབྱངས་ཅན་མའི་
སྦྱགས་ཀར་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཆོ་བ་ལ་བི་ཨོ་མགོ་གཡས་བསྟན་
ཉལ་ཐབས་སུ་གནས་པ་གདན་གྱི་ཚུལ། དེའི་སྟེང་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉྱེ་བར་
ཆོ་གདན་ལ་རལ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བྱུག་ལ། ཉྱེ་བར་རལ་གྱི་བྱེན་འབྲེང་གི་
ལུགས་མཆོམས་སམ་ཡུ་བའི་རྩོམ་ཉྱེ་བར་སྒྱེ་ཡིག་གམ་སྒྱོ། ལན་གཅིག་སྒྱེ་
ཡིན་ནམ་བརྟག་གསུངས། ཅིབས་བྱུག་ལ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན། བར་སྟོང་བྱུག་ལ་སྒྱེ་
བྱུག་བཞོད། བད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་སྟོར་དུ་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་གཉིས་དང་།

ཕྱི་སྒྲོང་ལ་གསལ་བུ་བྱེད་ཀྱི་བཞི་རེ་བཀོད་དེ་ཚིམ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་སྒྲིལ་ཤ། ཚིམ་ཨ་ར་
བ་ཅ་ན་སྒྲིལ་གང་རུང་བསྐྱེད་སྒྲིལ་ཡོད་དམ་བཙག་གསུངས། དེའི་ཆེ་ལྷག་གི་པི་མི་
ལས་སྒྲགས་དེ་སྒྲོགས་པར་བསམ། བསྐྱེད་འདབ་མར་དབྱངས་གསལ་བྱེད་
བཀོད་བ་ལས་བསྐྱེད་བར་མ་གསུངས། དེ་ནས་གཙུག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་སྐྱེ་གདན་
ཉི་གདན་དང་། སྒྲིལ་ཡིག་རྒྱ་ཡིག་རྒྱ་རྒྱར་པའི་མཐར་ནང་དུ་ཉེ་སྤྱོད་ཆར་གསུམ།
དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པོ་ཆར་གཉིས། མཐར་ཅ་སྒྲགས་ཆར་གཅིག་ལྟ་བུ་བཀོད་དེ་ཅ་
སྒྲགས་ཆར་གཅིག་བསྐྱེད་ཀྱང་གསུམ་ཀ་བཀོད་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་བསྐྱེད་
པའི་བྱིན་རྒྱལས་འབྱུང་། དེ་རྗེས་ཅ་སྒྲགས་སྤྱོད་པོ་ལ་བསྒྲིམས། དེ་བསྐྱེད་པས་
སྒྲ་མ་ཐེམ་བ་དང་། ཉེ་སྤྱོད་བཀོད་པས་གསུམ་ཀའི་པན་ཡོན་འཛོལ། དེ་རྗེས་སྤྱོད་
པོ་ཉེ་སྤྱོད་ལ་བསྒྲིམས། དེ་བསྐྱེད་པས་སྒྲ་མ་གཉིས་ཐེམ་པས་གསུམ་ཀ་བསྐྱེད་
པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་བཤད་ལས་འབྱུང་གསུངས།

སྤྱོད་པོའི་ཚིམ་བརྗོད་བ་དང་ཅ་སྒྲགས་དེ་ལ་བསྒྲིམས། ཉེ་སྤྱོད་ལ་རིགས་འབྲ།
སྒྲགས་སྤྱོད་དོ་རྗེའི་མཐར་འཁོད་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཡོད། གཏོར་ཆེན་གྱི་འཛིགས་
བྱེད་ཅ་སྒྲགས་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་པས་གསང་འཛིགས་གྱི་སྒྲགས་སྐྱེ་མས་དབྱ་
བསྐྱེད་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མར་ཅ་ཞལ་ནས་འདོན་
བ་གོ་ཆེད་ཡིན། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་
པས་དེ་སྤྱོད་ཞལ་ནས་དབྱ་བསྐྱེད་བ་དང་འདི་གཉིས། རྟོག་གསུམ་གྱི། སྒྲ་
གཅིག་བ་ནི་དབྱེ་བར་བྱ། །སྤྱག་མ་ཡོངས་སུ་བཅད་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་དོན་

བཟླས་པ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ལུགས་ཡིན་པས། རྩ་པོ་ཏ་གྱི་ཉོག་གས་བདུན་འབྲེལ་
བའི་བཤད་པའང་དབྱ་བ་སྐྱུལ་བའི་དོན་ལས་ཞལ་གཞན་ནས་མི་འདོན་པ་མིན།
གཙོ་འཁོར་གྱི་ཞལ་དུ་ཡོད་པ། སྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཙུན་ཐམས་ཅད་རྫོ་
རྫོ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲགས་ལུང་ཆེམས་ཀྱིས་
སྟོགས་པར་མོས་པ་འདི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲ། བཟླས་པའི་སྐྱབས་དམིགས་པ་
ལ་འབྲམས་ན་དོན་མེད་པས་དབྱགས་འགྲོ་འོང་གཅིག་ལ་སྟོ་བསྐྱེད་རྩོགས་པ་
དང་། དེ་མི་རྣམས་ན་འགྲོ་འོང་གཉིས་གསུམ་རེའི་ཡུན་ལ་སྟོ་བསྐྱེད་རྩོགས་པ་
བདེ་བ།

རྩ་པོ་ཏ་དུ། འཁོར་ལོ་དང་བཟླ་ལ་ཙ་སྒྲགས་བཞི་ཆོམ་དུ་འགོད་པ་སོགས་རྫོ་
ལ་བ་སྒྲས་ཀྱིས་དགག་བཞག་མ་མཛད་པར་བཀོད། ཏ་ཅང་ཟབ་པའི་བསྒྲགས་
བརྗོད་མ་མཛད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཟླས་ཆོག །ཙ་སྒྲགས་ཀྱི་ཨོ་དང་། སྦྱི་སྦྱི་མཐ་མཐ་
སྦྱུ་མ་བཙུགས་པའི་ཤོ་ཤོ་ཀ་བཞིའི་རྒྱང་པ་རེའི་མགོ་མཐུག་ཏུ་ཡ་རེ་ཡོད་པས་
ཞང་ལུགས་ལ་བརྒྱད་ཟེད།

དེ་བཞིན་དུ་གཏི་ཐུག་གཤིན་རྫོ་གཤེད་གཙོ་པོར་བྱས་ན། ཞེ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་
མེ་ཞེ་སོགས་ཞེ་བརྒྱད་དང་། སེར་སྒྲ་གཤིན་རྫོ་གཤེད་ལ། མ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་
མ་སོགས་མ་བརྒྱད། འདོད་ཆགས་གཤིན་རྫོ་གཤེད་ལ། མེ་མ་རྩ་རྩ་ས་དོ་མེ་མེ་
སོགས་མེ་བརྒྱད་ཅན་བཟླ་བར་དཔལ་པོ་ཏ་ལས་འབྱུང་། དེ་ལྟར་བཟླས་ཆོག་
པར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མས་གསུངས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་
ལ་རང་རང་གི་ས་པོན་གྱི་མཐར་སྒྲགས་སྟེང་བཀོད། དེའང་རྩི་ན་རྩི་ག་བཟླ་བའི་

ཆེ་ཙམ་ཅི་ཀའི་ཡབ་དང་། མོ་ཏ་ར་ཏི་བཟླ་ཆེ་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་། མོ་
བ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་ཀར་སྤགས་སྤེང་བཀོད་ནས་བཟླ་བ་དེས་
ལྷག་མ་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེ། ལྷ་རང་རང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་འཕོས་
པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་བསྐྱུད་ཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་མཇུག་པའི་སྐབས་
ལྷར་བྲ།

བཟླས་པའི་སྤྱོན་བརྒྱད་ནི། བཟླས་བརྗོད་བྱེད་ཆེ་མི་སྤྱར་མི་དལ་ཞིང་།
ཞེས་སོགས་ལྷར་ཨོ་ཡི་གེ་གསུམ་འདུས་བས་མིག་འཕྱུམ་གསུམ་གྱི་ཡུན་ལ་
སློག་བ་ལྷ་བྱ་རིང་བྱང་མཐོང་མཁལ། གི་བྱ་ན་རོ་ཞབས་ཀྱ་“འགྲོང་”^༡བྱ་རིང་ཆ་
ཆད་པ་སོགས་མི་རུང་བས་སྤགས་ཀྱི་བསྐྱག་ཐབས་སྤྱངས་ནས་སྤགས་དག་
པར་སློག་བ་གལ་ཆེ། མཐར་ལྷ་རང་རང་གི་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་
ཀར་ཡིག་བརྒྱའི་སྤགས་སྤེང་བཀོད་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་བས་ཆད་
ལྷག་གི་ཉིས་སྤྱོན་ཐམས་ཅད་དག་པར་བསམ། ཟ་མ་ཏོག་ལྷར་བྱས་ན་མཆོད་
བསྟོད་མདོར་བསྐྱས་བྲ། ལྷན་ཐབས་དང་སྤྱབ་མཆོད་ལྷར་ན་དེ་འབྲལ་མཆོད་
གཏོར་ལྷ་རང་ཉིད་ལ་འབྲལ་བས་མཆོད་བསྟོད་མི་དགོས། སྐབས་འདིར་ཉེར་
བསྐྱུ་བྱས་ལ་ལྷ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་གཏོར་མ་
སྤྱན་མཚམས་སུ་བྱལ་ཀྱང་ཆོག །

དེ་ན་སྤྱན་མཚམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ། གཏོར་འབྲལ་དང་། ཁ་ཟས། ཉལ་བ་
དང་། ལྷང་བ། ཁུས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལས། གཏོར་རྩས་ཤ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་

དངོས་སམ། ཟན་ལ་སྤང་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་བཅོས་པ་རང་དགར་གི་བར་
མོས་ནས་ཟན་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གཏོར་མ་བཅོ་བ་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོ་རྫེའི་
ཕྱག་བཞེས་ཡིན་གསུངས། ཨ་རྒྱལ་མཁས་ཅན་མེད་ན་ཡང་། མཁས་ཅན་
བསམ་པས་རྒྱལ་པར་བཟླ། ཁེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན། ཀུན་
སྤང་གི་རྒྱལ་འབྱོར་པས་གཏོར་མ་མ་འདྲོམ་ན་ཁུར་བ་སྟེ་གོ་རིམ་སོགས་ཟས་
སྒྲུལ། རྒྱུའི་ནང་ཟན་བརྩིས་པའི་རྫོག་པོའམ། རྒྱུ་ནང་དུ་བྱེ་བཏབ་ཀྱང་ཆོག ཨ་
དང་ཆང་གཏོར་རྩིས་ལ་གཤམ་ཆེ་ཡང་ཟུ་ས་དང་རི་ཁོད་དུ་དཀའ་བས། རྒྱལ་
བཅོས་པ་ལ་པབ་བཏབ་ནས་མཉན། ཆང་བྱི་ལྟང་ཞིང་བཅག་རན་པའི་སྐབས་སུ་
སྤང་མ་ཉི་མར་བསྐྱལ་སྟེ་རྫོག་བཏགས་བྱས་པའི་བྱེ་རྒྱུད་ཟད་རེ་ཆོག་བྱས། རྒྱལ་
དགོས་དུས་རྒྱུ་བྱོན་པའི་ནང་བཏབ་ནས་ཆང་བྱི་བྱོན་པ་གཏོར་མ་ལ་བསྐྱེད་བ་ཀུན་
མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་འཇམ་དབྱངས་བདེ་བའི་རྫོ་རྫེའི་ཕྱག་
བཞེས་ཡིན་པར་ཁྱི་ནས་མཁའ་བཟང་ལས་དགེ་འཕེལ་དཀའ་བུ་དངོས་བྱུབ་
ཀྱིས་གསན་པར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་དང་། ཁྱི་བསོད་
ནམས་གཤགས་པ་རྒྱལ་གཉིས་ལས་ཐོས་གསུངས། བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱུབ་ན་རང་གཙོ་བོ་ལས་བྱེ་ནས་བསྐྱོམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ལ་གཏོར་
འབྲུལ་བྱེད་དགོས་པས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་སྒྲ་མས་དབྱུ་བསྐྱུལ་བ་
རང་འདྲ་གཉིས་པ་བྱེ་བ་གོ་ཆེད་ཡིན། གཞན་དུ་ཤར་ཀྱི་དུར་ཁོད་ཀྱི་ནམ་མཁར་
གཏོར་མ་གྲོན་བསྐྱེད་ཆོག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་མོས་ཆོ་ག་ལྟར་བྱས།
ཕྱོགས་སྐྱོང་འོད་གསལ་དུ་བཟུག། ལྷགས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ལ་གཏོར་མ་ལུམ་

ཏེ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་དག་གི་འཕྲིན་ལས་”བཙུལ་”^{༡༥}། བསྐྱེད་
ཏུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་གཏོར་མཐོན་སྐད་ཅིག་གིས་གསལ་བཏབ་ནས་
འབྲུལ་བ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ཡིན་ཞེས་བཤེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གསུངས།

བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཁྱད་པར་མ་མཐོང་བས་རྒྱན་གྱི་
འཛིགས་བྱེད་གཏོར་འབྲུལ་ལ་ཅི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་ཀྱན་མཁུན་གོང་མར་ཞུས་པས།
སྦྱིར་བཏང་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་བདག་བསྐྱེད་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་མ་གསུངས།
དམིགས་གསལ་ཤུལ་ཚོག་པའི་སྐབས་ཡོད་ཅེས་རྒྱད་ཆོག་གཉིས་བྲངས་པ་
བརྗོད་ཅེས་ཁྱིམ་དག་དབང་བཟ་ཤེས་གསུངས་པས་བདག་བསྐྱེད་རྒྱད་པའི་མཐར་
སྟོགས་སྦྱོང་བཀུགས་ནས་གཏོར་མ་ཤུལ་ཚོག་པ་མན་ངག་ཡིན་པ་རེད། རང་གི་
སྦྱང་ག་ནས་སྦྱོས་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་གྱིས་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་གཏོར་མ་ཤུལ་ན་
ངེས་པར་བྱང་ཞེས་བཤེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་གསུངས། སྟོགས་
སྦྱོང་གཏོར་མ་དང་། བཀུགས་སྦྱོང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་མོ་དུ་མེད་དུ་སྦྱོན་བྲངས་
ནས་གཏོར་འབྲུལ་ངེས་པར་དགོས། ཆོས་སྦྱོང་གཞན་ཡོད་ནའང་ཤུལ། ཡིག་
བརྒྱ་དང་བཟོད་གསོལ། གཏོར་མཐོན་གཤེགས་པའམ་ཐེས་སྦྱུ་དང་རང་ལ་
བསྐྱེམས་ཀྱང་བྱུང་། གཏོར་མཐོན་གཤེགས་ཐེས་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་
ཀྱན་མཁུན་གོང་མའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སུ་མེད་པས་མི་དགོས།

གལ་ཏེ་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྟོད་བྱེད་ན་ཆོས་རྒྱལ་གཏོར་འབྲུལ་ཐེས་སུ་
གཏོར་མཐོན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་བསྟོད་དང་། སྦྱོན་ལམ་བཏོན། ཡིག་བརྒྱ་བསྐྱས་

ལ་བཟོད་གསོལ་བྱས། ཚི་ལྷུ་བཟླ་མའི་མཐོན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས། དམ་ཆིག་པ་རང་ཉིད་ལ་ཐེས། མཐོན་གཞན་རྣམས་རང་
གནས་སུ་གཤེགས་པར་གྱུར། དུར་ཁྱིད་བསྐྱེད་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཞེས་
སོགས་བདག་བསྐྱེད་ཉིད་བསྐྱེད་ལ་ལྟ་ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞེངས་ཀྱང་ཆོག །བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དང་། བསྐྱེད་གསོལ། གཏོར་ཆེན་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་གཏོར་མཐོན་གཤེགས་ཐེན་ཀྱང་གཏང་རག་གི་མཆོད་བསྐྱེད་
དགོས། དགོན་པ་འདི་གསར་ཚུགས་དུས་ཆོས་ཐོག་གི་ཞོག་ཀ་འདིགས་བྱེད་
ཆོ་ག་ཆར་གཅིག །གྲུང་ཆིག་ཆོགས་ལ་ཆར་གཉིས། དགྲུང་ཇ་ལ་ཆར་
གཅིག །སེང་གདོང་མའི་དགྲུ་བརྗོད། །ཆོས་ཐུན་གསུམ་ཀར་བྱག་ཏུ་བ་རེ་ཉེ་
ཐུན་བཞིའི་ལུགས་སུ་བྱས། ཆོས་མཆམས་ཀྱི་གྲུང་ཞོག་གཉིས་ལ་འདིགས་
བྱེད་དང་བྱག་ཏུ་བ་ཆར་རེ་གསུངས། “ཉིད་”“བསྐྱེད་མི་བྱེད་པར་དེའི་བར་ཆད་
ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛོད་ཅིག །

རྣམ་དག་བསམ་པས། ཞེས་སོགས་སྟོན་ལམ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གསུངས་
ནས་འཛོག་པ་རེད་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། བསྐྱེད་གསོལ་དང་གཞན་གྱི་རིམ་གྲོ་ལའང་།
དུར་ཁྱིད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེས། ཞེས་བའམ། འགའ་ཞིག་གིས། དུར་ཁྱིད་
ཆོས་འབྱུང་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེས། ཞེས་བསྐྱེད་འཁོར་མི་བསྐྱེད་
བ་འདི་རྣམས་ཀྱན་མཐེན་གོང་མའི་གསུང་བཞོད་ཡིན་པས་རྒྱ་མཆོན་དང་
དགོས་པ་ཆེ། ཕྱིས་སུ་སྐབས་མགོན་བཀའ་བློན་ཅན་དེ་ཉིད་ནས་ཆོགས་དང་

འདོན་པ་མང་ན་འདིན་སྐྱོར་སྐྱུངས་དང་ཚོས་གྲུ་ལ་གཏོད་ཅེས་དགྲུང་ཇ་དང་།
ཚོས་མཚམས་ཀྱི་གྲུང་ཚིག་ཚོགས་བཞག །མེད་གཏོང་ཞོག་ཀ་དང་། དགྲུང་ཇ་
དང་ཚོས་མཚམས་ཀྱི་དྲུག་ཅུ་པ་མགོན་ཁང་ནས་འདོན་རྒྱ་བྱས། ཚོས་ཐོག་གི་
ཡར་འོའི་གྲུང་ཚིག་ལ་གནས་བཅུ་རྩ་མ་བྱས་ཆེ་འདིགས་བྱེད་ཆར་རེ་འདོན་
བར་ཐག་བཅད། དུས་ཚོད་ལ་བབས་བས་འདིགས་བྱེད་ཉེར་བསྐྱ་གྱིས་ཞེས་
ཚོགས་ཆེན་དགེ་བསྐྱོས་དྲུང་ཡིག་ཚོས་འདིན་དར་རྒྱས་དང་། དབུ་མཛད་ལྷ་ཅུ་
ལྷ་ཆེན་སྒོ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཚོས་གྲུ་ནས་ཚོས་རྒྱལ་གཏོར་འབུལ། གཏང་
རག །ཉེར་བསྐྱ་བཅས་ཚུགས་ཀྱང་བསྐྱང་གསེའི་ཤན་གྱིས་མ་དག་པ་ཅུང་ཟད་
ཤོར་རམ་སྒྲུམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེས། འདིགས་བྱེད་ཉེར་བསྐྱ་མ་བྱས་པར་མེད་
གཏོང་འདོན་པ་ལའང་དོགས་གཅོད་དགོས་ཀྱང་མ་ཁུས་འདུག །སྒོན་ལས་རུང་
གི་བསྐྱེན་པ་ལའང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་བསྐྱ་མི་བྱེད། ཁ་ཤས་གྱིས་སྐྱིན་སྒྲེག་
མཉམ་དུ་བྱེད་ན་རང་རང་གིས་ཉེར་བསྐྱ་བྱས་ན་སྐྱིན་སྒྲེག་གི་ཆེད་དུ་ཚོ་ག་
མཉམ་དུ་འདོན་ནམ་གོས་བྱེད། སྐྱིར་ལས་རུང་གི་བསྐྱེན་པར་སྐྱེན་རེ་བཞིན་ཉེར་
བསྐྱ་བྱེད་པ་དང་གོལ་ཁའི་བར་ཉེར་བསྐྱ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱན་དང་པོ་གསུམ་ལ་
ཉེར་བསྐྱ་མ་བྱས་པར་ཐ་མ་ལ་ཉེར་བསྐྱ་བྱེད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པས་རང་
གི་སྒོ་དང་བསྐྱེན། སྐྱན་མཚམས་སུའང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བས་འགོ་འདུག་
སྒྲ་བརྗོད་བྲག་རྒྱ་དང་སྒྲ་གར། བཟའ་བཏུང་ཤ་ལྷ་བཏུད་ཅི་ལྷའི་རོ་མོར་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་དེར་མོས།

གསང་འདིག་སྐྱན་མོང་གི་ཟས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་

གསལ་བ་ལྟར་རམ། བཟའ་བཏུང་བསྐྱེད་ཇུས། ཁ་ཐབ་ཁུང་། ལག་པ་དགང་
གཟར་སྒྲགས་སུ་མོས་ཏེ་སྤྱིང་གའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྩྭ་ཡིག་ལྲ་མ་ཡི་
དམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་བཤམ། རྩྭ་གི་ཐེག་ལའི་ནང་རང་གི་ཡི་
དམ་གསལ་བཏབ་སྟེ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་མོས་བཤམ། རྩྭ་གི་
ཐེག་ལའི་ནང་སྟེང་གི་ཆར་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྲ་མ། དེ་འོག་རྒྱད་སྟེ་བཞིའི་ལྟ་
ཆོགས་སོགས་མཆོད་ཡུལ་མ་ཆང་བ་མེད་པ། རུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་
གཏུག་འཛིག་ཉེན་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་གསལ་བཏབ་སྟེ་ནང་གི་སྦྱིན་སྟེག་
གི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དམ་བས་དབྱེས་བར་བསམ། ཉལ་བའི་
རྣལ་འབྱོར་ནམ་ཉལ་དུས་དང་། ལྷག་པར་བསྟོན་པའི་སྤྱན་ཐ་མར་ཉེར་བསྟུ་མི་
བྱེད་ན་གཏོར་མགོན་གཤེགས་གསོལ་བསྟོ་སྟོན་རྣམ་དག་བགྱིས། ཉལ་ཁར་
རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱི་འོད་ཟེར་འསྟོས།
སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། སྟོད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་ཁྱེ་བ་
བརྒྱད་དང་། དེ་རང་ལྟར་གསལ་ཉེན་དང་བཞིན་པར་བཅས་པ་ལ་ཐེམ། དུར་ཁྲོད་
གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་བ་ནས་རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཉལ། ཉེར་བསྟུ་བྱས་ཟིན་ན་ཉལ་ཁར་རང་ཡི་དམ་དུ་གསལ་
བའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རིམ་འཛིན་དང་ཇུས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
གང་རིགས་བྱས་ཏེ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་རང་ལ་ཉལ། ནམ་གྱི་སུམ་ཆ་ལུས་པ་ན་ཆོད་
མེད་བཞིའི་ངོ་བོ་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱིང་ཇུས་ཁྲོས་པའི་དང་
སྟོལ་བཞེདས། །ཞེས་སོགས་འོད་གསལ་ལས་བཞེདས་པར་བསྐྱུལ་བའི་སྤྱ་

དབྱངས་ཀྱིས་སད་པར་མོས་ལ། ལྷོང་པའི་ངང་ལས་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་
དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཅེས་དགོང་བསྐྱེད་བྱ་བ་འདི་སྟོན་གྱི་གསུང་རྒྱུ་ཡིན།
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཅ་ཅི་ཀ་སོགས་སྟོ་བའམ།
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱན་དངས་པའི་སྤྱགས་ཀ་ནས་སྟོས་པའི་ལྷ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་བག་ཤིས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། རི་ལྟར་བལྟམས་བ་དང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་སྤྱགས་དང་བཅས་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚུ་དབང་གི་སྐབས་ལྟར་ཁྱས་བྱས་
པས་སྟོ་གསུམ་གྱི་རི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་བ་དག །ཡོན་ཏན་རྗེགས་པར་
མོས། ཉིན་གྲུང་དང་མཆན་བྱེད་སྤྱན་གྱི་དུས་མིན་པས་ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་སྤྱོད་སྟོན་ཐོ་རངས་དང་། ཉིན་གྲུང་ཕྱི་ངོ་མཆན་མོ་སྟེ་སྤྱན་
བཞེད་མ་གསུམ་གསུངས་བ་འདི་མ་གོ །སྤྱན་གཙུག་ཚུལ་ཁྱད་དང་བཅས་
མཁས་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དུ་ཡོད། ཆོ་གའི་རྒྱས་བསྐྱུས་བྱུང་ཆེན་གྱི་
གསུང་ལྟར་ལ་ཆོགས་ཞིང་མ་ལུས་བ་གལ་ཆེ། ཀྱན་མཁྱེན་གོང་མའི་བསྐྱེད་
རིམ་དུ། སྤྱན་མོང་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་སྤྱང་བ་རྒྱས། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
གཅིག་སྐད་རྒྱུད་དགོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་བའི་རྣམ་ཐར་དཔྱད་པའི་བསྤྱགས་
བརྗོད་དང་། ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་བཀའ་བློན་སྟོང་ལ་རབ་རྒྱས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
རྗེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་མ་སྤྱན་སྟེན་ཆང་ཚུལ་ལ་སྤྱགས་སྟོ་བའི་གསུང་འདིས་དལ་
འབྱོར་ཐོབ་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལ་མཇུག་བ་རང་རེ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་། མིན་
འབྱོར་སྟོང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་བ་ལྟར་ལེན་མེད་པས་

གང་རྒྱས་ཆོས་སྤྲུམ་སོང་བ་ངོ་ཤེས་ནས་འདི་ལ་འབད་དགོས། ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་
ཡབ་སྲས་བཞི་ནི་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་ནག་པ་
སློ་གོས་རྒྱ་མཚོ། དེའི་སློབ་མ་དོན་ཤེས་གཉིས། ལྷང་སྐྱེད་གཤམ་ཆོས་ལྷན་
ནམས་ཡིན།

དུག་ཏུ་བ་ཆེ་ཆུང་ཞེས་པ་ལྷགས་མཁར་དང་། ཡོངས་བྱགས་ཀྱི་དུག་ཏུ་བ་
ལ་བྱེད། བཀའ་རྒྱ་བསྐྱེད་རིམ་འདིའི་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་
གཞན་ལ་གསང་ནས་སྤྱང་ཞོར་དུ་འདྲིན་པ་གཤམ་ཆེ། མཆོན་ཉིད་པ་འདི་འཕྲོས་པ་
ལ་དགའ་བས་གདམས་དག་ཁ་ཅིང་དུ་སོང་ན་མི་རུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་
ཀྱང་སྒྲ་མས་གསང་ནས་གནང་། སློབ་མས་གསང་ནས་ཉམས་སྤྱང་ས་ན་ཉིན་
འབྲེལ་གྱི་ཆེ་བས་པན་ཡོན་ལྷག་པར་ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དུ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་
དུང་དུ་ཕེབས་པར། ངས་རྒྱལ་པོ་ཆང་ལ་ཞལ་འདོན་ཅིག་ཞུ་དགོས་པས་དམ་
ཉམས་བྱེད་ཆོ་པར་སོང་ཞེས་དེར་འཁོད་ནམས་ཕྱིར་དེད། སྐྱེ་སྟོད་བསྐང་སྟེ་
རྒྱལ་པོའི་སྟོན་ཁུང་དུ་གསུང་དཔངས་དམའ་མོས། གཞན་ལ་གསང་ནས་ཨོ་
བཟོ་སྤྱི་ཁྱི་པལ། ཅེས་ཐོན་གསུངས་པ་དང་། གཙུག་གཏོར་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་
སྤྲུལ་ཞིག་ཕྱག་གིས་བྲིས་ནས་འབུམ་ཐོན། ཅ་སྤྲུལ་ཀྱང་བཟླས་ཞེས་ཤོག་
བྲིལ་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲག་དཀར་དཀར་བུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། ད་
རེས་ཆོས་ཉན་མཁན་མང་སོང་ཡང་དགོན་འདིར་ལྷགས་མཁར་གསར་ཚུགས་
དུས་བསྟེན་སོང་དགོན་པས་དཔལ་མང་དོན་བྱུང་མགོ་ཁྲ་དང་། གསེར་ཁ་
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལ་ཕྱག་མདུད་རེ་གནང་ནས། ང་དང་དོ་རྩེ་

འདིགས་བྱེད་ལ་འབྲེལ་མེད་པ་ཞིག་དགོན་འདིར་སྐྱེ་མི་ཐུབ། ད་རེས་སོང་།
ཕྱིས་བསྟེན་སོང་མ་གཏོགས་མི་ཚོག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་སོགས་ལ་བསམ་
ནས་མ་བཀག་པ་ཡིན། འདི་ལ་བདག་མདུན་འཇུག་པ་གཅིག་བྱེད་ན་རས་གྱིས་
དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་སམ། དེ་ལྟ་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་
མོས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐྱབ་གཞི་རེས་ཅན་དུ་དགོས་ལ་ཚོག་འདི་ཚོག་རིས་
ཅུང་ཟད་རེ་ཁ་བསྐྱར་ཚུལ་གྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས།

རྒྱུད་སྦྱང་པའི་རྒྱན་འདོན་གསང་བ་དེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་བདག་མདུན་
སྐྱབ་པ་པལ་ཆེར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་
བས་དེ་ལ་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་སུ་བཀྲམས་པ་འབྲེལ་ཆེར་མི་ཆགས། སྔ་མ་སྔ་
མ་གསལ་བཏབ་ནས་ཡིད་ལ་ཤར་བ་མ་བོར་བའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་བསྐྱོན་ནས་
བསྐྱོམ་དགོས། མ་མཐའ་འང་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཚོག་འདི་ཚོག་རིས་གྱི་དོན་སྟོལ་
ཤར་ནས་བྲན་ཅམ་བྱས་ཏེ་འདོན་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིད་གཤམ་གྱི་ཚུལ་ལམ།
ཤར་སྐྱོམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཁྱིང་ག་དབང་བསྟན་རྒྱན་པ་རྒྱུད་པའི་
དཔོན་སྟོབ་དུས་ཚོགས་གཏམ་ལ་གནང་།

མདོར་ན་རང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་ཞུགས་ཀྱང་ཞུགས་པའི་མོས་པ་
སོགས་སྐྱབས་དེ་དང་དེའི་སྦྱང་བྱ་སྦྱོང་བྱེད་སོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
དམིགས་པ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་ཚོག་ཅམ་དུ་མ་སོང་བར་དེ་དང་དེ་ཡིན་ཞེས་
ཞུ་ཚུགས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མོས་པ་ཤུགས་བྲག་རེ་གལ་ཆེ། ལས་དང་པོ་བས་
ཐུན་ཚུང་ལ་གངས་མང་བ་དགོས་པར་མདོ་སྔགས་མཐུན་པས་དམིགས་རྣམ་

ཅུང་ཟད་ཤར་བའི་མཆམས་ནས་དེ་མ་སྟོན་པར་ངལ་བསོ། སྐར་རྒྱན་ཡང་ཡང་
བསྐྱེད་ས་ན་ལེགས་ཞེས་སྒྲ་མ་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་འབད་བས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་སྐྱོང་བའི་ཇོགས་རིམ་གྱི་
སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟས་རྗེས་སུ་འདི་ན།
གནས་སྐབས་ཆོས་སྐྱབ་པར་བར་ཆད་མི་འགྱུར། ཆོགས་གཉིས་སྐྱར་དུ་ཇོགས།
སྐྱབ་གཉིས་འདག་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་། ལམ་འདིའི་ནལ་འབྱེར་པ་འཆི་ཆེ་གནས་
གསུམ་གྱི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོས་སྤྱི་ནང་གི་མཁའ་སྟོན་དུ་འཁྲིད་ཚུལ་རྒྱལ་བ་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྐྱེ་འདའ་བའི་སྤྱ་ལོ་ལྟ་སར་མཁའ་འགྲོ་མ་བྱུང་ཚུལ་ཅ་
འུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ཁྱི་བསོད་གྲགས་པའི་གསུང་རྒྱན་བྱུར་བྱུར་ཐོན་པར་
གསུངས་ནས་དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཁྱད་པར་ལྟ་འདི་བསྐྱབ་
པ་ལ་རེད་མཉམ་བའི་བྱིས་ལན། ཀུན་མཁྱེན་གོང་མའི་འདིགས་བྱེད་བསྟན་ཡིག་
དང་། ཞེ་ཁྱོ་སྒྲགས་སྐྱབ་རྣམ་བཤད་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་། ཆོག་
ཅམ་གྱིས་ཀྱང་བར་ཆད་བསྒྲོག་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ། བསྟན་སྐྱབ་ཅུང་ཟད་
རེས་ཐོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་ལའང་ཤེས་རབ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱད་ལས་
གསུངས་པའི་ལས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་བྱུང་དུས་འགྲུབ། ལྷ་མི་ཏ་དང་རྩ་ལོ་
སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་བྱུབ་ལས་བརྒྱད་པར་མ་བཟད། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པར་འཇམ་དཔལ་ཞེ་ཁྱོས་ཞལ་མངོན་
སུམ་དུ་བསྟན་ནས་གདམས་ངག་འབྲུལ་མེད་དུ་འོད་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་མ་སྐྱེ་
སྤང་ཡབ་སྲས་རིམ་བྱོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། རྗེའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་

གནད་ལ་གཅེས་སྤྲུལ་གྱིས་བསྐྱེད་སྤྲུལ་ནས་བྱུང་མཐའ་གཅིང་མ་བྱས་ན་མི་རབས་
བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཆེ་རིང་པོ་ཡོང་བར་རྗེའི་བྱང་དུ་དམ་ཅན་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
པོས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཡོད་པས་རྗེ་བྱིན་ཆད་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་སོགས་གྱི་སྐུ་
ཐོང་ལ་དཔག་ནའང་མི་རབས་བཅུ་གསུམ་ད་དུང་མ་རྫོགས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་
ན་ཆེ་རིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འབྲུལ་མེད་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་གའང་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་བདུད་ལས་ནས་རྒྱལ་དང་ཟ་མ་ཉོག་གཉིས་གསུངས་པ་
མཆན་གྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་གོ་རྒྱུ་ཆེ། འཇམ་དབྱངས་ཞི་ཁྲོའི་གསུང་དངོས་ལྟར་
བྱིན་ཆེན་པོས་གྱི་ཆེན་ཀ་ཆེ། རྒྱུད་གྱི་རྫོང་རྗེའི་ཆོག་རྗེན་པ་རྒྱ་གཞུང་ཆད་ལྡན་ལྟར་
བསྐྱེགས་པའི་འབྲུལ་བྲལ་གསེར་སྤྲུངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ལ་ཐོས་བསམ་
བྱེད་རྒྱུའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་སྟེས་དབང་ཅམ་དུ་ལན་གཅིག་རྟེན་པ་མི་ལམ་མིན་ན་
དུང་སྟམ་དུ་ཁས་སྐྱེད་སྤྲུལ་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ཀྱན་སྦྲོང་
ནམ་པར་དག་པས་ཆོ་ག་སྤྲུང་དག་པར་བསྐྱེགས་ནས་དོན་བྲན་ཅམ་རེ་བྱས་ནས་
ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་སྤྲུངས་པའི་ཐ་སྙད་བཞག་ནའང་། རྗེའི་ཞལ་ནས།
དེ་ལྟར་རྒྱུད་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ནས། ལྷགས་ནས་ཡོངས་རྫོགས་མན་
ངག་བསྟེན་པ་དེས། །དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་བྱས། །རྣལ་འབྱོར་
ངས་ཀྱང་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་བྱས། །ཐར་འདོད་བྱེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་སྤྲུལ་
འཆའ་ལོ། །

ཞེས་པའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་མན་ངག་བསྟེན་པ་རང་གི་སྒྲོས་མ་སྟེག་པ་
ལས་གདམས་ངག་འདི་ཆོ་ལས་མ་འདས་པས་རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བྱགས་

བཅུད་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལོང་བའི་སྒྲུང་རྩེ་དཔེ་ལྟར་ཉམས་སྲུ་ཅི་ལོན་དང་བག་
ཆགས་ཅི་ཐེབས་བྱས་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་
རྗེས་སྲུ་བཟུང་སྟེ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་འདི་དང་མཇལ་བའི་ཐབས་ལ་
ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་བཅོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་སྒྲངས་པའི་
ཐབས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྒྲས་པ།

མཆན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤིང་བའི་འདིགས་འཕྲོག་པའི། །རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་
ལམ་གྱི་གནད་རྫོགས་པར། །གཅིག་ཏུ་དེལ་ནས་བཅེ་བས་འདོམས་མཛད་
པ། །བཀའ་དེན་འཁོར་མེད་སྒྲ་མ་དེར་བྱག་འཆལ། །དེ་ལྟར་དཔལ་ལྡན་རྟོ་རྗེ་
འདིགས་མཛད་ལྟའི། །རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཉི་མའི་འོད། །སྦྱང་དབྱས་
བརྒྱའི་ཐེུ་འབྲུར་ཞུགས་པ་ལས། །ཁྲོ་ཁྲོས་འདབ་བརྒྱའི་འཇུ་མ་དཀར་སྟོ་བ་
པོ། །བྲབ་བདག་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དུས་ཀྱི་མཐར། །དུར་སྦྱིག་གར་མཛད་
འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཡི། །ཞབས་པད་རིང་དུ་བསྟེན་པའི་སྟོམས་ལས་
པ། །ཤུག་རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་སྟེ་སྟེ་རའོ། །དགེ་དེས་ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་མ་
དང་། །དབྱེར་མེད་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །ཆང་ལ་མ་ཞོར་མདོ་
སྒྲགས་ལམ་བཟང་ལ། །བརྟེན་ནས་སྦྱ་གསུམ་གོ་འཕང་སྤྱར་འབྲུབ་ཤོག །ཚུལ་
དེ་སྦྱབ་ལ་ཐོགས་མེད་མཐུ་ལྡན་པའི། །གནས་གསུམ་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་
སྤང་དང་། །བྱེད་པར་བཀའ་སྤྲོད་དམ་ཅན་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །བཅེ་བས་གཟིགས་
པ་ནས་ཡང་གཡེལ་མེད་མཛོད། །

ཅེས་འཇམ་དབལ་དུས་དབྱའི་དབང་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་བཙུག་སྤུམ་ལྷའི་འཁོར་
ལོའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཟབ་ཁྲིད་ཟིན་ཟིན་ཤིག་ལས་མཛད་དོན་རྗེའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཀུན་མཁྲིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོན་རྗེ་ཡེ་
བཙུན་སློ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་འདིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཞབས་པད་གཙུག་གིས་
མཆོད་པའི་བཀའ་བློན་ལས་ལམ་འདིའི་སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་། གོལ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིད།
རྒྱབ་བཏེན་ཀྱི་ལུང་། རྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ལས་ཆོགས་དང་བཅས་མན་ངག་གི་བདུད་ཅི་ཆེ་མ་
པར་ཐུང་བ་དག་སློང་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོས་རང་གི་བརྗེད་བྱང་དང་། གོན་དུ་གཉེར་བ་དུ་མས་
ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ངོར་གྱིས་པ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་བཀའ་སྟོན་སྤང་མའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཟོད་པར་
མཛད་དུ་གསོལ།། །།

པར་བྱང་སྟོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གྲུང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ།
གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ།
རེས་ལེགས་ཞོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་བའི་ཁྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཕེན་ཤུག་
སེའྲེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། བྱང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་
འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགོ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཤག་
དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།